

Oybyu Ayuk Di'ibu Matewū Jyaay

Jesukristu 'yaptujkuty

¹ Tyaadu du'un tu'ugu listu ma 'yity kuxjaay yu xuyujuty ja 'yaptujkudyu Jesukristu, di'ibu tump'ajt aats'ajtu rey Davit, di'ibu tump'ajt aats'ajtudu Abraan.

² Abraan yu'u teety'ajtu Isaa, di'ibu teety'ajtu Jakoob, di'ibu teety'ajtudu Judaa esu myuga'axuty.

³ Judaa yu'u teety'ajtu Fares esu Zerū, di'ibu tyaaak'ajtu Tamar. Fares yu'u teety'ajtu Esrom, di'ibu teety'ajtu Aram, ⁴ di'ibu teety'ajtu Aminadap, di'ibu teety'ajtu Naasón, di'ibu teety'ajtu Salmón. ⁵ Salmón yu'u teety'ajtu Booz, di'ibu tyaaak'ajtu Raap. Booz yu'u teety'ajtu Obeed, di'ibu tyaaak'ajtu Rut. Obeed yu'u teety'ajtu Isa'ii, ⁶ di'ibu teety'ajtu rey Davit.

Davit yu'u teety'ajtu Salomonk, di'ibu tyaaak'ajtu ku'ekytyo'oxy di'ibu ñudo'oxy'ajtu Uriiis.

⁷ Salomonk yu'u teety'ajtu Robwam, di'ibu teety'ajtu Abiiis, di'ibu teety'ajtu Asaa, ⁸ di'ibu teety'ajtu Josafat, di'ibu teety'ajtu Joram, di'ibu teety'ajtu Uziiis, ⁹ di'ibu teety'ajtu Jotam, di'ibu teety'ajtu Akaz, di'ibu teety'ajtu Ezekiiis, ¹⁰ di'ibu teety'ajtu Manasés, di'ibu teety'ajtu Amón, di'ibu teety'ajtu Josiiis, ¹¹ di'ibu teety'ajtudu Jekoniiis esu myuga'axuty ma ja tiempu ko ja babilónudu rey tmunejxy ja israelitu ja'ayuty tsimy jap Babiloñu ñaaxóty.

¹² Ko tyaadu du'un ñajxy, Jekoniüs yu'u teety'ajtu Salatyel, di'ibu teety'ajtu Zorobabel, ¹³ di'ibu teety'ajtu Abyut, di'ibu teety'ajtu Elyakim, di'ibu teety'ajtu Azoor, ¹⁴ di'ibu teety'ajtu Sadok, di'ibu teety'ajtu Akim, di'ibu teety'ajtu Elyut, ¹⁵ di'ibu teety'ajtu Elyazaar, di'ibu teety'ajtu Matán, di'ibu teety'ajtu Jakoob. ¹⁶ Jakoob yu'u teety'ajtu Josee, di'ibu Mariiu muut pyejky. Esu Mariiu yu'u taak'ajtu ja Kristu, ja'a njuna'anum ja Nindsun'ajtam Jesukristu.

¹⁷ Pes du'un oj kya'pxy majmajkts naska'axu Abraanu tyuump 'yaadsuty extu jabaat ma rey Davit, es nan jamajmajkts naska'axu Davitu tyuump 'yaadsuty extu jabaat ma yu Babiloñu ryey dyajnejxy tsimy ja ja'ayuty jap ñaaxóty, es nan jamajmajkts naska'axu extu jabaat ma myiñ jyajty ja Kristu.

Jesús myiñ jya'ty

¹⁸ Du'un myiñ jyajty ja Jesukristu. Yu Mariiu, Jesukristu tyaak, yu'u naty pukánup ja Josee. Es maanumu naty kyapuktu, Mariiu oj wye'emy u'unkmuat mut ja Espiritu Santu myak'ajtan. ¹⁹ Josee jyiky'ajty taya'ajtan muut es kyaj jyanayajnidu'xánu ma Mariiu, jyadimmastu'udán wi'ix kyaju ja'ayuty tñijáwudat.

²⁰ Ko du'un twinmaay, tu'ugu Diosu 'yanklus t'ijxy tsyuujóty mya'ayóty es 'yanmaayy:

—Josee, Davitu tyuump 'yaats, katu xyjawu es xy'axájut yu Mariiu éxtumu mnudo'oxy, mut ko ja u'unuk di'ibu yajminaampy yajja'taampy, yu'u Espiritu Santu jya'a. ²¹ Yu Mariiu tpaada'añ tu'ugu u'ungu'unuk, es xypuytákat ja xyuu Jesús. Du'un

txu'átut mut ko yajnitso'ogaampy ja jya'ayuty ko dyajtagoyánnu pyojputy.

²² Tugekyu tyaadu du'un tyuun jyajtu es yajkuy-dyúnut di'ibu naty ja Diosu kyugajxpu tu tningajxy:

²³ Yu kixyudo'oxy wu'maamp u'unkmuat es tpaada'añ tu'ugu myaangu'unk

di'ibu yajtukxu'ataamp Emanwel,

di'ibu ayuk wimbudsuumpp Dios ijtp mut udsajtam.

²⁴ Ko ja Josee dyajwijy ja tsyuu mya'ay, du'un ttuun éxtum ja Nindsun'ajtum 'yánklusu naty tu tyuknipékuty. Ta t'axaju ja Mariiu éxtumu ñudo'oxy es oj tmunujxnu ma tsyuumu. ²⁵ Per

kyaj tsyunaaydyu éxtum tsyuumudu kasaadu ja'ayuty extu ko ja Mariiu dyajmiiñ dyajjajty ja myaangu'unk. Es ja Josee tpujtáku ja xyuu Jesús.

2

Di'ibu tni'uxpáku du wi'ixu du'un yu madsa'a tni'ixtu ja mixyu'unk Jesús

¹ Ko Jesús myiiñ jyajty ma yu Belén kajpn, Judeeu ñaaxóty, ma naty Eroodus ryey'aty ma tadu naxwíñudu, ta jyajttu Jerusalén naagudyu ja'ay di'ibu miindu ma xuu pyudsemy, es jap tni'uxpáku du wi'ixu du'un yu madsa'a. ² Es dyajtuudu:

—¿Ma net ja israelítudyu ryey di'ibu tu myiñ tu jya'ty? Pes ndsoñ ma xuu pyudsemy. Tu n'ixtats ja myadsa'a es paadyats nnimindu es n'awdata'andats.

³ Ko ja rey Eroodus tmudooyu tyaadu, ta wye'emy amoñu, es nidugekyu nandu'un ja Jerusalén ja'ayuty. ⁴ Netu rey dyajwooyu nidugekyu

ja teedywyindsánuty es ja di'ibuty tsajptugóty ya'uxpuktu, es dyajtuuy:

—¿Maá net myina'añ jya'ta'añ ja Kristu?

⁵ Ta ja'ajuty 'yadsoodü:

—Jam Belén, Judeeü ñaaxóty; mat ko ja Diosü kyugajxpu tkuxjaay du'un:

⁶ Es mij Belén, Judeeü ñaaxóty, kyaj mnügoogajpnyty ma tadü nax, mat ko ma mij pyudsüma'añ tu'ugü yajkutujkpu di'ibu kywentü'ataambyuts ja nja'ayuty, ja israelítuty.

⁷ Netü Eroodüs tñigajxü ayu'udsyü ja di'ibu naty tü jya'ttu, es dyajtuuy na'a du'un meerü naty tü kyuxe'eky ja müdsa'a. ⁸ Net yajkajxtü Belén, es ya'anmaaydyü:

—Nüjxtü jam, es xta'aydyü tadü mixyu'unk; es ko xypyaattat, awa'anüguts esuts uj nandü'un nüjx n'awdátutyts.

⁹ Müdü tyadu reyü 'yayuk ñüjxtü ja ja'ayuty. Net ja müdsa'a di'ibu naty tü t'ixtü ma ja ñáxuty, kyuxe'ky jatugok, es yu'ujuty tpanüjxtü extü ko jyajttü ma naty ja müdsa'a tü wyüümü tük niküjxm ma naty ja mixyu'unk. ¹⁰ Es yu'ujuty xyondaktü ko t'ijxtü ja müdsa'a. ¹¹ Ta tyüjküdü tügoty, es tpattü ja mixyu'unk müdü tyak Mariü. Net ñaygyoxtnaaydyáküdü es t'awdajttü ja mixyu'unk. Ta t'agajtü ja myay'átyuty es tmooydyü oorü, ja oybyü pa'ak xu'kpu es jatu'ugü pa'ak xu'kpu di'ibu xyu'ajtypy mirrü.

¹² Dios anmaayüdü tsyuujóty mya'ayóty es küdiibu jyümbíttat ma Eroodüs, paaty tpujktü wiink tu'u es jyümbijttü ma ja ñáxuty.

Jesús yajmage'eky

¹³ Ko tyaãdu jyambijttu, ta ja Josee t'ijxy tsyuujóty mya'ayóty tu'ugú Diosu 'yanklus. Ta 'yanmaayú:

—Pudu'uk. Munujx ja mnado'oxy esu 'yu'unk, es nujxtu tsojk Ejiptu es wu'umdu jap extu kots uj mij n'awánudat es mjumbíttat, mat ko Eroodus 'yuxta'ayaampy yu mixyu'unk es dya'ooga'añ.

¹⁴ Netu Josee pyude'ky es tmunejxy ja mixyu'unk esu tyaak. Ta tsyo'ondu koots, ñujxndu Ejiptu.

¹⁵ Jap wye'emy extu koonum 'ye'ky ja Eroodus.

Tyaãdu du'an tyuun jyajtú es yajkuudyúnat di'ibu naty ja Nindsun'ajtum tu ttukkajxwa'xy ja kyugajxpaty: “Jap Ejíptats nnigaxu n'U'ungats.”

Eroodus tni'ana'amú es 'yooktat ja mixyu'unguty

¹⁶ Ko ja Eroodus tnija'aju ko ja di'ibu naty tu kyu'ixudu tu tyukxi'igudu, yu'u ko oj kyaj 'yokjambijnudu, ta jyantsytyugoyjyot'ambejky. Net tni'ana'amú nidagekyu ja yedyujku'unguty 'yooktat, yu majtsk jamujtrú es waanu mútskraty, jam Belén es tugekyu myugajpnba'ajaty. Du'an ttuuñ mā ja tiempu mā naty tim jawyiin tu kyuxe'eky ja madsa'a, éxtumu naty tu tyukmumadya'agudu yajxon di'ibu oj kyu'ixudu.

¹⁷ Es mat ko du'an dya'o'ktaaydyu ja uná'ku'unk, net yajkuudyuuñ di'ibu naty ja Diosu kyugajxpu Jeremiús tu dyajwe'emy kuxja'ay:

¹⁸ Yajmadooy mā Ramaa kajpn

ko pán jy'u'y ya'axy ya"ayow ya"ama'at.

Rakéldumu du'unu naty ñijiiipy ja 'yu'unguty es kyaj ttseky es pán pyumay pyutájudat mat ko tu naty 'yo'ktaayñudu.

19 Es ko 'ye'ky ja Eroodus, ta ja Josee tsyuujóty mya'ayóty t'ijxy ja Diosu 'yanklus jam Ejiptu, es 'yanmaayus:

20 —Pudu'uk. Tsoon yaa mudu mixyu'unk esu tyaak, es jumbittu ma ja israelitadyu ñax, mut ko tu 'yooktu di'ibu naty ya'oogaampy yu mixyu'unk.

21 Netu Josee ñejxy mudu mixyu'unk esu tyaak ma israelitu ñaxuty. 22 Es ko Josee tmadooy ko Arkelawu naty ana'amp jam Judeeu ko tkuwe'emy ja tyeety Eroodus, ta tsyu'ku ko ñajxáñ jam. Es kom tu natyu Dios 'yanu'umxuty tsyuujóty mya'ayóty kudiibu ñajxat Judeeu, ta oj ñejxy Galileeu ñaaxóty. 23 Ko oj jya'ty jam, ta oj tsyunaaydyaknbéky ma ja Nazaret kajpn. Tyaadu du'un tyuun jyajtú es ya-jkuydyunat éxtum jyunandu ja Diosu kyugajxputy: “Ya'anuumup ja Kristu: Nazarenu ja'ay mij.”

3

Fwank Yajnbajtpu tkajxwa'xy ja Diosu 'yayuk ma muj it

1 Es ma tadu tiempu ja Fwank Yajnbajtpu myiiñ ma muj it Judeeu, tkajxwa'xy, 2 es jyuna'añ:

—Yajjumbittu mjot mwinma'añuty, mut ko ja tsajpótmadu kutujkan tu wyingón.

3 Tyaadu Fwank yu'u naty di'ibu ja Diosu kyugajxpu Isaiu tu tkaxja'ay du'un:

Yajmudóy tu'ugu ja'ay ya'axy jyeky ma tu'ugu muj it:

“Uxkúkuđu ja Nindsun'ajtum ñu'u tyu'u.

Yajtuumjudu tyu'aa.”

4 Yu Fwank yu'u wyit'ajtypy ijty ja kameyu jumk es po'o twun'áty, es yu'u ijty jye'xy'ajtypy

ja mu'u esu tsimba'ak. ⁵ Es ma ja Fwank ñimiinudu Jerusalén ja'ayuty es nidugekyu di'ibu tsunaaydyur ma ja Jordán majnuba'a, es tugekyu di'ibu Judeeu ñaaxóty, ⁶ es tmayatstu ja pyojru. Esu Fwank dyajnbéty ma ja Jordán majnuu.

⁷ Es ko ja Fwank t'ijxy ko mayu fariseeuty esu saduseeuty ñimínudu ma yajnbéty, ta t'anmaay:

—Miidsuty du'un éxtumu awa'andsa'añun. Es éxtumu tsá'añuty tkuga'aktu ja juun kadiibu tyóyat, miits mjúnándur xytyijy ko mnitso'oktat mudu mnubajtan es ko du'un ja Dios kyaj mdudyúnudut éxtumu pojru ja'ayuty. ⁸ ¡Kyaj tyu'ajtanuty! Jawyiin xytyuk'ixtat mut ja mjiky'ajtan ko tu'ajtan tu mjodumbittu, ⁹ es katu mnayjuna'anudu: “Udsajtam yu'u tyuump 'yaats ja Abraan.” Tu'ajtan n'anuumu ko yu Dios mbaat dyajtugátsyu tyadu tsaa éxtum ja Abraanu tyuump 'yaadsuty. ¹⁰ Es ja Diosu tyudyu'unun tim wingoomp mudu pojru ja'ayuty, éxtum ko mudu jatsyu ndukpo'tu'kum ja kepy di'ibu kyaj 'yóyuty. Paaty tugekyu kepy di'ibu kyaj tyuump'áty oyaty, yajpo'tu'ugur es yajrujta'agut juunóty. ¹¹ Uj tyámats miidsuty nyajnbéty mut ja nuu es ya'ixut ma nidugekyu ja'ayuty ko miidsuty tu mjodumbittu ma mbojputy. Per miimp ja di'ibu myudajtypy ni'igu ja muk'ajtan es kyajts uj ndu'unuty. Es kyajts xyñitaku esats yu'u nmudúnut éxtum tu'ugu ja'ay ja tyuumbu di'ibu yajnujxur ja kyuk. Yu'u myajnbátadur mut ja Espiritu Santu esu juun. ¹² Es yu'u kyuhjóty tmudaty ja tyuumbajn es dyajwa'adsa'añ ja triigu, es yajrujku'agut ja triigu ma ja tsya'x, es ja triigu pyosta'ak yajno'ogut mut ja juun di'ibu ni na'a

kya'eeky.

Jesús ñubety

¹³ Net ja Jesús tso'oñ Galileea, es tnimiiñ ja Fwank mā Jordán mājñu esu Fwank yajñubátudut. ¹⁴ Tim jawyiin kyaj tjakupakáñ ja Fwank, es t'anmaay ja Jesús:

—Mijtsu du'un mjarátap xyajñubátuduts, ¿es wi'ixuts uj mij nyajñubátut?

¹⁵ Jesús 'yadsooj:

—Tyam wa'an du'unaty, mut ko oy u du'un es ndu'unam di'ibu Dios tsyejpy.

Net ja Fwank tkupejky.

¹⁶ Ko naty ja Jesús tu ñubajtta'ay, netyu pyudseemy nujoty. Ta pójuna tsajp 'yawatsy esu Fwank t'ijxy ko ja Diosu Jya'ajun kyada'aky éxtam tu'ugu paku'unk, es ñigada'agyuty kyabajkkujxyu Jesús. ¹⁷ Es net yajmadooy jyuna'añ tsajpótm:

—Tyaadudsu du'un ja n'U'unguts di'ibuts njantsytsyejpy, di'ibuts mmut njotkujk'áty.

4

Mujku'ugópk tja'ixy esu Jesús pyekytyúnut

¹ Netu Espiritu Santu yajñujxu Jesús mā muj it es ja mujku'ugópk t'ixut wi'ix ja Jesús dyajpekytyúñ. ² Justyikxyxyu justyikxy ux 'yijty ni nu'un kyakaay. Ta pyatu ja yuu. ³ Ta ja mujku'ugópk tmawingooñ ja Jesús, es t'anmaay:

—Pun mijtsu du'un ja Dios m'U'unk'ajtap, anuumu tyadu tsaa es jyambítut tsajkaaky.

⁴ Es ja Jesús t'adsooy:

—Ja Diosu jyaaybyajtun jyuna'añ: “Kyaj jy-
atyim'yuhuyudyu tsajkaaky muut jyiky'aty ja ja'ay,
tyukjiky'átup mat tugekyu Diosu 'yayuk.”

⁵ Net ja mujku'ugópk dyajnejxy ja Jesús ma
Jerusalén kajpn, es dyajpejty ma muj tsajptajk
kopk. ⁶ Ta t'anmaay:

—Pun mijtsu du'un ja Dios m'U'unk'ajtup, nay-
gyujubijpnáxudu, mat ko ja Diosu jyaaybyajtun
jyuna'añ:

Ja Dios tyuk'ana'amdup ja 'yánklusaty
es mgwentu'átudut.

Myajrudu'ugudup madu kyuh
kudiibu tsaa dyajtsayútut ja mdeky.

⁷ Netu Jesús t'adsooy:

—Nandu'un ja Diosu jyaaybyajtun jyuna'añ:
“Katú xy'ijxmátsy yu mWindsún Dios.”

⁸ Ta jatugok ja mujku'ugópk dyajnejxy ja
Jesús ma tu'ugu kopku kajxmbu, es ttuk'ijxy
nidugekyu naxwíñudu ja'ayuty es ja myaj'ajtun.

⁹ Ta t'anmaay:

—Ujtsuts mij nmo'oyup tugekyu tyaadu pun xy-
wyingoxtnaabyuts es xy'awdátuduts.

¹⁰ Net ja Jesús t'anmaay:

—Nujx, Satanás. Mat ko ja Diosu jyaaybyajtun
jyuna'añ: “M'awdátup ja mWindsún Dios, es
xymyudúnut yuhuyu je'eyu.”

¹¹ Net ja mujku'ugópk tmastuty ja Jesús,
esu anklus ñimiinudu yajkaay ya'úku, es
myaduunudu.

Jesús tkajxwá'xtso'oñ ja Diosu 'yayuk

¹² Es ko Jesús dumadooy ko Fwangu naty 'yity pu-
jxndugóty, ta oj ñejxy Galileeu ñaaxóty. ¹³ Per kyaj

oj wye'emy Nazaret, nik jap oj ñejxy tsunaabyu Kafarnaúm, mejyñbyu'aay ma Zabulongu ñax esu Neftalii ñax. ¹⁴ Tyaadu du'un tyuun jyajt es yajkuudyunat di'ibu ja Diosu kyugajxpu Isaiiu naty tu tkaxja'ay:

¹⁵ Ja Zabulongu ñax esu Neftalii ñax esu nax di'ibu jadsoo ma mejyñun, ma xuu tsyi'ity es ma xuu pyadsemy,

ja ñax ma Jordán mujnuu mut ja Galileeu ñax, ma jyiky'attu di'ibu kyaj 'yisraelítaty,

¹⁶ ja ja'ay di'ibu jiky'ajttu kubi'its ku'ook tu t'ixtu ja mujpu jaj tu'xun.

Es ma yu di'ibu naty jiky'ajttup ma éxtum mbaat njana'anum 'yawaxu o'kun, tu kyuxuñu mut ja jajun.

¹⁷ Net ja Jesús tkajxwá'xtsondáky es jyunañ:

—Yajtgátstu mwinma'añaty es jodumbittu, mut ko ja tsajpótmadu kutujkun tu wyingón.

Jesús twoy nimajtaxku ajkxmajtsputy

¹⁸ Tu'uye'ebyu naty Jesús ma yu Galileeu Mye-jyñbya'a, ko t'ijxy nimajtsk tukka'axu uná'k. Yu'u naty Simonk di'ibu nandu'un xyu'ajtypy Peedru, es jatu'uk ja'adam ja Andrés. Ajkxmajstabu naty, yu'u naty kyujubijpnajxtup ja 'yajkxmajtsn nujoty.

¹⁹ Netu Jesús t'anmaay:

—Pamiindaguts, es ujts miits n'uxpujkrú'áttup es nmo'oydyut jatu'ugu tuunk. Tyamyu xyajtsonda'áktat es xy'uxta'ayut may ja ja'ayuty es xytyuknimindadats esats nandu'un yu'ujuty n'uxpujkrú'áttat.

²⁰ Netyu tnikaktu ja 'yajkxmajtsn es tranujxtu Jesús.

21 Ko waanu 'yaknujxtu, ta Jesús t'ijxy nimajtsk tukka'axu uná'k, Santya'agü esü Fwank, 'yu'ungudyu Zebedeü. Tamü naty ma tu'ugu barku müdu tyeety t'axuyu ja 'yajxmajtsnuty. Netü Jesús oj yáxudu, ²² es nan jamyü tnikaktu ja byarku es ja tyeety. Ta tranujxtu ja Jesús.

Jesusü mayjya'ay dya'uxpeky

23 Jesús tyuk'yo'oydyaabyü naty ja Galileü it, ya'uxpeky majaty ja tsyajptujk, nidu'uk nidu'ugu kajpn tkajxwa'xy ja oybyü ayuk di'ibu ñigajxyry ja tsajpótmüdu kutujkun, es dya'agüda'aky ja ja'ayuty di'ibáty pujküdu. ²⁴ Ko oj tñijáwüdu Jesús ma tugekyü Siryü naxwíñüdu, ta ttuknimi-indü nidugekyü di'ibu ayoodüp müü kanak nax ja pujk ado'onü, di'ibu pujküdu ja ka'oybyü pa'am, mo'tpüty esü xúxuty, esü Jesús dya'agüda'aky. ²⁵ Ryanujxüdu mayü Galileü ja'ayuty es ja ja'ay di'ibu tsünaaydyüp ma ja Dekápolü kajpnuty esü Jerusalén, nüün di'ibuty tsünaaydyüp wiink tsoo Judeü ñáaxóty es ma Jordán müjnü ma xü pyüdsemy.

5

Jesusü mayjya'ay dya'uxpeky

¹ Ko Jesús t'ijxy ja mayjya'ay, ta pyejty ma ja kopkü, es ñaxwe'tsy jam. Net tyuknabíküdu ja 'yuxpujkrüty, ² esü Jesús ya'uxpujktsondáküdu düün:

Pünuty kuni'xyuty

³ —Kuni'xy ja di'ibuty nay'uxkajpüdu ko py-ojpuja'ay'áttü, pes yu'u ítüp ma tsajpótmüdu kutujkun.

4 'Kuni'xy ja di'ibuty juygyujk yaxkujkudap, pesu Dios pa'ayowanudap.

5 'Kuni'xy ja di'ibuty kyaj myuj pyaadudu, ja'a ko Dios mo'oyanudap ja naxwiñudu éxtumu kyuma'añ.

6 'Kuni'xy ja di'ibuty jyantsysojktap es ttúnat di'ibu Dios tsyejpy, ja'a ko du'an yajpajta'aga'andu.

7 'Kuni'xy ja di'ibuty naymyama'xtujkudap, pes nandu'an muma'xtúkudap ja Dios.

8 'Kuni'xy ja di'ibuty wa'ats ja 'yanmaja'anaty, pes yu'adyu du'an ittup mudu Dios.

9 'Kuni'xy ja di'ibuty yajtsipwa'xtap, pesu Dios pajta'agudap éxtumu 'yu'ungaty.

10 'Kuni'xy ja di'ibuty ijttap witsy po'oty mat ko jyiky'aty éxtumu Dios ttseky, pes yu'u ittup ma tsajpótmodu kutujkan.

11 'Kuni'xy miidsaty ko ja ja'ayaty m'oojudu es mnixi'ik mdukxi'igudu, es m'adu'ats mgajxtu'udsudu miidsaty mat kots miits nmuduumbu'áttu. 12 Xonda'aktu es jotkujk'áttu, mat ko ja Dios mmudajtxudap pajke'eky tsajpótm muj may'aty di'ibu mmo'oyanudap, pes nandu'an trajadijttu ja Diosu kyugajxpaty di'ibu jiky'ajttu maanumu naty miits mgajaa'áttu.

Kaan esu jajun

13 'Extum ja kaan dyajta'amdsu ja tsu'utsy kadiibu mya'adut, miidsaty mbaat xyujpkuwa'agudu ja axuk'ajtan ya naxwiñ kadiibu ja'ayaty mya'attat. Pan ja kaan tugeepy ja tya'amts'át, ¿ti muut mbaat nbajtakum ja tya'amts'át jatugok? Ni wi'ix tsoo mbaat

kyanakytyúñ, ¿kúdií? Je'eyu ya'axko'ot esu ja'ayuty ttuktaandut.

¹⁴ 'Extam ja xuu xykyudu'xum ma njudijtum kúdiibu ngunajp nguja'pxum, miidsudyu du'an éxtam ja jajun es xytyukni'ixudut ja ja'ay di'ibu du'an pojpu es wi'ixu du'an ja Dios ttseky es njiky'ajtam. Du'an miidsuty éxtam tu'ugu kajpn di'ibu ijtp kopkkajxm, 'yixtap miidsuty mjiky'ajtun. ¹⁵ Ni pan tkayajtoye'eky tu'ugu seeru juun es netyu tkujiidsut mudu armuun; nik ni'igu tpujta'aky kajxm ma ttukjajudyu'ayut tugekyu ja tugot. ¹⁶ Nandu'an jajtpu du'anuty, wa'an yu mjájunuty tjajy muk éxtam mbaat ja ja'ay t'ixtu ja oybyu mduunguty es t'awdattut ja mDeedyu tsajpótmudu.

Wi'ix ja Moisés ja 'yana'amun tyuñ

¹⁷ 'Kyaj xywyinmádyut ko uj nyajtagoya'añ ja Moisesu 'yana'amun o ja 'yuxpajkunu Diosu kyugajxputy. ¡Ni wi'ix tsoo! Ja'ats tu nnimíñ esats nguudyuna'añats. ¹⁸ Pes uj n'anmaaydyupts miits ja tuy'ajtun, ja tsajp esu nax tugóyup jawyiin maanum naty kyatagoy tu'ugu letru kyukón di'ibu ja ana'amun jya'a'ajtypy. Tugekyu yajkuyduunda'aya'añ. ¹⁹ Paaty di'ibu kyaj tkuydyúñ tu'ugu tyadu ana'amun, oy yu'ujuty ja yi'inum waanubu, es ttukni'ixut ja wiinkputy es kyaj tkuydyúndut tadu ana'amun, tyadu ja'ay du'an 'yitat pi'ixy jajp amu'unk jam tsajpótm. Per di'ibu kyuydyiimpy es ttukni'ixu ja wiinkputy tkuydyúnat, tyadu du'an itap muj jam tsajpótm. ²⁰ Tuy'ajtun n'anuumudu, pan kyaj miits mjiky'ajttap tuy'ajtun muut kúdiinum ja

fariseeuty es ja di'ibuty tsajptugóty ya'uxprijktap, kyaj mdákudat tsajpótŋ.

Win'ak'ajtŋn

²¹ Miidsuty tŋ xymyudowdŋ ko ja n'aptŋjk'ajtŋm ya'anmaaydyŋ: “Katŋ myajja'ay'eeky. Di'ibŋ ya'e'kypy tu'uk pán, yŋ'ŋ yajmŋnŋjxŋp mŋ tkumadówt.” ²² Per ŋj n'anmaaydyŋpts miits ko di'ibŋ tyukjot'ambejkypy yŋ myŋgu'uk, yŋ'ŋ dŋ'ŋn yajpayo'oyŋp ja pyeky; di'ibŋ 'yoo yaxypy ja myŋgu'uk, pátŋp es tyukkumadówdŋt di'ibŋ ana'amdŋp mŋj tsajptugóty; es di'ibŋ pyejty kyudakypy ja myŋgu'uk, kudsŋ'ugŋ ko ŋŋjxŋt ayoodaknóty mŋ jŋnya'ank.

²³ 'Es pŋn mmŋnejxypy ja mwindsŋ'kŋn mŋ artal es jam xyjamyetsy ko ja mmŋgu'uk tŋ mij xymyudŋgoy, ²⁴ nika'ak yŋ mwindsŋ'kŋn jam artal windum es nŋjx jawyiin mnayyajti'igyadŋ mŋdŋ mmŋgu'uk. Net mjŋmbítŋt mŋ artal es xypyjta'agat ja mwindsŋ'kŋn.

²⁵ 'Pŋn ja pán mni'ŋnŋdŋ es mmŋnejxyuty kumdaat, kajx'óyŋdŋ tu'aay kŋdiibŋ mgyákudŋt mŋ justisŋn, ja'a ko yŋ justisŋ mgyákudŋp mŋ ja polasiŋ, es mbŋjta'agudŋp pujxndugóty. ²⁶ Ty'ajtŋn n'anŋmŋdŋ ko kyaj mbŋdsámtŋ jar extŋ ko xykyubajtta'ayŋt tŋgekyŋ ja mbeky.

Ja'ay dyajtugóty ja pŋjk ukŋnŋ wyindsŋ'kŋn

²⁷ 'Miidsuty tŋ xymyudowdŋ ko yajnigajxy jékyŋp: “Katŋ xyajtugóty ja pŋjk ukŋnŋ wyindsŋ'kŋn.” ²⁸ Per ŋj n'anmaaydyŋp miits ko oytyim pánuty di'ibŋ 'yadsejpy tu'ugŋ toxytyŋjk es tmŋdŋgoya'añ, ŋŋpatypy éxtŋm mŋat tŋ tyugoy, oy je'eyŋ tŋ jyŋna'añ jyodoty wyinmŋ'añóty.

29 'Pun m'aga'añ wiin myajpekytyuunap, juut es naska'adsu jagam.* Waanap oy ko xyajtugóyut tuk pedazun mnini'x es kadiinam ko mwun'umut mut amuumun mnini'x es myajpajta'agut ayoodaknóty. 30 Es pun m'aga'añgyun myajpekytyuunap, niboot es xjwip jagam. Waanap oy ko xyajtugóyut tuk pedazun mnini'x es kadiinam ko mwun'umut mut amuumun mnini'x es myajpajta'agut ayoodaknóty.

Kasaadun ja'ay ñaymyastu'udun

31 'Nandun'yn yajnigajxy jékyap: “Di'ibun myastu'udaampy ja ñado'oxy, jawyiin tsyékyuty tmo'oyut tu'ugun neky ma jyuna'añ ko tmastu'uty ja ñado'oxy.” 32 Per uj n'anmaaydyun miits ko pan ja toxytyujk t'axwejpy, pan kyaj ja'agyujxmuty ko dyajtugóy ja pujk úkunun wyindsu'kun, ña'aygyujxm ja toxytyujk dyajtugóy ja pujk úkunun wyindsu'kun ko wiink yedyujk tpeky. Es ja di'ibun pyejkyry ja toxytyujk di'ibun dyajmatstu'uty, nandun'yn dyajtugóy ja pujk úkunun wyindsu'kun.

Ja'ay wyanda'aky

33 'Nandun'yn miidsuty tu xymudoodun ko ya'anmaaydyun ja n'aptujk'ajtam: “Katun xywyanda'aky tii andakungyujxm. Mgyudyúnabun dun'yn di'ibun mwandakypy ma Nindsun'ajtam.” 34 Per uj miits n'anmaaydyun: Ni na'a mgajuna'andut “por tsyos” ko ti xywyanda'aktat; es ni mudun tsajp, mut ko yun'ja Diosun 'yuñaaybyajn ma yajkutíky; 35 es ni na'a xykyawanda'aktat mudun naxwíñun, mut ko yun'ja dun'yn éxtun ma

* 5:29 Xytyuk'ijxamun Jesús ko di'ibun xyajpekytyu'unun, yun'ja jot winma'añ, es kyaj yun'dyun wiin, es ni yun'ja kun. Ix Matewun 15:17-20

tkaxkapy ja tyeky; es ni mædu Jerusalén, mæt ko yu'u du'un ja kyajpna Dios, ja muj Rey; ³⁶ es ni mædu mgubajk, mæt ko kyaj mbaat xypuyta'aky poop o yuk tu'uk je'eyu mwaay. ³⁷ Du'uñu mjuna'andut “oy” o “kyaj”, ja'a ko di'ibu ñikeempy yu ayuk, tyaadu du'un miimp ma yu ka'oybyu.

Katu ja'ay naydyukmujmbítudu axuu

³⁸ 'Miidsaty tu xymyudowdu ko yajnigajxy jékyur: “Mdukkubátur ja wiin ak wiin esu tats ak tats.” ³⁹ Per uj n'anmaaydyur miits ko ja ja'ayaty mduna'anudut axuu, katu miits xuyiwa'k'óyudu. Pæn mgojxur ma m'aga'añdsyoobu m'ama'atsy, koojumbít jatuk adu'um. ⁴⁰ Pæn ja pæn tsiptuna'añ mæt mij es mbujkya'añaty ja mnixuy, mo'oy nandu'un ja mdsyamarru. ⁴¹ Pæn jaa tu'ugy soldaadu o justisu agwanu mdukmunxaxa'añaty ja tsyemy tuk mil metru, munux majtsku du'unun jyagámaty. ⁴² Ko pæn ti m'amdówdut, mo'oy; es pæn ja ti pæn m'amdóyaty ani'xy, tuk'anu'x.

Wi'ixu mædsip yajtsókut

⁴³ 'Nan tu xymyudoodu ko yajnigajxy jékyur: “Mdsókur ja mmædujkpa'a, es mduk'ak'átur ja mmædsip.” ⁴⁴ Per uj n'anmaaydyur miits ko mdsóktur ja mmædsipaty, es mninu'xta'aktur ma Dios di'ibáty axuu mduunur. ⁴⁵ Du'unu dun xya'ixudut ko m'u'unk'átadu mDeedyu tsajpótudu. Pes yu'u tyukni'aampy yu xuu ti'igyu ja oyjya'ayaty es di'ibaty kyaju Dios tmædundu, es yajtiipy ma ja ja'ayaty di'ibu jiky'ajttur tay'ajtan mæt es nandu'un di'ibaty kyaj jyiky'attu tay'ajtan mæt. ⁴⁶ Pæn miits mdsojktur yu'uyu di'ibu miits

mdsojkdudup, žwi'ix xymyubujkpuđu ko Dios miits mgumaya'anudu? ĩPes extu yu pojru ja'ayudyu du'ən tyuundup! ⁴⁷ Pən mgajxpo'xtup miidsuty yu'əyū mməgu'uguty, žti oy'ajtən dən taadu? Pes extu di'ibuty kyaj t'əxkaptu Dios tyuundubu du'ən. ⁴⁸ Du'ən éxtam mDeedyu tsajpótmudu wya'adsuty, ittu miits wa'ats nandu'ən.

6

Oybyu tu'unən

¹ 'Ko xytyundu ja oybyu, éxkam es xykyatúndut mayjya'ayóty es yu'ə je'eyu t'íxtut ti mduundup. Pən mdiimbyu du'ən, yu ja mDeedyu tsajpótmudu kyaj mmay'átudut. ² Paaty ko xypyudákut mat tii di'ibu təgoy'ajtxudup, katu ja'ay xytyuknijawut éxtam 'yadu'utstu di'ibu nay'andíjudup jyiky'attu tų'ajtən mmut, mat ko du'ən yu'əjuty 'yadu'utstu esu ja'ayuty 'yíxudut ko dyaktu ja naybyudaku mā ja tsajptujk, o mā ja muj tu'u di'ibu kajpnóty, es du'ən myəjpudsúmdu ko jyiky'attu tų'ajtən mmut. Pes əj n'anmaaydyupts miidsuty ko mat yu'əyū taadu, tu t'əxájudu ja myay'aty. ³ Per mij ko xypyudakuya'anut di'ibu təgoy'ajtxup, mo'oy ayu'udsyu, éxtam mbaat njuna'anəm katu m'anajñgyu'ə xytyuknijawu di'ibu tyiimpy ja a'oybyu. ⁴ Ko du'ən xymyo'oy ayu'udsyu, net ja mDeedyu tsajpótmudu t'íxut di'ibu mdiimpy ayu'udsyu, es yu'ə mmay'átudup.

Kajxtákn

⁵ 'Ko mgajxta'aktut, katu du'ən xytyundu éxtam di'ibu nay'andíjudup jyiky'attu tų'ajtən mmut. Yu'əjuty kyajxta'aktu tanu mā ja tsajptujk o mā

ja mʷj tu'u di'ibʷ kajpnóty es dʷ'an ja ja'ayty 'yíxʷdʷt. N'anmaaydyʷp miidsʷty ko yʷ'ʷjaty tʷ t'axájʷdʷ ja myay'aty. ⁶ Per mij ko mgajxta'agʷt, tʷkʷ mgwartʷ tʷgoty es nayñi'agájʷdʷ, es jap ayu'udsyʷ xymyʷgajxta'agʷt, es dʷ'an mDeedyʷ tsajpótʷdʷ di'ibʷ 'yijxʷpy ti ja'ay tyuundʷp ayu'udsyʷ, yʷ'u mmo'oyʷdʷp ja mmay'aty.

⁷ 'Ko mgajxta'agʷt mij, katʷ je'eyʷ xynikajxpéty ja m'ayuk, éxtʷm 'yadu'utstʷ di'ibʷ kyaj t'ixy'attʷ Dios es jyʷnʷ'andʷ ko mʷt ko kyajxʷt ni'igʷ, jantsy tmʷdaty ko Dios myʷdoo'ítʷdʷt. ⁸ Katʷ mij dʷ'an xytyuñ, ja'a ko mDeety wʷ'ats tni-jawʷ di'ibʷ miits mdʷgoy'ajtxʷp maʷnʷmʷ naty xykya''amdoy. ⁹ Paaty ko miits mgajxta'aktʷt, dʷ'an mgajxta'aktʷt:

Tatitu'unk di'ibʷ ijtp tsajpótʷm,
wa'an nidʷgekyʷ ja'ayty mwindsʷ'ʷgʷdʷ es
m'awdátʷdʷ.

¹⁰ Min mij es myajkutúkʷt ja yʷ naxwiiñ,
es yajtúnʷp ja mdsojkʷn yʷá éxtʷm jam tsajpótʷm.

¹¹ Meegyʷts tyam di'ibʷts xytyʷgoy'ajtxʷp esʷts
ngay n'uugʷt.

¹² Es xymya'xʷt ʷdsʷty ja nbojʷpdyʷts,
éxtʷmts ʷdsʷty tʷ nma'xtʷ di'ibʷts axʷʷk tʷ xy-
tyundʷ.

¹³ Es kʷdii xyajkutíky es ja ka'oybyʷ xyajpeky-
tyúnʷt.

¹⁴ 'Paaty ndukjaygyujkʷdʷ, pʷn miits mma'xtʷp
ja di'ibʷty mduunʷdʷp axʷʷk, yʷ mDeedyʷ
tsajpótʷdʷ mma'xʷdʷp miidsʷty nandʷ'an.

¹⁵ Per pʷn kyaj xymya'xtʷ di'ibʷ mduunʷdʷp
axʷʷk, yʷ mDeedyʷ tsajpótʷdʷ nan kyaj
mma'xʷdʷt ja mbojʷpʷ.

Ja'ay yayu'aty

¹⁶ 'Ko miits m'ayu'áttut, katu xyryujta'aktu mwiin mjajputy ya"ayow ya"ama'at, éxtam 'yadu'utstu di'ibu nay'andjjudup jyiky'attu tuj'ajtun muut. Yu'ujaty tyuundubu du'un esu ja'ayuty 'yixadut ko 'yayu'attu. Tuj'ajtun n'anuumu ko mudu taadu tu dun traktu yu myay'aty. ¹⁷ Per ko miits m'ayu'áttut, wimbuj kupuj es naywoogudu yajxon, ¹⁸ kadiibu ja ja'ayuty tjaygyukudut ko m'ayu'attu. Yu'uyu du'un ja mDeedyu tsajpótmudu di'ibu ñija'ap ti ja'ay tyuundup ayu'utsy, es yu'u mmo'oyudup ja mmay'aty.

Pujku'aktu ja m'oy'ajtun tsajpótm

¹⁹ 'Katu mjiky'aty xywyindsimy xywyinwuañ ja meeñ ya naxwiñ, ma yu juyuk añimal dyajwindugóy otyiity, ma tyowu ja meeñ es ma ja ma'tspu tnidukudu. ²⁰ Nik oy pujku'aktu ja m'oy'ajtun jam tsajpótm, ma ni ti tkayajwindugóyut es ma kyajpu ma'tspu. ²¹ Ja'a ko ma xymyudaty pujke'eky yu m'oy'ajtun, jamu du'un nandu'un 'yity yu mjot mwinma'añuty.

Du'un ja wiin éxtamu kudu'xn

²² 'Yu mwiinu du'un éxtam tu'ugu kudu'xn es tkudu'xut ja mdu'u. Pün oy yu mwiin, mdu'uyo'oyup yajxon kude'xy. ²³ Per pün yu mwiin ma'at, mjadítup kubi'its. Es pün kyaj xytyuk'ixy ja mwiin, inugoo jyantsyyúkaty ja koots'át ma mjadity!

Dios esu meeñ

²⁴ 'Ni pün mbaat tkamudúñ majtsku wyindsán, ja'a ko pün tuump yajxon ma ja jawyiimbu

wyindsán, kyaj mbaat ñakytuúñ yajxón ma ja myamajtskrɛ. Es pɛn ja myamajtskrɛ wyindsán tsyejpy ni'igɛ es tyuñ yajxón mut yɛ'ɛ, kyaj mbaat ja jawyiimbu tnakymyɛdúñ. Kyaj mbaat xymyɛdúñ yɛ Dios pɛn mbujtákyɛ ja mwinma'añ es ja mmɛjaa ma ja meeñ. ²⁵ N'anmaaydyɛp ko katɛ mnaydyukjotmaydyúnɛdɛ di'ibɛ m'okkay m'ok'uuktɛp es mjiky'áttɛt, es ti wit m'oktuktákɛdɛp. Pes mut yɛ'ɛyɛ yɛ mjiky'ajtɛn es yɛ mnini'x di'ibɛ Dios tɛ mdukmay'átyuty, yɛ'ɛ dɛ'ɛn ni'igɛ oy kɛdiinɛm ja mje'xy mbeky esɛ mwit mnijam. ²⁶ Ixtɛ yɛ joon jɛyujkaty. Kyaj ñi'iptɛ es ni kyatsiktɛ, es ni tkapɛjkɛ'uktɛ ja pyajta'aky ma yɛ mok tɛjk. Pes yɛ mDeedyɛ tsajpótɛdɛ mooyɛdɛp yɛ jye'xy pyeky. Dios mdsojkɛdɛp miidsuty ni'igɛ kɛdiinɛm ja joon jɛyujkaty. ²⁷ ¿Pɛnɛ dɛ'ɛn mbaat dyaj'yóñ ja jyiky'ajtɛn mut ko myay tyajy? ²⁸ ¿Ti ko mmay mdajtɛ mɛdɛ mwit mnijámɛty? Ixtɛ wi'ix aamyóty yondɛ ja pɛjy, es ni kyatundɛ es ni kyata'áktɛ. ²⁹ Es n'anɛmɛ ko ni ja rey Salomonk, mut tɛgekɛy tsuyj'ajtɛnɛ wyit, kyaj oj tyi'igyɛ tsuyj'ajtɛn mut yɛ'ɛ. ³⁰ Es pɛn ja Dios yajrijpy ja pɛjy di'ibɛ pi'tsp pojɛn es jakumbom yajno'knɛ, ¿ti ko kyaj xymyɛbukɛ es ɛdsajtam yɛ'ɛ xywyítɛm? ¿Es ti ko miidsuty je'eyɛ waanɛ xymyɛbukɛ? ³¹ Paaty katɛ mmay mdajtɛ: “¿Tii net n'okkɛ'ay n'ok'úkɛm?”, es “¿Tii net nwit'ajt nnijam'ajtɛm?” ³² Mut ko ja ja'ayuty di'ibɛ kyaj tmɛdundɛ Dios maay tajtɛp mut tɛgekɛy tyaadɛ. Pes ja mDeedyɛ tsajpótɛdɛ ñija'ap ko mdɛgoy'ajtxɛdɛp tɛgekɛy tyaadɛ. ³³ Es dɛ'ɛn jotmo'oydyɛ ja Dios es jyiky'áttɛt éxtɛm

yu'u yajkutíky, es m'axájɛdɛp nandu'un tɛgekɛ
 tyaaɛɛty. ³⁴ Pes kyaj xymɛmɛy xymɛɛdajɛtɛ pɛn
 ti bom ɛxtɛjm miimp kɛɛɛkɛ, ja'a ko bom bom
 miits xymɛɛdattɛ di'ibɛ mmɛmɛy mmɛɛɛɛɛɛɛɛ.
 Tu'uk tu'ugɛ xɛɛ di'ibɛ mmɛmɛy mmɛɛɛɛɛɛɛɛ.

7

Kyaj wiinkpɛty nɛgoɔ nbayo'oym

¹ Katɛ miits xɛpɛyɛo'oɛɛɛ nɛgoɔ yɛ wiinkpɛty,
 kɛɛɛɛɛ Dios mbekymɛo'oɛɛɛɛɛ. ² Mɛt ko
 ɛxtɛm miits xɛpɛyɛo'oɛɛɛ ja wiinkpɛty, Dios
 nandu'un mbayo'oɛɛɛɛɛ miidsɛty. Extɛm
 mbaɛt njɛnɛɛɛɛɛ, mɛt ja armuun di'ibɛ mɛɛt
 xykyijxy ja wiinkpɛty, nan yɛ'u mɛɛt Dios
 mgijxɛɛɛt ja mja'ajɛty. ³ ¿Ti ko xy'ixy tu'uk ja
 kɛpɛwyɛyɛu'unk di'ibɛ jap mmɛgu'uk wyiinóty
 es kyaj mij xytyuñɛ kwentɛ ja mɛj kɛpɛ di'ibɛ
 jap mwiinóty? ⁴ ¿Es wi'ix mjɛnɛɛɛɛɛ: “Mɛgu'uk,
 n'okju'tɛmɛ tadɛ kɛpɛwyɛyɛu'unk di'ibɛ jap
 mmɛɛɛɛɛɛɛ mwiinóty”, es kyaj mnayjyáwɛty
 ko mij xymɛɛɛɛɛ ja mɛj kɛpɛ jap mwiinóty?
⁵ Mnay'andijyɛty ɛxtɛmɛ ja'ay di'ibɛ jiky'ajɛp
 tɛy'ajɛtɛn mɛɛt. Yajpɛɛɛɛɛm jawyiinɛ tadɛ mɛj
 kɛpɛ di'ibɛ jap mwiinóty, es dɛ'un mbaɛt xy'ixy
 yajxón es xyjuudɛt tadɛ kɛpɛwyɛyɛu'unk di'ibɛ jap
 mmɛgu'uk wyiinóty.

⁶ Katɛ xymɛo'oɛ ja úkɛty yɛ tsu'utsy di'ibɛ tɛ
 ñɛjxy windsɛ'kɛn es nan katɛ xywyɛjy ja perlɛ mɛ
 yɛ ɛɛɛɛm, ja'a ko ttuktaandɛt, ta mnijɛmbítɛɛɛt es
 mduksu'uts mduknúkɛɛɛt.

Amdowɛɛ, ɛxtɛ'ayɛɛɛ es koxtɛ jɛn'aa tɛjk aa

7 'Amdowdu, es m'axájudur; uxta'aydyu, es mbaattur; koxtu jun'aa tujk aa, es m'awátsxudur.

8 Mut ko di'ibu 'yamdeery, 'yaxájur; es di'ibu 'yuxtaary, pyatypy; es di'ibu kyojxypy ja jun'aa tujk aa, awátsxur ja tyujk aa.

9 '¿Pán nidu'uk miidsuty myo'oyur ja 'yu'unk tu'ugur tsaa ko 'yamdówdut ja tsajkaaky, ¹⁰ o tu'ugur awa'andsa'añ ko 'yamdówdut ja ajkx? Kyaj pán, ¿kudii? ¹¹ Es miidsuty pojru ja'ayuty, mmooydyur ja oyatypy ja m'u'unk m'una'kuty, waanu ni'igu ja mDeedyu tsajpótmudu tmo'oyut ja oyatypyu pánuty amdoojudur.

¹² 'Pes du'un di'ibu miits mdsojktur es ja wiinkrutu mdukmudúndut, miits mdukmudúndubu taadu. Tyaadu du'un tu ya''awijtsmíky tugekyu ja Moisesu 'yuxrujkan esu Diosu kyugajxrutu.

Tujk aa xu'utspu

¹³ 'Túkadu ma ja tujk aa xu'utspu. Ja'a ko wyooñuty ja kemy'aa es ja tu'u di'ibu nujxr ma ja kutugo'oyun, es may ja ja'ayuty di'ibu nujxtur jap. ¹⁴ Per xyu'udsuty ja kemy'aa es ja tu'u di'ibu nujxr ma ja jiky'ajtunú winu xuu winu tiempu, es niwaanuty yu'u di'ibu pyáttur.

Ya'uxkajptur ja ja'ay éxtumu du'un 'yadu'utstu

¹⁵ 'Naygywentu'átudu ma yu andákrutu di'ibu janándur ko yu'ujuty ja Diosu kyugajxru. Naybyujtákdur tuda'agyuty éxtumu borreegu, per du'unu dun yu'ujuty éxtumu waxka'uk awa'anun.

¹⁶ Miidsuty mbaat xy'uxkaptu mut éxtumu du'un 'yadu'utstu. Kyaj yajtíky yu uuvu ma yu apyñgyery, es ni yu iigu ma yu botonus ruju. ¹⁷ Tugekyu oykyery yajkypy ja tyunp oy, es tugekyu axuk

kepy yajkypy ja tyuump axuuk. ¹⁸ Yu oybyu kepy ni na'a kyatuumpr'áty axuuk, es ni yu kepyu axuukru kyatuumpr'áty oy. ¹⁹ Tu geky yu kepy di'ibu kyaj tyuump'áty oy, ya'uxpro'tu'kr es yajkujubíru juunóty. ²⁰ Paaty n'anuumadu ko miits m'axkártur pán oyjya'ay es pán kyaj 'yoyjya'ayuty mat yu di'ibu tyuundur.

Kyaj nidugekyu tyákuđu tsajpótm

²¹ 'Kyaj nidugekyuty di'ibuts xy'anmaaydyur: “Windsún, Windsún”, tyákuđu tsajpótm, yu'uyu tákuđu di'ibu tyuundur ja tsojkuu nDeedyats di'ibu jam tsajpótm. ²² Ko ja'ay yajpayo'oydyut, máyats xy'anuumadu: “Windsún, Windsún, mat ja mxuugyujxmts tu ngajxwa'xyuts ja m'ayuk, es tats nyajpudsámda ja ka'óybyuty, es tats may nduñ ja muj'ajtun.” ²³ Nétats uj n'anuumat: “Ni na'ats miits tu ngaja'ay'áttu. ¡Mastúttugats miidsaty ka'oybyu maduumbaty!”

²⁴ 'Pes du'un di'ibuts xymudoo'ijtp es ttuñ éxtamts uj n'anuumu, du'un éxtam tu'ugu ja'ay kuwijy di'ibu kyoj ja tyujk ma tu'ugu muj tsaade'eky. ²⁵ Myiñ ja nuu tuu, kyeemy ja mujnuu es myiñ ja mak poj ma tadu tujk. Per kyaj kyadaay, mat ko yu'u pyotsy'ujx'ajtypy ja muj tsaade'eky. ²⁶ Per ja di'ibuts xymudoo'ijtp es kyaj tkuydyuñ di'ibuts nja'anmaary, du'un éxtam tu'ugu ja'ayu kujuumbu di'ibu kyuxkoj ja tyujk ma yu pu'ujun. ²⁷ Myiñ ja nuu tuu, ja mujnuu kyeemy es myiñ ja mak poj ma tadu tujk. Ta kyadaadaay ja tujk.

²⁸ Ko ja Jesús du'un juunaandaay, ta ja ja'ayuty du'añ wyu'amadyaaydu ja'agyujxm ja Jesusu 'yuxpukun, ²⁹ mat ko ya'uxpákuđu éxtam

tu'uk di'ibũ myɔdajtypy ja kutujkũn, es kyaj éxtũmũ di'ibũ ya'axpũjktũp ja di'ibũty tsajptũgóty ya'axpũjktũp.

8

¹ Ko ja Jesús jyɔnajky jam kopkkũjxm, may ja ja'ayũty oj pɔanũjxũdũ. ² Ta ñimũwingoonũ tu'ugũ ja'ay di'ibũ myɔdajtypy ja leprũ pa'am. Ta ñaygyoxtnãaydyákũ Jesús wyindum, es t'anmaay:

—Windsún, mij pũn mdsejpy, mbaadũts xya'agũda'aky.

³ Net ja Jesús tkũ'ũnikooñ, es t'anũmũ:

—Ndsejpyũts es m'agũda'agũt.

Es ko t'anmaaydyaa dũ'ũn, netyũ ja leprũ puma'ay 'yagũdaky. ⁴ Esũ Jesús t'anmaay:

—Ix jaygyukũ. Katũ pũn xy'anũmũ. Nũjx winguwã'agũ ja teety, es yak ja mwindsũ'kũn éxtũmũ Moisés dyajnigutujkũ, es dũ'ũn nidũgekyũ ja'ayũty tñijáwũdũt ko tũ m'agũda'aky.

Jesús dya'agũda'aky tu'ugũ soldaadũ windsũnũ tyuumbũ

⁵ Ko Jesús jyajty mã ja Kafarnaúm kajpn, tu'ugũ soldaadũ windsún ñimiinũ, es myũnu'xtákũ,

⁶ 'yanũ'ũmũxũty dũ'ũn:

—Windsún, yũ nduumbũts mabajngũjxy 'yity mãdsũ ndũjk, tũ xyujxnũ es jyantsy'ayoy mãk.

⁷ Jesús 'yanmaayũ:

—Ëjtsũts nũjx nya'agũda'aky.

⁸ Ja soldaadũ windsún 'yadsooy:

—Windsún, kyajts ẽj xyñitakũ es mij mdúkũt mãdsũ ndũjkũn. Je'eyũ ko mjũnã'ãnũt, es agũda'agup ja nduumbũts. ⁹ Ëj kũ'ũm

nmudajtypyuts ja nwindsún di'ibuts xy'ana'amp, es nandu'un nmudátyuts ja soldaaduty di'ibuts n'ane'empy. Kots n'anuumu yu'ujuty nidu'uk: "Nujx", nujxp, es kots n'anuumu jatu'uk: "Min", miimp, es kots nduk'ane'emy yu nduumbuts ti ttúnat, tyiimpy.

¹⁰ Ko ja Jesús tmudooyu tyaadu, du'ñu oj wyu'umu es t'anmaaydyu di'ibu naty panujxadup:

—Tu'yajtun n'anuumudu ko ma nidagekyu israelitu ja'ayuty, kyajts nbaaty ni pan mut kajaa myubujkun éxtamu tyadu ja'ay. ¹¹ Ujts miits n'anmaaydyup ko may myíndat ja ja'ayuty di'ibu tso'ondup ma xuu pyudsemy es ma xuu kyunaxy, es ñaxwaatstat kyádyut mudu Abraan, Isaa esu Jakoob ma ja tsajpótmudu kutujkun. ¹² Per ja di'ibu du'un tu jyapaadudu es 'yíttat ma yu tsajpótmudu kutujkun, yu'ujuty yajjubijppudsúmdup awa'atstuuy ma ja koots'át, ma ja'ayuty jy'uy ya'axtat es ñaydyutskaadudat mudu ayo'on.

¹³ Net ja Jesús t'anmaay ja soldaadu windsún:

—Nujx ma mdujk, es yajtúnudu du'un éxtam tu xymyubekyuu.

Ta ja tyuumbu netyu oj 'yagudaknu.

Jesús dya"aguda'aky ja Peedru myu't toxytyujk

¹⁴ Jesús oj ñejxy ma tyujku Peedru, es t'ijxy ja Peedru myu't toxytyujk mabajngujxy pya'amgo'knu mudu muk juun. ¹⁵ Ta ja ky'u ttoon. Net ñiwatsu ja juun. Ta pyudu'knu es tmooy ja kya'ay 'yuknu.

Jesús dya"aguda'aky may ja puma'ayuty

16 Es ko oj tsiyitnu ja xnu, net tmamindu ma Jesús may ja ja'ayuty di'ibu myudajttap ja ka'oybyu. Es mat tuk aagajxyu dyajpadseemy ja ka'oybyu, es nandu'un dya'agudaky nidugekyu ja puma'ayuty.
 17 Tyaadu du'un jyajty es yajkuudyunat di'ibu ñigajx ja Diosu kyugajxru Isaiu ko jyunáñ: “Yu'u yajpadu'k ja nbagi'ix'ajtam es dyajnejxy ja nba'am'ajtam.”

Púnuty pyatsoonándup ja Jesús

18 Jakumbom mejyñbyu'aay ko ja Jesús t'ijxy tyukmíkyuty ja mayjya'ay, ta t'anmaay ja 'uxpxajkraty es 'yawinnáxtat ma ja mejyñ.
 19 Tu'ugu di'ibu tsajptugóty ya'uxpxajkr ja 'yana'amun tmawingooñ ja Jesús, es t'anmaay:

—Windsún, nbanujxaambyuats mij oytyim maaty mnejxy.

20 Jesús 'yadsooy:

—Yu wax myudajtypy ja 'yaank esu joon juyukaty myudajttap ja pya'an, per uj ja Naxwíñdu Ja'ayudyu Kyudunaabyu, kyajts nmudaty ja ngukóyuats madsu ngubajk nyajpo'xat.

21 Jatu'uk ja 'uxpxajkr 'yanmaayu:

—Windsún, nbanujxupts mij, per extu koonmdsu ndeedyats 'yoogut esuts n'okku'uy n'oktájudats, net nbanujxat.

22 Netu Jesús t'adsooy:

—Pamiingats tyam es nika'ak yu o'kraty, wa'anu wiink ja'ayuty dyajnaxtákuđu. Ja'ats n'andijpy di'ibu kyaj jyotmaydyúñuty esu Dios tmadúnat.

Jesús dyajmo'oty ja poj es dyajtmijtku ja mejyñ

23 Net ja Jesús es ja 'uxpxajkraty tyujkuđu ma tu'ugu barku, es 'yawinnaxánudu ma ja mejyñ.

24 Ti'in myiĩn tu'ugu muk poj. Ta ja mejyĩn ñikapy exta tyujkũnũ nũũ barkoty. Maabũ natyũ Jesús.
 25 Ta ja 'yuxpũjkrũty oj ñinũjxũdũ es oj yũxũdũ. Ta t'anmaaydyũ:

—¡Yajtsóktũgũts, Windsún! ¡Tyap ngupa'tsũnũ!

26 Ta ja Jesús 'yanmaaydyũ:

—¿Ti ko nũgũoo m'oktsũ'kũdũ? Miits mmũdajttũp je'eyũ waanũ ja mmũbũjũkũnũty.

Ta pyũde'ky ja Jesús, es t'ooj ja poj es ja mejyĩn. Ta oj wũ'ũmũdya'ay amõũn es tũmijtkũ. 27 Es ja 'yuxpũjkrũty ak dũ'ũñũ wũ'ũmũdyaaydyũ, es ñayjyũnũnũdũ:

—¿Pũnũ da dũnũ tyaaũdũ?, ko exta yũ poj es yũ mejyĩn tũ myũmũdũyũty.

Gadarũ ja 'ayũty di'ibũ myũdajttũp ja ka'óybyũty

28 Ko Jesús jyajty mejyĩnĩnũxy mã Gadarũ ñax, majtskũ yedyũjk pyũdseemy kãmpyoonóty. Ta ñimiinũdũ. Nimajtsk tũdattũ ja ka'óybyũty es nũgũoo jyantsy'awa'ãn'áttũ, ko ni pũn mbaat kyanaxy mã tadũ tu'aa. 29 Ta oj yaxka'aktũ:

—Diosũ 'yU'unk, ¿ti mdunaampy mat uũdsũty? ¿Tii ja'a mnũmiimpy es xytyũydyunã'andũts maanũm tkapaaty ja timpũ?

30 Natuknas'ixũ jamũ naty nimayũ uũdsũm jyũ'xũ'aktũ, 31 es ja ka'óybyũty yajjũnũnũdũ ja ja'ayũty, es ja Jesús t'anmaay:

—Pũn xyajpũdsũmãndũpts mã tyadũ ja'ay, na'ijxtũgũts esũts ndũkũt mã tadũ uũdsũmũty.

32 Netũ Jesús 'yadsoojũ:

—Oy. Tũkũdũ.

Ja ka'óybyũty pyũdsũũmdũ mã ja ja'ayũty, es tyũjũkũdũ mã ja uũdsũmũty. Net nidũgekyũ ja

udsúmaty ñajxta jantsy p̄aye'egȳa nax j̄ajp'ám es kyur̄ȳa'knajxta mejyñóty, es jap oj jyi'xta'aydȳa.

³³ Di'ib̄a kywent̄a'ajtt̄ap ja uds̄um ñay'ads̄u'k̄ud̄a, es kyakt̄a. Ko jyajty mā ja kajpn, ta tmadyakt̄a t̄agekȳa tȳāad̄a éxt̄am̄a naty t̄a tyuñ t̄a jyátyuty mat ja ja'ayaty di'ib̄a mȳudajtt̄a ja ka'óybyuty. ³⁴ Net nid̄agekȳa ja kugajpn̄aty t̄syo'ond̄a es tnin̄ajxta ja Jesús, es tm̄anu'xtákt̄a es pȳuds̄umat jam es ñajx̄at wiinktuuy.

9

Jesús dya'aḡuda'aky tu'uḡa xux ja'ay

¹ Net ja Jesús jyambijn̄a mat nan ja'aȳa bark̄a, es ñajxn̄a mā ȳa'ya ja Kafarnaúm kajpn. ² Ko jam jya-jty, ta tyuknimiin̄adu tu'uḡa ja'ay di'ib̄a t̄a xyujxn̄a, kyo'kn̄a mā tu'uḡa mabajnu'unk. Ko Jesús t'ijxy ja mȳab̄jkan̄aty, ta t'anmāay ja puma'ay:

—Jotkujk̄a. Ȳa mbojpr̄a yajma'xp̄.

³ Net nidu'uḡaty ja di'ib̄aty tsajpt̄agóty ya'ax̄p̄ajkt̄ap twinmāaydȳa: “Tȳad̄a ja'ay mȳud̄ageerȳa ja Dios éxt̄am̄a jȳana'añ.”

⁴ Kom̄a Jesús ñija'ab̄a naty di'ib̄a wyinmāaydȳap, ta t'anmāaydȳa:

—¿Ti ko xymȳdatt̄a ax̄uuḡa winma'añ̄aty?

⁵ Kyaj ñim̄ajaaty nj̄ana'an̄am: “Ȳa mbojpr̄a yajma'xp̄”, mat ko kyaj ya'ixy p̄an t̄ay'ajt̄an. ¿Tii kyaj dȳu'an̄aty? Es mj̄ana'and̄ap miids̄aty ko ni p̄án tka'an̄am̄at ȳa tȳad̄a xux: “P̄ud̄u'ak, es n̄ajx̄”, mat ko netȳa mbāat ya'ixy ko kyaj tm̄adaty ni ti mak'ajt̄an. ¿Tii kyaj dȳu'an̄aty? ⁶ Pes oy. Min n'oktuk'ixt̄a ko ̄aj, ja Naxwíñ̄ad̄a Ja'aydȳa

Kyudunaabyu, ujtsu du'un nmudajtypyuts ja muk'ajtun ya naxwiiñ es nma'xaduts ja pojru.

Net t'anmaay ja xux ja'ay:

—Pudu'uk. Yajmúk ja mmabajn es nujx ma mdujk.

⁷ Net ja xux ja'ay pyude'ky es oj ñajxnu ma ja tyujk. ⁸ Ko ja mayya'ay t'ijxtu tyaadu, ta tsyu'kudu es t'awdajttu Dios mut ko tu tmo'oy ja myuk'ajtanu Jesús.

Jesús tway ja Matewu

⁹ Ta Jesús jam tso'oñ es t'ijxy tu'ugu ja'ay di'ibu xyu'ajtypy Matewu, ja 'yu'uñu ma yaj'yáky ja kugubety. Ta t'anmaay:

—Pamiinguts es n'uxrujkré'átat.

Ta Matewu pyude'ky, es tpadso'oñ ja Jesús.

¹⁰ Ma tadu xuu 'ya'ux'ajty ja Jesús ma yu Matewu tyujk, mut mayu yajkugubajtraty es nan niganaaguty di'ibu 'yandijtup pojru ja'ayuty, es ti'igyu mut ja 'yuxrujkrudyu Jesús. ¹¹ Es ko ja fariseenty t'ijxtu tyaadu, ta dyajtudu ja Jesusu 'yuxrujkraty:

—¿Wi'ixu du'un ko yu mwindsún kyay 'yiiky mudu yajkugubajtraty es mudu pojru ja'ayuty?

¹² Jesús myudoo tyaadu, es t'anmaay:

—Kyaj tsyékyuty ja kudsooy ma yu di'ibu oy'ajt muk'ajttup, jaayu du'un ma yu puma'ayya'ayuty.

¹³ Nujx jattu di'ibu 'yandijpy ja Diosu jyaabyajtan ma jyuna'añ: “Ëj ndsejpyuts es xymyudáttat ja pa'ayo'on, es kyajts xytyukwindsu'uguduts ja juyujk añimálutu.”

Jesús dyajtáwdu ti ko kya'ayu'aty

'Pes kyajts ʉj nwoy ja ja'ay di'ibʉ jiky'ajttʉp tʉy'ajttʉn mʉʉt, yʉ'u dʉ'unʉ pojrʉ ja'ayʉty es jyodʉmbíttʉt.

14 Net nija'ajʉty ja 'yʉxpʉjkrʉdyʉ Fwank Yajnbajtrʉ tnimiindʉ ja Jesús, es dyajttʉddʉ:

—¿Ti ko kya'ayu'attʉ yʉ m'ʉxpʉjkrʉty éxtʉm 'yayu'attʉ fariseeʉty es ʉdsʉty, yʉ 'yʉxpʉjkrʉdyʉ Fwank?

15 Netʉ Jesús t'adsooy:

—¿Tii mbaat 'yittʉ jotmaymyʉʉt yʉ di'ibʉ tʉ ya-jwówdʉ mʉ tu'ugʉ ja'ay pyeky maanʉm ja pʉjkrʉ yedyʉjk 'yak'ity mʉt yʉ'ajʉty? Miiimp ja tiempʉ mʉ yajrpʉjkdʉt ja pʉjkrʉ yedyʉjk, taanʉmʉ dʉ'un 'yayu'áttʉt.

16 'Ni pʉn tka''abatsʉ tu'ugʉ tyuk wit mʉdʉ jemy-wyit, mʉt ko ja jemywyit ñʉmúktʉ, ta kyʉdsʉt ja tuk wit waanʉ kajaa. 17 Ni yʉ vinʉ jembyʉ kyaya''adamʉ mʉ yʉ tukrʉ nʉʉ'abutsʉnbyo'o, mʉt ko pʉn yajtuumbʉ dʉ'un, ja po'o kʉdsʉp, es dʉ'un ja vinʉ es ja po'o tyʉgóyʉt. Paaty n'ada'amʉm ja jembyʉ vinʉ mʉ yʉ jembyʉ nʉʉ'abutsʉnbyo'o es dʉ'un yajmʉdátʉt yajxón nimajtskʉ tyʉádyʉ.

Jayrʉ ñʉʉx es ja toxytyʉjk di'ibʉ Jesúsʉ wyit tyoon

18 Mʉ ja Jesús t'anʉmʉdʉ tyʉádyʉ, tu'ugʉ israelitʉdyʉ wyindsʉn jyajty mʉ ja Jesús, ñaygyoxtnaaydyákʉ es t'anmaay:

—Yʉ nʉʉxʉts tʉ 'yeeky. Pʉn mnʉjxp mij es mʉʉ'unikeempy, jiky'átʉp jatʉgok.

19 Netʉ Jesús pyʉde'ky es ñejxy mʉt yʉ'u, ti'igyʉ mʉdʉ 'yʉxpʉjkrʉty. 20 Net tu'ugʉ toxytyʉjk puma'ay di'ibʉ majmajtsk jamajtʉ naty tmʉdajnb windaxyʉ, tmʉwingooñ ja Jesús

uxku'p tsoo, es ñaydyukpatu ja wyit pa'a, ²¹ mut ko du'hn ñayjuna'añaty: “Mut yu'uyu kots nnyaydyukpaadudut yu wyitu Jesús, aguda'agupts.”
²² Per ja Jesús wa'kumbijit, t'ijxy ja toxytyujk es t'anmaay:

—Jotkujk, tu m'aguda'aky mut ko tu xymyubeky. Ta netyu 'yagudaknu.

²³ Ko Jesús jyajty ma ja windsunu tyujk, ta t'ijxy ko ja xuxpuly t'uxkujkunudu es nujx dyajntaxukuyánu ja o'krú, es ja ja'ayuty jyantsyjyu'uy jyantsyya'axtu. Ta t'anmaaydu:

²⁴ —Pudsundu yaa. Yu kixyu'unk kyaj tu 'yeeky. Maabu dun jam.

Ja ja'ayuty je'eyu ttukxi'iktu. ²⁵ Ko ja Jesús dyajpudsunduay ja ja'ayuty, net tyujku ma ja o'krú es tku'umumajtsu. Ta ja kixyu'unk pyude'ky.
²⁶ Ta yajmadyakwa'xtaay oymyaaty yu tyadu muj'ajtun.

Jesús dya'ijxpeky majtsku wiints

²⁷ Ko pyudseemy jamu Jesús, majtsku wiints pyanujxudu es myuyaxkákudu:

—¡Pa''ayooduguts uudsuty, Davitu tyump 'yaats!

²⁸ Es ko Jesús jyajty ma ja tujk, net ja wiindsuty ñimiinudu, es yu'u dyajtuuy:

—¿Mmubjktap miidsuty ko uj mbaadudsu tyadu nduñ?

Net ja'ajuty jyunandu:

—Ti ko kadii, Windsún.

²⁹ Net ja Jesús ttoonú ja wyiin, es t'anmaay:

—Wa'an dyajtuñ éxtam ja mmubjkenuty.

³⁰ Ta ja wyiinuty oj wyu'umdaaydu yajxon. Jesús tyuknipujkudu jantsy yajxon, 'yanu'amxudu:

—Katü pán xytyuknijáwudü.

³¹ Per je'eyü yu'ujaty pyudsümdü mä ja Jesús, ta tmadyakwa'xtü mä tügekyü ja kajpn di'ibü naty ja Jesús tü ttuñ.

Jesús dya'agüda'aky tu'ugü uum

³² Ko yu'udyü naty jam pyudsümdü, naagüdyü ja'ay dyajmiindü mä Jesús tu'ugü yedyüjk uum, di'ibü naty myüdjatyry ja ka'oybyü. ³³ Ko ja Jesús dyajpüdeemy ja ka'oybyü mä tadü uum, ta ja uum oga'an oj kyajxy. Dü'üñü ja ja'ayaty oj wyü'umüdyaydyü, es jü'nandü:

—¡Ni na'anü kyaya'ixy dü'un éxtümü tyäädü mä yü israelítaty!

³⁴ Per nik ni'igü ja fariseeüty ñayjüna'anüdu:

—Tyäädü yajpüdeemy ja ka'oybyü müü ko pyudákyü ja müjku'ugópk.

Jesús tpa'ayooy ja ja'ayaty

³⁵ Jesús dya'abüdeemy tügekyü nax kajpn, es ya'uxpejky majatyü tsajptüjk nidu'uk nidu'ugü kajpn, es tkajxwa'xy ja oybyü ayuk di'ibü ñigajxyry ja tsajpótüdü kutujkän, es dya'agüda'aky oytyim di'ibüdyü püjk ado'onän. ³⁶ Ko ja Jesús t'ijxy ja mayjya'ayaty ñimínüdü, ta tpa'ayoodü, müü ko moon tujktübü naty éxtümü borreegü di'ibü kyajpü 'yijx'ijt kywentü'ajtpü. ³⁷ Ta t'anmaaydyü ja 'yüxpüjkraty:

—Tüy'ajtün ko ja püjta'aky oy myáyaty, per ja tuumbaty oytyim waanaty. ³⁸ Paaty am-dowdü es münu'xta'aktü ja Dios, ja ñiWindsünü tyädü püjta'aky, es t'akkáxüt ja tuumbaty es min dyajpüdü'uktü ja püjta'aky.

10

Jesús twin'ixy nimajmajtsk ja 'yapóstulaty

¹ Net ja Jesús dyax_u ja nimajmajtsk_{pu} 'yuxpajk_{pu}ty, es tkutujk_unmooy es dyajpudsúmd_ut ja ka'oyby_u es dya''aguda'akt_ut tugeky_u oytyim di'ib_udy_u p_ujk ado'on_un. ² Tyaad_udy_u d_u'_un ja xy_uuj_uty ja nimajmajtsk_{pu} apóstul_uty: Tim jawy_uin Simonk di'ib_u nand_u'_un xy_u'aj_uty_u Peedr_u, es ja my_uga'ax Andrés; Santya'ag_u es_u my_uga'ax Fwank, 'y_una'k_udy_u Zebedee_u; ³ Felip_u; Bartolomee; Tomás; Matew_u ja yajkugabaj_utp_u; Santya'ag_u ja Alfee_u my_ua_unk; Tadee_u; ⁴ Simonk ja kananee_u ja'ay; es_u Juud_us Iskaryot_u di'ib_u ókn_um ky_uyajk ja Jesús.

Jesús tkexy ja 'yuxpajk_{pu}t_ujk Dios_u 'yayuk kajxw_u'x_{pu}

⁵ Jesús ttuk'ane'emy_u ty_uad_u nimajmajtsk_{pu} es n_ujx 'yayuk kajxw_u'xt_u m_udu ty_uad_u kajxw_uj_un:

—Kat_u mnejxy majaty tsy_uu_und_u di'ib_u kyaj 'yisraelít_uty, es ni mgat_ukat majaty_u samaritan_u kajpn. ⁶ N_ujxt_u jamy_u m_u ja borreeg_u t_ugoyby_u m_u y_u ñaxwíñ_udu Israel. ⁷ N_ujx kajxw_u'xt_u ko ja tsajpót_um_udu kutujk_un t_u wyingóñ. ⁸ Ya''aguda'akt_u ja puma'ay_uty, yajjikyp_uákt_u ja o'k_{pu}ty, tukniwa'atst_u di'ib_u my_udajtt_up ja lepr_u pa'am, es yajpudsúmd_u ja ka'oyby_uty. Miits m'axáj_udu ty_uadu m_uk'aj_utan nad_u'_uñ_u, nan kat_u my_uajm_uj_udy_u ko d_u'_un xytyúnd_ut. ⁹ Kat_u xyajnajxt_u ni di'ib_u meeñ, ¹⁰ ni y_u mdu'amgy_ujxm_udu. Y_u'_u je'ey_u myajnajxt_up ja mnixuy tu'uk. Kat_u xymy_unajxt_u wiink_{pu} mg_u'_uk es ni mdajk, mat ko di'ib_u tuump, pát_up kya'ay 'yuug_ut.

11 'Ko mja'ttat miidsaty ma tu'ugu kajpn o rantsya, xta'aydyu jap tu'ugu ja'ay di'ibu ijtp windsu'ugu, es wu'umdu ma yu'u tyujk extu koonam mdsoona'andut. 12 Ko mdujktakudut, kajxpo'xtu es amdow ja Dios es kyunu'xudut yu'ujuty. 13 Punu tadu ja'ay di'ibu ma tadu tujk nitujknp ja Diosu kyunu'xun, yajkuudyunp; es pun kyaj nitukuty, miidsaty ni tii mgatugo'oyxudut. 14 Es pun jam ma kyaj m'axajudu es ni je'eyu mgamudoo'ita'anudu, pudsudu ma tadu tujk o tadu kajpn es winxittu yu naxjok ma yu mdékyuty. 15 N'anuumudu tuy'ajtun ko ja'ay yajpayo'oydyut, ja tyudyu'unanu tyadu kajpn waanu o'ktuy kudiinam ja ja'ayuty majatyu Sodomu kajpn esu Gomorru kajpn.

Jesús tnigajxy ko ja 'yuxpajkputy yaj-pajudijtta'aktut

16 'ixtu! Ujts miits ngajxtup éxtum ja borreegu waxka'uk agijky. Du'un m'ittat pe'typy éxtumu tsa'añun, per kyaj m'awa'an'áttat. Ittu éxtumu paku'unk. 17 Nay'ix'it naygywentu'átudu, mut ko ja'ayuty mguyakánudup ma yu justisu, myajwopánudup ma tsajptujkuty, 18 es extu myajnajxudup gobernadoor windum es ma réyuty mut ko n'apostulu'attu, es du'un xymyadya'aktuduts uj miidsaty ma yu'ujuty es ma di'ibu kyaj 'yisraelítuty. 19 Ko mguyakudut ma yu justísaty, katu mjotmay'ooktu wi'ix m'okjuna'andut o wi'ix xy'ok'anuumudut, ja'a ko mbaadudut ma mgajxa'andut, Dios myajmi'inxudup ja m'ayúkuty, 20 ja'a ko kyaj

miidsuty di'ibu dun kajxándur, yu'u du'anu mDeedyu Jya'ajun di'ibu mgugajxánudur.

²¹ Yu ja'ayuty kyuyáktur ja myuga'axuty es 'yoogut, esu u'unkteedyuty kyuyáktur ja 'yu'unguty; ja u'unk uná'kuty myudsiptsoondur ja tyaak tyeedyuty es 'yooktut. ²² Nidugekyu naxwíñudu ja'ayuty mduk'ak'ata'añuty miits mut ujtskyujxm. Es di'ibu 'yakmabejkyruum du'añum, yu'u nitso'ogur. ²³ Ko mbajuditudut ma tu'ugu kajpn, najx wiink tsoo. Tay'ajtun n'anuumudu ko uj, ja Naxwíñudu Ja'ayudyu Kyudanaabyu, minaambuts maanum naty miits xkyatuk'yo'oydya'ayduhum nidugekyu yu israelitu kajpnuty.

²⁴ Ni tu'ugu xprujkr kya'ity windsu'ugu ni'igu kadiinum ja di'ibu ya'xprujkr, es ni tu'ugu po'oduumbu kya'ity windsu'ugu ni'igu kadiinum ja wyindsun. ²⁵ Ja xprujkr mut yu'uy ko du'un yajwindsu'ugut éxtum di'ibu ya'xprujkr, es ja po'oduumbu mut yu'uy ko du'un yajwindsu'ugut éxtum wyindsunan. Ujtsu du'un éxtum tu'ugu kudujk, es miidsuty, du'un éxtamsu njiiky nmugu'uk. Pun ja kudujk ya'anuumu mujku'ugórk Belzebuu, ¿tii kyaj waanu axuk ya'anuumudut ja di'ibu tsyunaaydyur ma ja jyun tyujk?

Pún yajtsu'ugur

²⁶ Paaty katu xytsyu'ugudu ja'ayuty. Ni ti kya'ity ayu'udsyu di'ibu kyaj ñide'xyuty, es kyaj ni ti ayu'udsyubu di'ibu kyaj yajnijawut. ²⁷ Di'ibu n'anmaaydyur ma ja koots'át, kajxwa'xtu miits ma ja xuañ'át; es di'ibu n'anmaaydyur ayu'udsyu, nigajxtu miidsuty muk extu tujkkujxm. ²⁸ Katu

xytsum'ugudu di'ibu ya'e'kypu yu'uyu nini'x es kyaj mbaat dya'eeky ja anmujá'an; ja'a du'un mjaw mdsu'ugup di'ibu mbaat dyajkutugóy ma ayoodákn ja nini'x es nandu'un ja anmujá'an.

²⁹ '¿Tii kyaj yajteeky majtsku joonu'unk mat tu'ugu meeñ'ungu? Es ni tu'ugu tadu joonu'unk kyaka'ay naxwiiñ pun kyajpu mDeedyuty dyajkutíky. ³⁰ Es extu yu mwaay myudajtypu ja Dios madsyoy tu'uk tu'uk. ³¹ Katu mdsu'ugudu. Miidsyuy du'un ja Dios mmudajtudup kumay waanu ni'igu kadiinam may ja joonu'unguty.

Pánuty ja Jesús yuxkajptup mayja'ayóty

³² 'Nidugekyu ja'ayuty di'ibuts xy'axájup éxtam wyindsunun ya mayja'ayóty, ujtats nandu'un n'axájup éxtamdsu nja'ayuty mdsu nDeedyuts di'ibu jam tsajpótm. ³³ Di'ibuts xy'axátiyp mayja'ayóty ya naxwiiñ, nan n'axtíjupts uj mdsu nDeedyuts di'ibu jam tsajpótm.

Jesukyaxmu ja'ay yajtsiptáku

³⁴ 'Katu mjuna'andu miidsuty kots uj tu nmamíñ yu jotkujk'ajtun ya naxwiiñ. Kyaj yu'ujuty; yu'u du'unu jotmay je'eyu. ³⁵ Tyam tu nmíñuts yajtsiptájku mat ja ja'ayuty. Ja u'unk uná'k tsiptúnat madu tyeety, ja u'unktaak madu ñux esu xekxy ttuk'ak'átut ja xyekx. ³⁶ Extu nidu'uk nidu'uk ñaymyudsip'átudut di'ibu tsunaaydyup ma ti'igyu tujk.

³⁷ 'Di'ibu tseyjpy ja tyeety o ja tyaak ni'igu kadiinam uj, kyaj ñitákuty nja'ay'átudats; es di'ibu tseyjpy ja myaank o ja ñux ni'igu kadiinam uj, kyaj ñitákuty nja'ay'átudats; ³⁸ es di'ibuts kyaj xypyanejxy es kyaj jyiky'aty éxtam tu'ugu

ja'ay di'ibũ pyagiipy ja kyruuz ko 'yo'kũn tninejxy, kyaj ñitákuty yu'ũ nja'ay'átũdũts. ³⁹ Di'ibũ yajts'oogaampy ja jyiky'ajtũn, yajtũgóyũp; per di'ibũ yajtũgeepy ja jyiky'ajtũn mut ẽjtskyũjxm, nitso'ogũp.

Wi'ixũ Dios ti ttuunũmbítý

⁴⁰ 'Di'ibũ miits m'axájũdũp, xy'axájũpts ẽj nandũ'ũn; es di'ibũts ẽj xy'axájũp, 'yaxájũp nandũ'ũn di'ibũts xkyajx. ⁴¹ Di'ibũ 'yaxájũp ja Diosũ kyugajxpu mut ko Dios kyugajxy'átyuty, 'yaxájũp nan ja dũ'ũmbũ may'aty éxtũm di'ibũ yajmeepy ja Diosũ kyugajxpu; es di'ibũ 'yaxájũp tu'ugũ ja'ay di'ibũ jiky'ajtp tũy'ajtũn mũũt ja'agyũjxm ko jyiky'ajty tũy'ajtũn mũũt, 'yaxájũp nan ja dũ'ũmbũ may'aty éxtũm di'ibũ yajmeepy ja ja'ay di'ibũ jiky'ajtp tũy'ajtũn mũũt. ⁴² Es di'ibũ myeepy tuk vasũ wã'ãts nũũ tu'ugũ u'unk ũnã'k ja'agyũjxm kots ẽj nja'ay'áty, tũy'ajtũn ko kyaj wyũ'ũmut ẽxkumay.

11

Fwank Yajnũbajtpũ kyexyye'ebýuty

¹ Ko Jesús t'anmaaydyaaydyũ dũ'ũn ja nimajmajtskpu 'yũxpũjkrũ, ta jap tso'oñ es ñejxy ya'ũxpũjkrũ es ayuk kajxwã'xpu mã tadũ israelítũdyũ kyajpn wingónuty.

² Ko Fwank di'ibũ naty ijtp pujxndũgóty, tmũdooy di'ibũ natyũ Kristũ tyiimpy, net tkejxy mã Jesús naaguty di'ibũ yu'ũ panũjxũdũp, ³ es dyajtũũy:

—¿Tii mijtsũ dũ'ũn ja Kristũ di'ibũ minãamp, o n'awíxtũpts ja wiinkpu?

4 Netu Jesús 'yadsoojudu:

—Nujxtu es tukmumadya'aktu ja Fwank di'ibu miits tu xy'ixtu tu xymudowdu. ⁵ Tukmumadya'aktu wi'ix tyam ja wiints 'yixtu, ja uxneybyu tu yo'oybyéky yajxon, di'ibu ja lepru pa'am myudajtypy tu 'yaguda'aktu, ja nátuty mudoonudup, ja o'kruty jikyryujktup, es ja ayoobu ja'ayuty ya'awa'anudup ja oybyu ayuk. ⁶ Kuni'xy ja di'ibu kyaj dyajtugóy ja myubujkun ma uj.

⁷ Ko tyaadaty oj ñujxnudu, ta ja Jesús tmadyak-tso'oñ ma ja ja'ayuty éxtumu du'un ja Fwank, es t'anuumudu:

—¿Tii dun miidsaty oj xyñinujxtu es xy'ixa'andu ma muj itun? ¿Tu'ugu tsajkápyñ di'ibu tu wyinxijta'ayuty ja poj? ⁸ Es pun kyaj, ¿tii dun oj xy'ixtu? ¿Tu'ugu yedyujk oy xyoxyryu? Miits mnija'adup ko di'ibu dun nayxyojxudup jam 'yittu ma tyujkadu réyuty. ⁹ ¿Per tii dun oj tu xy'ixtu? ¿Tu'ugu Diosu kyugajxpu? Yu'u du'un. Yu'u tu'uk di'ibu waanu ni'igu tmudaty ja muj'ajtun kudiinumu wiinkruty ja Diosu kyugajxpu. ¹⁰ Fwank yu'u du'un di'ibu ja Diosu jyaaybyajtun myadyakupy ma jyuna'añ:

Ngejxypyuts jawyiin ja n'ayuk kajxwa'xputs es mya'awátsxudut yu mn'u'u mdu'u.

¹¹ Tuy'ajtanuts njuna'añ: Kyaj pun ja Diosu kyugajxpruty ja jékyup waanu tmudattu ja muj'ajtun kudiinam ja Fwank Yajnubajtpu; per waanu tmudaty ja muj'ajtun oytyim panuty ijttup ma ja tsajpótmudu kutujkun.

¹² 'Es ma yu Fwank Yajnubajtpu dyajtsondáky tkajxwa'xy ja Diosu 'yayuk es extu tyambaat, ta ja ja'ayuty di'ibu tujkadup ma tsajpótmudu kutujkun.

Du'un ja'ajaty éxtam mayjya'ay di'ibü ti'igyu tuk-toñ tukayándur ma tu'u xu'utspu. ¹³ Di'ibü ja Moisés es nidugékyudyu Diosu kyugajxpraty ñikaktu kuxja'ay ma ja Diosu jyaaybyajtun maanamu naty kyamín ja Fwank, tugekyu tñigajxy ko myina'añ jya'ta'añ ma ja Dios yajkutuka'añ. ¹⁴ Es pun miits mmubukándur, Fwank yu'u du'un éxtam ja Diosu kyugajxpu Eliias di'ibü jaminán. ¹⁵ Di'ibü mūdoodur, wa'an tjaygyúkadu.

¹⁶ '¿Tits muut mbaat n'ijxkijxyu ja ja'ay di'ibáty tyam jiky'ajttur? Kuxu'ktur éxtam ja uná'ku'ungun di'ibü uñaadyur es kyuyattu maayóty, es ya'ax jyoktu madu myatkuyajtraty: ¹⁷ “Tuts njaxu'uxy di'ibü ya'ajtsp, es kyaj tu m'atstu; es tu n'áyuts di'ibü muut ja o'kpu ñaxtuka, es kyaj tu xykyoxtu mguj mgaadsyuty es ni tu mgaj'uudyu.”

¹⁸ 'Pes kyaj ja Fwank Yajnubajtrü tkay éxtamu ja'ay ti ttsoktu, es kyaj t'iiky ja vinu, es miits mjuna'andu ko yu'u myujku'umadúñ. ¹⁹ Es uj, ja Naxwíñdu Ja'ayadyu Kyudunaabyu, kaabyuts es n'i'kyryuts ja vinu, es miits mjuna'andu: “Kax es amu'uuk, es myatnaymyaayur ja pekyjya'ayuty esu yajkugubajtraty.” Per di'ibü tu t'axájudu yu oybyu uxryjken es jyiky'attu éxtamu Dios ttseky, tadu ja'ay dya'ixadu ko 'yóyuty di'ibü Dios tyiimpy.

Kajpn di'ibü kyaj jyodumbittü

²⁰ Net ja Jesús dyajtsondáky t'ooy ja kajpnaty ma naty tu ttuñ may ja muj'ajtan, ja'a ko yu ja'ayuty jap kyaj jyodumbittü. Es du'un t'anmaaydyu:

²¹ —¡Puroobu mijts Korazín kajpn, es puroobu mijts Betsaydu kajpn! Ja'a ko pun kooxyur

yajtuuñ ma Tiru kajpn esu Sidón kajpn yu maj'ajtun éxtumts nbajta'aky ma miidsuty, tadu kajpn jékyurxyur dya'ixyuty yu jyotmay madu pyojrukuyjxm, es jyodumbijtxyur madu Dios. ²² Per uj n'anmaaydyur miits ko ja'ay yajpayo'oydyut, miits m'axájadur tu'ugu tudyu'unun muk es kyaj dyu'unaty ma Tiru es ma Sidón. ²³ Es mij Kafarnaúm kajpn, di'ibu naybyjta'agánur muj kujxm extu ma tsajpun, ja Dios yu'u mbajta'agadur ma ayoodákn! Ja'a ko pun uxxypts nbajták ma Sodomu kajpn yu maj'ajtun éxtum ma mijun, tadu kajpn taaxyur tyambaat. ²⁴ Per uj n'anmaaydyur miits, ko ja'ay yajpayo'oydyut, miidsuty myajnaxur waanu ni'igu muk ja tudyu'unun es kyaj dyu'unaty ma Sodomu ja'ayuty.

Nimiinduguts es mbo'xtut

²⁵ Ma tadu tiempu ja Jesús kyajxtáky, es jyunáñ:

—Tatitu'unk, n'awdajtypyats mij di'ibu Windsun'ajtp tsajpótm es ya naxwiñ, ja'a ko mij tu xyu'utsy ja m'ayuk mut ja ja'ayuty di'ibu yajtjtap xprékyuty es wijyja'ayuty, per mij tu xytyuk'ixy ja ja'ay di'ibu du'un éxtum uná'ku'ungaty. ²⁶ Es oy, Tatitu'unk, ko du'un tu xytyuñ éxtum mij xytsyekyun.

²⁷ Ta ja Jesús t'anmaaydyu ja ja'ayuty di'ibu naty madoo'ijtadur:

—Yu nDeedyats tats xytyukkuduku otyim tiity tugekyu. Ni pánuts xykya'ixy'aty yajxon, ja Diosu 'yU'unk, yu'uyu du'un ja nDeedyats; es nan ni pánumts tka'ixy'aty ja nDeedyats, ujtsu dun je'eyu es di'ibátyats uj ndsejpy es nduk'ixy'átaduts.

28 Nimiindaguts miits nidugékyuty di'ibü tü ya'anu'xüdü ja tyuunk es ja tsyemy kyü'üyuty, es üjtsuts miits nmo'oydyur ja mbo'xtákn. 29 Kupüktü tyädü kukap di'ibüts üj nbüjtákyry mä miidsüty, es üxpüktü mä üjts ja ndu'unüüüts, müü ko üj nmüdüjtyryüts ja ma'xtujküü es yujy tuda'agyüts, es pyäädü ja po'xtákn yü m'anmäjä'anüty. 30 Ja ngukap di'ibüts üj nbüjta'agaampy mä miidsüty, kyaj tsyípyty xyajnyjxtüü, es ja tsemy di'ibü müüü xykyü'üyüü, to'tsyky yü'ü.

12

Jesüü 'yüxpüjkrüty tkütüjü ja triigü sääbüdü xüü

1 Mä tu'ugü sääbüdü xüü Jesüs müü ja 'yüxpüjkrü ñájxtü triigü kamoty, es ja 'yüxpüjkrüty tkütüjü ja triigü, es twinxatstü, es tju'xtü ja pyäjk, müü ko yu'oogüdü. 2 Ko ja fariseeüty t'ijxtü taadü, ta t'anmäüydyü ja Jesüs:

—Ix yü m'üxpüjkrüty, ja'a tyuundü ja di'ibü kyaj ñigütikyüty mä ja po'xüüxüü.

3 Ta ja Jesüs 'yadsoojü:

—¿Tii kyajnyü miits xy'üxpüktü di'ibü tyuun ja Davit ko yü'ü es ja jyamyüüdüty tmüdüjttü ja yuu?

4 Net tyüjkü Davit mä ja Diosü tyüjk, es tju'ty ja tsajkaaky di'ibü kuni'xy, es tkaäy yü'ü es nandü'an tmooydyü jyamyüüdüty. Es kyaj jyanigütikyüty es yü'üjüty tkäydyüü, yü'ü je'eyü ja teety kyäydyur.

5 ¿O kyajnyü xy'üxpüktü ja Moisesü 'yana'amüü ko ja teety mä ja müj tsajptüjk kyaj pyo'xtü mä ja po'xüüxüü?, es nan ni tyäädü tü kyapekytyundü.

6 N'anmäüydyur ko taa ja yäü tu'uk di'ibü ni'igü myüjüty küüüüü ja müj tsajptüjk. 7 Miidsüty

kyajnum xyjaygyúkadu di'ibu dun 'yandijpy ja Dios ma yu jyaaybyajtun ma jyuna'añ: “Ûj ndsejpyuts es xymudáttut ja pa'ayo'on, es kyajts ndseky es xytyukwindsu'ugudats ja juyujkaty.” Kooxyup xyjaygyúkadu, kyajxyup xypyekymyo'oy ja ja'ayuty di'ibu tu kyapekytúñ. ⁸Ja'a ko uj, ja Naxwíñdu Ja'ayudy Kyudnaabyu, nmudajtypyuts ja kutujkun ma yu tadu po'xunxun.

Yedyujk di'ibu myudajtypy ja ky'u tuk adu'um tu'uts

⁹Ta ja Jesús tso'oñ jam es tyujku ma tu'ugu tsajtujk. ¹⁰Japu naty tu'ugu yedyujk di'ibu myudajtypy ja ky'u tuk adu'um tu'uts. Es kom ja fariseeuty 'yuxtaaydyup wi'ix t'okrujtákadu pyojpu ja Jesús, ta dyajtuudu:

—¿Tii mbaat 'yaguda'aky tu'ugu puma'ay ma po'xunxun?

¹¹Ta ja Jesús 'yadsoojpu:

—Pún miidsuty nidu'uk myudajtypy tu'ugu byorreegu es kyunáxut ma tu'ugu jut ma yu po'xunxun, ¿ti kyaj nujx xyjuudyu? ¹²Pes, jwaanu oy es tu'ugu ja'ay nbudajkam es kadiinam tu'ugu borreegu! Paaty mbaat ndu'unum ja oybyu ma po'xunxun.

¹³Ta ja Jesús t'anmaay ja yedyujk:

—Xajtáw.

Es ko xyajtuy, ta oj 'yaguda'aky éxtam jatuk adu'umbu. ¹⁴Ta pyudsuumdu ja fariseeuty, es ñaymyujkadu es jyuntatuundu wi'ix mbaat ja Jesús 'yeeky.

Wi'ix ja Diosu kyugajxpu Isaiu tnigajxy ja Jesús

15 Ko Jesús tnija'ajm tyaadam, ta jap tsoyo'õn, es may ja ja'ay oj pyanujxadm. Jesús ya'agudak ja puma'ayuty, 16 es ttuknipujktm es kyaj tkajx tmadya'aktut mayjya'ayoty. 17 Tyaadudsm dm'un jyajt m es yajkuudyunut di'ibm ja Diosm kyugajxpm Isaiim kyuxjaay ma Dios jyunán:

18 Tyaadam dm'un ja nmuduumbuts

di'ibuts m j tu nwin'ixy,

di'ibuts m ni'igm ndsejpy

es di'ibuts m mmut njotkujkuty.

Nbjta'agupts ja nja'ajmuts ma ym'm

es tkajxwaxut ma ym naxwíñdm ja'ayuty kots nbayo'oy mut ja tay'ajtun.

19 Kyaj tsiptunut es ni kyaya'ax kyajókut,

es ni kyayajmudówdm kyajxy tu'ujoty.

20 Kyaj ttúj m ni tu'ugm tsajkápyñ ja neybym,

ni tkaya'oogut ja kudm'xm myetsym di'ibm oogánp,

extm koonm dyajrjta'agut ja tay'ajtun.

21 Es ma ym'un ja naxwíñdm ja'ayuty t'awix tjup'ixtm ym ñitsokun.

Jesús yajnigajxy ko dyajtúñ ja mjk'uogópk ja kyutujkm

22 Ta ma ja Jesús dyajnjxtm tu'ugm ja'ay wiints es uum, di'ibm myudajtypy ja ka'oybym. Jesús ya'agudak éxtm mbaat ja ja'ay 'yixy es kyajxy.

23 Nidmgeky m ja ja'ayuty dm'añm wym'mudyaydy m es jyunandm:

—¿Tii ja'a da dm'm tyaadam ja Davitm tyump 'yaats?

24 Es ko ja fariseemy tmudoodm tyaadam, net ñayjyunánm dm'un:

—Tyaadu yajjugekypy ja ka'oybyu yu'ayu mut ja mäjku'ugópk Belzebuu kyutujkan.

²⁵ Jesús ñija'abu naty di'ibu wyinmaaydyur, es t'anmaaydyu:

—Oytyim di'ibuty ja kutujkan ma ja ja'ayuty ñaywya'xudu es ñayñitsiptúnudu, du'an ñayyajkutugóyudu; es pun tu'ugu kajpn o di'ibu tsunaaydyur ja ja'ay tuk juun tuk tujk ñaywya'xudu, kyaj mbaat jyeky. ²⁶ Es nandu'an pun ja mäjku'ugópk Satanás yajrudseempy ja myuga'oybyu, ta ñaywya'xudu. Pes ¿wi'ix mbaat jyeky ja kyutujkan? ²⁷ Es pun tuj'ajtun éxtam mjuna'andu kots uj nyajrudsémy ja ka'oybyu mut ja mäjku'ugópk Belzebuu kyutujkan, ¿ti kutujkan myudajtypy miidsu m'axrujkruty es dyajrudsémy ja ka'oybyu? Paaty ku'umu m'axrujkruty dya'ixudu ko miits mgajxtugóydyu. ²⁸ Per pun ujts mut ja Diosu Jya'ajun nyajrudsémyuts ja ka'oybyu, tu naty ya'ixy ko tu wyingón ja tsajpótmudu kutujkan ma miidsuty. ²⁹ ¿Wi'ix mbaat pun tu'uk tyuku ma yu kudsu'ugubu ja'ayu tujk es trujkudu di'ibu myudajtypy pun kyaj jawyiin t'awunmíky? Du'unu dun mbaat tjuuty di'ibu jap tugoty.

³⁰ 'Di'ibu kyaj 'yity mut uj, yu'u du'an xymyudsip'ajtruts; es di'ibu kyaj dyajmíky mut uj, yu'u du'an 'yaxka'tsypy.

³¹ Es n'anumudu ko yu ja'ayuty mbaat yajme'xy tugekyu oytyim di'ibudyu pyojruty esu 'yaxuk kajxy, per pun myugajxtugeepy ja Espírítu Santu, taadu kyaj mbaat yajme'xy. ³² Oytyim púnuty di'ibuts uj, ja Naxwíñudu Ja'ayudyu Kyudunaabyu, xykyajxrátr axuk, mbaadu taadu yajme'xy,

per di'ibũ tkajxpátp axuuk ja Espírítũ Santũ, yu'ũ muut ñaybyekytyúkũdat es ni na'a Dios kyapojpũma'xũdat, ni ma tyadũ naxwíñũdũ es ni ma ja di'ibũ miimp.

Jya'ay'ajtũn ja ja'ay yajtuk'ũxkajp

³³ Pũn oy ja kepy, tũmp'ajtp oy; es pũn ja kepy kyaj 'yóyũty, nan axuuk ja tyũmp. Ja kepy ya'ũxkapy ma ja tyũmbũn. ³⁴ ¡Miidsuty du'ũn éxtũmũ awa'andsa'añũn! ¿Wi'ix mbaat xymyadya'aktũ ja oybyũ es miidsuty ku'ũm m'axukja'ay'ajttap? Ja'a ko ja aa kyajxury ja di'ibũ yajpi'ipy yajkejpy jodoty. ³⁵ Paaty ja ja'ayũ oyjya'aybyũ tsuj kyajxy myadya'aky mut ko ijtp jyodoty ja oybyũ; per ja axuk ja'aybyũ myadyakypy ja tsaatsykyubétyryũ mut ko ijtp jyodoty ja axuk'ajtũn. ³⁶ Per ẽj n'anmaaydyũp miits ko ja'ay yajpayo'oydyũt, nidũgekyũ tkayáktũdũ kywentũ di'ibáty tũ tkajxtũ di'ibũ tũ tkapawinmay. ³⁷ Ja'a ko mut ja mgu'ũmgajxy ja Dios mbayo'oyũdat. Es pũn oy mgajxy, ta mnũjxtũt ma ja jiky'ajtũnũ winũ xũ winũ tiempũ; per pũn axuuk tũ mgajxy, ta mnũjxtũt ma ja tũydyu'unũnũ winũ xũ winũ tiempũ.

Jesús ya'amdoy es dya'ixũdat tu'ugũ mũj'ajtũn

³⁸ Net t'anmaaydyũ ja Jesús naagudyũ fariseeũty es ja di'ibũty tsajptũgóty ya'ũxpũjktũp:

—Windsũn, nja'ixándũpts es mij xytyúnũt tu'ugũ ijxwũ'ũmũn di'ibũ myũdajtypy ja mũj'ajtũn, es uũdsuty nnijáwũt ko tũy'ajtũn di'ibũ mgajxury.

³⁹ Jesús t'adsooy:

—Ja pojpu ja'ayũty di'ibũty myastúttũp ja Dios 'yamdoodũp tu'ugũ ijxwũ'ũmũn di'ibũ

myɔdajtypy ja mɔj'ajtɔn, per kyaj yajmo'oya'añ yu wiinkpɔ iɣwɔ'mmɔn, yu'uyɔ dɔ'un ja jya'ajɔ yu Diosɔ kyugajxpɔ Jonás. ⁴⁰ Mut ko dɔ'un éxtɔm ja Jonás 'yijty mɔj ajkx jodoty tɔgɔk xɔɔ es tɔgɔk ux, nandɔ'un ɔj, ja Naxwíñɔdu Ja'ayɔdyɔ Kyudɔnaabyɔ, n'ita'añ tɔgɔk xɔɔ es tɔgɔk ux naaxóty. ⁴¹ Ko ja'ay yajpayo'oydyɔt, ja ja'ayɔty di'ibɔ jékyɔp ijttɔ mɔ Nínive kajpn jyikyryáktɔt ti'igyɔ mut di'ibɔ tyam jiky'ajttɔp. Es yu'ɔjuty ñigɔxɔ'uktɔt ko pekyjya'ayɔty di'ibɔ tyam jiky'ajttɔp, ja'a ko yu Nínive ja'ayɔty myɔdoo'ijttɔ ja Jonásɔ 'yayuk es jyodɔmbijttɔ, es taa ja yaa tu'uk di'ibɔ myɔdajtypy ni'igɔ ja mɔj'ajtɔn kɔdiibɔm ja Jonás. ⁴² Es ko ja'ay yajpayo'oydyɔt, yu toxytyɔjk di'ibɔ ijt reynɔ jékyɔp mɔ nax mɔ jumboj myíñ, jyikyryaká'añ ti'igyɔ mut ja ja'ayɔty di'ibɔ tyam jiky'ajttɔp, es yu'u nigɔxɔ'ugɔp ko pekyjya'ayɔty di'ibɔ tyam jiky'ajttɔp, ja'a ko yu'u jagam tsyooñ es tmɔdowá'añ ja rey Salomongɔ kyajxwíjɔn, es taa ja yaa tu'uk di'ibɔ myɔdajtypy ni'igɔ ja mɔj'ajtɔn kɔdiibɔm ja rey Salomonk.

Ka'oybyɔ di'ibɔ jatɔgok jambijtp

⁴³ 'Ko tu'ugɔ ka'oybyɔ pyɔdsemy mɔ tu'ugɔ ja'ay, net jyɔdity tɔ'ats ittum es t'ɔxtá'ay mɔ 'yokpɔ'xɔt. Es ko tkapaaty, ⁴⁴ net ñayjyɔna'añɔty: “N'okjɔmbítyɔts jatɔgok mɔ tadɔ ja'ay.” Es ko jyɔmbity, net t'ijxy ja ja'ay éxtɔm tu'ugɔ tɔjk pade'eky ja'xe'ekyryɔ es tukwá'ats. ⁴⁵ Net nɔjx dyajmíñ janijɔxtujkpɔ myɔga'oybyɔ di'ibɔ waanɔ axɔɔkpɔ, es mut yu'u tyɔkɔya'añ tsɔnaabyɔ mɔ tadɔ ja'ay, es dɔ'unɔ tadɔ ja'ay wye'emy waanɔ

axuk kadiinum jawyíñur. Es du'un nandu'un jyata'añ ja axuk ja'ay di'ibu tyam jiky'ajttur.

Jesús tyaak es myuga'axuty

⁴⁶ Támmum naty Jesús t'akmugajxy ja ja'ayuty ko jyajttu ja tyaagu'unk es ja myuga'axuty. Jaryu taja'p oj wyu'umdu es tmugajxa'andu ja Jesús.

⁴⁷ Nidu'ugu ja'ayuty t'awa'anu ja Jesús:

—Yu mdaagu'unk esu mmuga'axuty tyap taja'p, es yu'ujuty mij mmugajxánudur.

⁴⁸ Es ja Jesús t'adsooy di'ibu naty awa'anur:

—¿Pánds du'un ndaak'ajtypy, es pánds du'un nmuga'ax'ajtypyuts?

⁴⁹ Ta ttukni'ijxu ja 'yuxrujkruty, es t'anmaay:

—Tyaaduds du'un éxtum ja ndaaguts es éxtum ja nmuga'axudyuts. ⁵⁰ Mut ko oytyim pánty di'ibu tyiimpy ja tsojksnds nDeedyuts di'ibu jam tsajpót, yu'uds du'un éxtum ja nmuga'axats yedyuk toxytyukuty es éxtumsu ndaagan.

13

Triiguwjru éxtumu ixpajtun

¹ Ma tadu xuu Jesús tso'oñ ma ja tujk es oj ñejxy mejyñbyu'aa, es ñaxwe'tsy jam. ² Ta ja ja'ay may jyantsyñaymyujku ma yu'u. Ta Jesús tyujku ma tu'ugu barku es ñaxwe'tsy jam, es nidagekyu ja ja'ayuty wyu'umdu jaryu ma pu'u jot. ³ Net tyujku ya'uxrujkrum mut kanak nax ixpajtun, es jyunañ:

—Tu'ugu triiguwjru 'yojtsy wujru. ⁴ Es ma oj twujy, oj nandu'un kya'ay ja tyumt ma padu'u, es ja joon tpiidu. ⁵ Es nandu'un kya'ay ja tyumt ma ja tsaade'eky patku'p es wingujxy kyaj kyukuty ja nax. Paadyu tadu tyumt pojun myujxy mut ko

wingujxy je'eyu ja nax. ⁶ Es ko ja xu'an myiiñ, net tyuetsy, mat ko kyaj 'yaatske'eky. ⁷ Jatuk peky ja tuumt kya'ay ma ja apyñ jawyiin myujxy, ta dyajji'xy ja triigu. ⁸ Es jatuk peky ja tuumt kya'ay oyñaaxóty. Ta byeen oy tyuamp'ajty. Naaguty wyinjunaiky mugo'pxu triigu tu'uk tu'ukpu tuumt, naaguty tugu'px es naaguty i'px majk. ⁹ Di'ibu mdoodup, wa'an tjaygyúkuđu.

Ti ko ja Jesús ya'uxpeky mudu ijxrajtan

¹⁰ Ta ja uxpujkruty tmwingoonda ja Jesús, es dyajtuđu:

—¿Ti ko xymumadya'aky ja ja'ay mudu ijxrajtan?

¹¹ Ta Jesús 'yadsoojđu:

—Ja Dios mduknija'adup miidsuty di'ibu kyaj yajnijáwu ijty wi'ix yu'u yajkutíky, per ja wiinkpu ja'ayuty kyaj tnijáwđu. ¹² Ja'a ko di'ibu myudajty jyaygyejpy, ak'yajmo'oyup waanu ni'igu; es t'aktimmúdtut waanu may; es di'ibu myudajtypy waandi'knu, aktim'yajpajkudya'ayup di'ibu myudajtypy. ¹³ Paaty ndukmumadya'aktu mudu ijxrajtan, mat ko yu'ujuty ijxtup, per du'an yu'ujuty éxtum kyadim'ixtu; es mdoodup, per kyaj tjaygyúkuđu éxtum tkadimmúdwđu. ¹⁴ Es du'an éxtum yu'ujuty yajkuudyúñ éxtum ja Diosu kyugajxpu Isaiiu jyunáñ:

Oy miidsuty xyjamúdwđu,

ni na'a xykyajaygyúkadut;

oy xyja'ijxđu,

ni na'a xykyamwinma'añbyaattut,

¹⁵ mat ko tyadu ja'ayadyu jyot tu jyambittu juun, kyaj myúdwđu

es tu ja wyiin dyajpi'itstu,
 du'un tka'ixtat mut ja wyiin
 es tkamudówut mut ja tyatsk,
 es kyaj tjaygyúkudat mut ja jyot,
 es kyajts uj xyñimíndat esuts nyajnitso'ogat.

¹⁶ 'Per kuni'xy miidsaty, mut ko m'ijxtap es mmudoodup. ¹⁷ Táy'ajtunuts miits n'anuumudu ko may ja Diosu kyugajxputy esu ja'ayuty di'ibu jiky'ajttu táy'ajtun maut tja'ixandu tyaadu di'ibu miits m'ijxtap, per kyaj oj t'ixtu; jyamudowandu di'ibu miits yu tyaadu mmudoodup, per kyaj oj tmudowdu.

Jesús tkajxte'xy ja triiguwajpu éxtamu ijsxajtun

¹⁸ 'Mudowdu di'ibu myadyakypy ja ijsxajtun ma ja ja'ay oj twujy ja triigu. ¹⁹ Di'ibu myudoodup wi'ix ja tsajpótmudu kutujkun es kyaj tjaygyúkudu, du'un yu'u éxtam ma ja tuumt kya'ay tu'aay. Myiñ ja mujku'ugórk es pyujkxu ja Diosu 'yayuk di'ibu du'un ni'ipyun jyodoty. ²⁰ Ma ja tuumt kya'ay ma ja tsaade'eky patku'p, ja'a 'yandijpy ja ja'ayuty di'ibu myudoodup ja Diosu 'yayuk es t'axájudu xonda'aky 'yaa xonda'aky jyot. ²¹ Du'un yu'u éxtam ja triigu di'ibu kyaj kyúkaty ja 'yaats, kyaj jyaktu. Ko tyukmín tyukja'tudu ayo'on jotmay mut ja'agyujxm ja Diosu 'yayuk, net tmastu'uty ja myubujkun. ²² Ma ja tuumt kya'ay ma ja apyñ myuxy, ja'a 'yandijpy ja di'ibu myudoodup ja Diosu 'yayuk; per ja'ayu wyinma'añ'ajttap di'ibu tyukjiky'áttap ya naxwiiñ es ja jotkujkja'ay'ajttun win'u'un winxájudup, es tkajamyetsy Diosu 'yayuk, es kyaj dyajmuj dyajmáyudu ja Diosu 'yayuk ma tyadu ja'ayuty. ²³ Es ma ja tuumt kya'ay

oyñaaaxóty, ja'a 'yandijpy ja di'ibũ myũdoodũp ja Diosũ 'yayuk es tjaygyúkũdũ, es dyajmũj dyajmáyuũdũ. Naagũdyũ du'un éxtũm mã di'ibũ ja tũmt du'un tũmp'ajt mũgo'px, esũ wiinkpu du'un éxtũm mã di'ibũ tũmp'ajt tũgu'px, o éxtũm mã di'ibũ tũmp'ajt i'px majk.

Axũũkpu ujts éxtũmũ ijxpajtũn

²⁴ Jesús tpujtákyũ tyãdu jatũ'ugu ijxpajtũn:

—Ja tsajpótũdũ kutujkũnũ du'un éxtũm tu'ugu ja'ay ko twũjy ja oybyũ triigu mã yũ ñax. ²⁵ Es ko myanajxta'aydyũ, ta tyũkũ tu'ugu myũdsip mã naty tũ twũjy. Ta twũjy ja axũũkpu ujts tũmt. ²⁶ Ko naty ja triigu yoñ es tyũmp'atánu, ta kyũxe'ky es tap tmũt'yóñ ja axũũkpu ujts di'ibũ ja myũdsip oj ttukwũju. ²⁷ Ta ja mũduumbũtũjkaty oj t'anũũmũ ja wyindsún: “Windsún, puñ ja tũmt oyũ naty di'ibũ yajwũj mã yũ mnax, ¿mãã dũn tsyooñũ tadũ axũũkpu ujts?” ²⁸ Net ja wyindsún 'yadsoojũdũ: “Nidu'ugũty ja nmũdsípũdsũ du'un tũ 'yadu'ũtsy.” Ta ja myũduumbũty dyajtũũdũ ja wyindsún: “¿Ti mdsejpy esũts nũjx n'axwĩjxũ'ũktũ tadũ axũũkpu ujtsũ?” ²⁹ Es ja wyindsún 'yadsoojũdũ: “Kyaj, mũt ko nũjx yajwĩjxe'egyũ tadũ axũũkpu ujts, puũdu'ugũp nandu'un tadũ triigu. ³⁰ Nik mastu'uttũ. Wa'an dyoñ ti'igyũ extũ koonũm myúkũt ja triigu. Taanũm ngáxtũt es xyajpuũdu'ũktũt jawyĩn ja axũũkpu ujts es xy'awũũndũt adsimỹ'am es yajno'ktã'ayũt. Es ok xyryũjku'ũktũt ja triigu mã ja ndrĩgu tũjkuũts.”

Mortás tũmt éxtũmũ ijxpajtũn

³¹ Jesús nandu'un tpujtáky jatũ'ugu tyãdu ijxpajtũn:

—Ja tsajpótmud_u kutujk_un du'_un éxt_um tu'ug_u mortás pajk ko tu'ug_u ja'ay twajy kyamoty es tnaxnijeepey. ³² Tyad_u t_uumt byeen jyantsymyutsk'átyuty; per ko yeeky, waan_u maj yoombéty éxt_um mbaat ja joon jayujk ñaybye'eñuty ma y_u xye'endsy_un.

Levaduur_u éxt_um_u ijxrajt_un

³³ Nandu'_un tpejtáky_u tyad_u jat_u'ug_u ijxrajt_un:

—Yu tsajpótmud_u kutujk_un du'_un éxt_um ja levaduur_u di'ib_u tu'ug_u toxytyajk pyujtáky_u ma may_u arin_u es ttuktij'yo'oy koon_um ñaydyuktajkdya'ayuty.

Ti ko ja Jesús ya'uxpeky mud_u ijxrajt_un

³⁴ Jesús t'anmaay tugeky_u tyaad_u ja ja'ayuty mud_u ijxrajt, es ni tii tkatukm_umadyaky p_un kyaj dyajtúñ ja ijxrajt_un. ³⁵ Tyaad_u du'_un jyajty es yajkuudyún_ut éxt_um ja Dios_u kyugajxpe jynáñ ma tk_uxjaay:

Nm_ugajx_upts mud_u ijxrajt_un,
n'an_um_upts di'ib_u t_u 'yity ayu'udsy_u ext_u ma Dios
ja naxwíñ_ud_u dyajkojy.

Jesús tkajxte'xy ja ax_ukp_u ujts éxt_um_u ijxrajt_un

³⁶ Ko ja ja'ayuty oj ñaxtaayñ_ud_u, ta ja Jesús tyujk_u tyugoty. Ta ñimiin_ud_u ja 'yuxrajkr_uty es 'yanmaay_ud_u:

—Tukjaygyujkdugats ja 'yijxrajt_un_u tad_u axuk ujts ja'aygyamóty.

³⁷ Ta ja Jesús 'yanmaay_ud_u:

—Di'ib_u wyijpy ja oyby_u triigu t_uumt, y_u'_u du'_un ja Naxwíñ_ud_u Ja'ayudy_u Kyud_unaaby_u, ³⁸ es ja naxwíñ_ud_u ja'ayuty y_u'_u du'_un ja kam. Ja oyby_u

tuumt ja'a du'un ja Diosu myuduumbuty, es ja axuk ujts ja'a du'un ja ka'oybyu myuduumbuty, ³⁹ es ja di'ibu wyijpy ja axuk ujts tuumt, yu'u du'un ja mujku'ugópk. Ja puja'taky ja'a 'yandiipy ko ja'ay yajpayo'oydyut, es di'ibu yajpudu'ktap ja puja'taky, ja'a du'un ja Diosu 'yánklusuty. ⁴⁰ Es du'un éxtum ja axuk ujts yajwijxmíky es yajpuja'taky juunóty es tyóyut, du'un nandu'un jyata'añ ja xuu ko ja naxwíñudu ja'ay yajpayo'oydyut. ⁴¹ Es uj ja Naxwíñudu Ja'ayudyu Kyudunaabyu, ngajxupts ja n'ánklusats es dyajjuga'aktut madsu ngutujkun tugekyu di'ibu adátstup axuk es di'ibu wiinkpety yajpekytyuundur. ⁴² Yajpuja'taga'andu ma ja juun jorna ma ja'ay juu'uy ya'axtut es ñaydyutskaadudut mat ja ayo'on. ⁴³ Es net di'ibáty jiky'ajttap éxtumu Dios ttseky, du'un najx jyaj tyu'xtu éxtum ja xuu ma yu Dios Teedyu kyutujkun. Di'ibu mādoodup, wa'an tjaygyúkadu.

Ni'igu tsooxuty di'ibu yu'utsy éxtumu ijxpajtun

⁴⁴ 'Yu tsajpótmadu kutujkun du'un éxtum ja meeñu tájubu. Ko tu'ugu ja'ay tpaaty, ta dyu'utsy nan jamyu jatugok, es jyantsyxyón najx tteeky tugekyu di'ibu myudajty jyaygyejpy, es tjuyu tadu nax.

⁴⁵ 'O nandu'unu du'un ja tsajpótmadu kutujkun du'un éxtum tu'ugu ajuuy ado'kpu di'ibu 'yuxtaapy ja oyatpyu perlu; ⁴⁶ es ko tpaaty tu'uk di'ibu oydsyooxuty, ta najx tteeky tugekyu di'ibu myudajty jyaygyejpy, es tjuyu tadu perlu.

Ajxmajtsn éxtumu ijxpajtun

⁴⁷ 'Nandu'unu du'un ja tsajpótmadu kutujkun éxtum tu'ugu ajxmajtsn. Ko yajkujubíru

mejyñóty, ta tmatsy kanak nax_u ajkx. ⁴⁸ Ko 'yútsut ja ajkxmajtsn, ta ja ajkxmajtsputy dyajpudsúmdut pu'ujótm. Ta ñaxwaatstat es twimbíwdut ja ajkx, es trujku'ugut ja oyatypyu katsyoty es t'uxwájut di'ib_u kyaj 'yóyuty. ⁴⁹ Du'un myina'añ ko ja'ay yajpayo'oydyut. Es myíndut ja ánkusuty es dya''abekyuya'añ di'ib_u kyaj 'yoyjya'ayuty, es kyaj 'yok'ijnudut mut ja oyjya'ayuty. ⁵⁰ Ta trujta'agut ja axuk ja'aydyujk ma ja jorna yeeñ, ma ja'ay jyu'uy ya'axtat es ñaydyutskaa_umut mut ja ayo'on.

Oyatypyu esu jembyu di'ibu pujke'eky ijtp

⁵¹ Net ja Jesús dyajt_udu:

—¿Mjaygyujk_udp miidsuty tugekyu tyaa_udu?

Ta ja'ajuty 'yadsood_u:

—Njaygyujk_ud_upts Windsún.

⁵² Es ja Jesús 'yak'anma_uay_udu:

—Nidugekyu ja di'ibuty tsajptugóty ya'uxp_uujkt_uap di'ibuts tu xyñimindu éxt_umdsu n'uxp_uujk_upu esuts ndukni'ixut ja tsajpót_umd_u kutujk_un, yu'u du'un éxt_um_u kud_ujk di'ibu jyu'typy ma tu trujke'eky ja oyatypyu jembyu esu di'ibu t_uuy_up.

Jesús jam Nazaret

⁵³ Ko Jesús trujtakta_uay_u tyadu ixpajt_un, ta oj jap tsyooñ ⁵⁴ es jyajty ma ja ky_u'umgajpn, es jap tyujku ya'uxp_uujk_upu tsajptugóty ma tad_u kajpn. Es ja ja'ayuty du'ññ wy_u'umadyaaydyu, es jyana'and_u:

—¿Ma_u d_un_u tyaa_udu tu tjaty n_ugoo yu wiyj'ajt_un, es wi'ix_u du'un ko ttuñ ja muj'ajt_un? ⁵⁵ Yu'uds_u tyadu tsajts_upu mya_uank es tta_uak'áty ja Marii_u, es tmuga'ax'áty ja Santya'agu, Josee, Simonk esu Juud_us, ⁵⁶ esu myuga'axtoxytyujk_uty nan yaa

tsyũũndũ mã ʉdsajtũm. ¿Maa dũnũ tyaadu tũgekyũ tũ tjaty?

⁵⁷ Paaaty kyaj tjatunandũ kwentũ. Esũ Jesús 'yanmaaayũdũ:

—Nidũgekyũ ja ja'ay twindsũ'ũgũdũ ja Diosũ kyugajxprũ, jamyũ kyaj yajwindsũ'ũgũ mã ñax kyajpn es mã kyũ'ũmdũjk.

⁵⁸ Es kyaj nũgoo ttuũñ ja mũj'ajtũn jap, mat ko ja ja'ayũty kyaj myũbũjkũdũ.

14

Fwank Yajnũbajtrũ 'yeeky

¹ Mã tadũ tiempũ Eroodũsũ naty gober-nadoor'ajtr Galileeũ. Ta tmũdoy wi'ixũ naty yajmadya'aky ja Jesús. ² Ta t'anmaaaydyũ di'ibũ naty jap mũat:

—Taadũ y'ũ ja Fwank Yajnũbajtrũ. Tũ jyikyryeeky mã tũ 'yeeky, paaaty tmũdaty ja mũk'ajtũn es ttuũñ tyadũ mũj'ajtũn.

³ Pesũ Eroodũs tũ naty t'ok'yajmajtsũbũ Fwank es tũ t'ok'yajkũwũ'ũnũbũ pujxndũgóty ja'agyũjxm ja myũga'ax Felipũ ñũdo'oxy, di'ibũ xyũ'ajtr Erodiĩs. ⁴ Tũ natyũ Fwank t'ok'anmaapy ja Eroodũs:

—Kyaj ñĩgutĩkyũty es xymyadátũt éxtũmũ mnũdo'oxyũn.

⁵ Eroodũs jyaya'oogán ja Fwank, per tsyũ'kũ ja ja'ayũty mat ko jyũnã'andũ ko Fwank y'ũjũty ja Diosũ kyugajxprũ.

⁶ Es mã naty ja Eroodũs yajmũjtũñ mã dya'abety ja jyũmũjt, ja Erodiĩsũ ñũũx oj tyũkũ ajtsprũ mayjya'aywyindũm. Es nũgoo oj t'oktsojknũ ja

Eroodus, ⁷ extu wyandak tmo'oya'añ oytyim tiity di'ibü amdoop. ⁸ Net ja kiixy oj wyinma'añ myo'oyuty jawyiin ja tyaak. Ta t'anmaay ja Eroodus:

—Meegyuts palanganoty yu Fwank Yajnu**ba**jt**ru** ky**u**bajk.

⁹ Mudu tyauadu oj ja rey Eroodus myay tyajy. Es kom tu naty twanda'aky es tu tmuudowudu ja jabye'xyuty, ta jyunañ es yajmo'oyut. ¹⁰ Net tni'ana'amü es yajniboodut ja ky**u**bajku Fwank jap pujxndugóty. ¹¹ Net tmuumiundu ma tu'ugu palanganu. Ta tmooydu ja kiixy, es ja kiixy ttukkudujku ja tyaak.

¹² Net jyajttu di'ibáty ya'uxpujkutu p ja Fwank. Ta dyajnujxudu ñini'x es oj dyajnaxtúkudu, es óknum oj t'awánudu ja Jesús.

Jesús dyajkáy nimugoxk mil naxy ja ja'ay

¹³ Ko Jesús tmuudooyu tyauadu, ta jap tsoyo'ón yu'yu müdu 'yuxpujkutu ma tu'ugu barku es ñujxnu müj ittum. Per ja ja'ayuty ñija'adu. Ta majaty kajpn tpadso'ondu tekykuum.

¹⁴ Ko Jesús ttukpudseemy ja barku, ta t'ijxy ja mayjya'ay es tmuudajty ja pa'ayo'on mut yu'ujuty, es dya'agudaky ja pa'am ja'ayuty di'ibü naty ja'ajuty myuumiundu. ¹⁵ Es ko tsyu'ujunu, ta ja Jesusu 'yuxpujkutu ñimiinudu es 'yanmaayudu:

—Tu tsyu'unu, es ni pán yaa kyatsunu ma tyadu it. Wa'an tnujxnu tyadu ja'ayuty, es najx tjuudyu kya'ay 'yukun ma wingombu kajpn.

¹⁶ Jesús t'anmaay:

—Oy kyanujxtut. Mo'oydu miidsu kya'ay 'yukun.

17 Ta ja'ajuty 'yadsood_u:

—Kyajts ti may nmədatt_u, je'ey_u m_ugoxk_u tsajkaagyu'unk es majtsk_u ajkxu'unk.

18 Ta Jesús t'anma_uaydy_u:

—Yajmínd_u yaa.

19 Ta tni'ana'am_u es ja ja'ayuty ñaxwaatstat m_uuyóty. Net tkone'ky ja m_ugoxk_u tsajkaagyu'unk es ja majtsk_u ajkxu'unk, es pyat'ijxy tsajpót_m. Ta jy_unáñ:

—Nja'aygyudáky_upyuts mij Tatitu'unk.

Ta ttujkwa'xy ja tsajkaaky es tmooydy_u ja 'y_uxp_ujkp_uty, es ja'ajuty dyajwa'xt_u ma ja mayjya'ay_un. 20 Nid_ugeky_u kyaaydy_uaydy_u jotk_uda'aky. Es ók_un_um dyajmujkt_u majmajtsk katsy ja tsajkaaky tyuktuk_u di'ib_u nad_ujk_u. 21 Ja'a d_u'_un kyaaydy_u m_ugoxk mil_u yedy_ujk, es kyaj ndukpuwijts_um ja toxty_ujk es_u uná'ku'ungaty.

Jesús yo'oy n_uu wying_ujxy

22 Net Jesús dyajt_ujk_ud_u ja 'y_uxp_ujkp_uty barkoty es 'yawinnáxt_ut ma ja mejyñ, es ja Jesús 'yakwe'emy mat ja mayjya'ay, ñayjy_ugajx_un_u. 23 Ko Jesús ñayjy_ugajxt_uay_u, ta pyat_ujk_u naydyi'igy_u ma tu'ug_u kopk es tkajxt_u'aga'añ. Ko oj kyoods_un_u, nadyi'igy_u naty jam.

24 Ko naty ja bark_u ñ_ujx_un_u mejyñgyujk'ám, ja bark_u jyantsywyépy_uty ja mejyñ ko ñikapy, mat ko ja poj xidsoo yadsoo jyantsymyíñ ma y_u'ajuty.

25 Móñ_um_u Jesús my_uwingoon_ud_u y_u'ajuty, tyu'uyo'oy n_uu wing_ujxy. 26 Ko ja 'y_uxp_ujkp_uty 'yijx_ud_u tyu'uyo'oy n_uu wing_ujxy, ta tsy_u'k_ud_u, es yaxkakt_u mad_u tsu'ug_u:

—jY_u'_u d_u'_un tu'ug_u ijxma't_un!

27 Esu Jesús myugajxu, es 'yanmaayy:

—¡Jotmuktá'aktu! Újtsu du'un. Katu mdsu'ugudu.

28 Ta ja Peedru myugajxu es 'yanmaayy:

—Windsún, pun mijtsu du'un, yajnujxkuts nuu wingujxy extu ma mijun.

29 Esu Jesús 'yanmaayy:

—Pes min.

Ta ja Peedru ttukjunajky ja barku es ñejxy ye'epy nuu wingujxy jadsoo ma natyu Jesús. ³⁰ Es ko ñaygyujamyajtsu mut ja myuk'ajtunu poj, ta tsyu'ku es oga'an kyinannu. Ta yaxkeky:

—Yajtsókuts, Windsún.

31 Netyu Jesús tku'umumajtsu, es t'anmaayy:

—¡Tim waanu je'eyu xymudaty ja mubujkun! ¿Ti ko tu xykyamubeky?

³² Ko yu'ujaty tujkudu ma ja barku, ta myo'ty ja poj. ³³ Net ja di'ibu naty jápety barkoty t'awdajttu ja Jesús, es t'anmaaydyu:

—¡Jantsy t'ajtandumu du'un ko mij ja Dios m'U'unk'átyuty!

Jesús dya'aguda'aky ja puma'ayuty jap Jenesaret

³⁴ Tninajxtu ja mejyñ es jyajttu ma Jenesaret ñaaxóty. ³⁵ Ko ja ja'ayuty di'ibu jap tsunaaydyup t'uxkajptu ja Jesús, ta tjantsymyadyaagudijttu ma tugekyu tadu naxwíñudu. Ta dyajmiindu ja puma'ayuty ma natyu Jesús, ³⁶ es tmunu'xtá'aktu es tna'ixut es oyjye'eyu pyátxudu wyit pa'a; es nidugekyu di'ibu oj tyónudu, agudaktu.

15

Di'ibu ja'ay ya'adútsup axuk

1 Net tm̄wingoond̄u ja Jesús naaḡudȳu fariseēty es ja di'ib̄ty tsaj̄pt̄ugóty ya'xp̄aj̄kt̄up. Jam̄ naty t̄u t̄syoond̄u m̄a ȳu Jerusalén kaj̄pn. Ta dyaj̄t̄ud̄u:

2 —¿Ti ko ȳu m'xp̄aj̄k̄r̄ty tkakuȳdyund̄u ja kyost̄umbr̄dȳu n'apt̄aj̄k'aj̄tm̄?, ja'a ko kyaj ya-xón t̄puj̄t̄u kȳu'̄u jawyiin m̄a kyaya'and̄u.

3 Es ja Jesús 'yadsooj̄ambij̄t̄u:

—¿Es ti ko nand̄u'̄n miits xykyakuȳdyund̄u ja Dios̄u 'yana'am̄n es xypyad̄und̄t ja mḡu'̄mgost̄umbr̄ty? 4 M̄at ko Dios jȳnán̄:

“Mwinds̄u'̄ḡup ja mdāak mdeety”, es “ja di'ib̄u kyaj̄xpej̄kyp̄y ȳu tyeety o ȳu tyāak, ooḡup ȳu'̄u.”

5 Es miits mj̄nánd̄up ko tu'uḡu ja'ay mbāat t'an̄m̄u ȳu tyāak tyeety: “Kyaj mbāat nbud̄uk̄u, m̄at ko t̄ats ndukwinds̄u'̄ḡu Dios t̄ugekȳu di'ib̄ats nm̄adaj̄t̄yp̄y es mbud̄uk̄uxȳup.” 6 Es oytyim p̄an̄ty di'ib̄u d̄u'̄n j̄nāamp, kyaj ñakysyék̄ȳty ja tyāak tyeety t̄pud̄ák̄at. D̄u'̄n miids̄ty t̄u xymyastu'utt̄u éxt̄m̄ ni ti tkatsooty ja Dios̄u 'yana'am̄n es xy'akpaduna'and̄u ja mḡu'̄mgost̄umbr̄ty.

7 Miids̄ty di'ib̄u nay'and̄j̄ud̄up es jyiky'att̄u t̄u'y'aj̄t̄n m̄m̄t, yaj̄xón t̄jamadyaky ja Dios̄u kyugaj̄xp̄u Isaiīu éxt̄m̄u d̄u'̄n miids̄ty ko tk̄ax̄jāy:

8 Tyad̄u ja'ay xywyinds̄u'̄k̄upts winḡu'̄uy aḡu'̄uy, per ja jyot wyinm̄a'añ jagam 'yity m̄a ūj̄n.

9 Ni ti tkatsooty ko ñaybyj̄t̄a'aḡud̄u es xyja'awd̄átt̄ts.

Ja 'yxp̄aj̄k̄n̄ty ȳu'̄uy d̄u'̄n ja ja'ay 'yana'am̄n.

10 Es ta ja ja'ay dyáx̄ud̄u es t'anm̄āydȳu:

—Mudowdu es jaygyúkuđu. ¹¹ Di'ibu tujkup aajóty, kyaj yu'udyu ja'ay ya''adu'udsyuty axuuk. Ja'a du'un ja ja'ay ya''adútsup axuuk di'ibu pudsump aajóty.

¹² Net ja 'yuxpukpúty ñimiinudu es 'yanmaayudu:

—¿Mnija'ap ko yu fariseeuty tu 'yákuđu ko tu tmudoy ko du'un tu mjuna'añ?

¹³ Es ja Jesús 'yadsooy:

—Oytyim di'ibadyu kepy di'ibuts ja nDeedyuts di'ibu jam tsajpótm kyaj tu tkojy, ya'uxwixu'kp 'yaadsóty. ¹⁴ Mastu'uttu. Wiindsudyu'u. Wa'an twijts'yo'oyudu jatu'ugu wiints. Es pun tu'ugu wiints wyijts'ye'epy ja myuwiints, nimajtsk kyunáxtut ma tu'ugu jut.

¹⁵ Ta yu Peedru t'anmaay ja Jesús:

—Tukjaygyujkuduguts yu tyadu ijxrajtun.

¹⁶ Ta Jesús 'yanmaayudu:

—¿Nan kyajpu miits xyjaygyúkuđu? ¹⁷ ¿Tii kyaj xyjaygyúkuđu ko di'ibu najxp aajóty, jap kyuda'aky jodoty es óknam ñaxy? ¹⁸ Per di'ibu pudsump aajóty, yu'u dun miimp jodoty winma'añóty, esu tyaadu du'un di'ibu axuuk ya''adútsypy ja ja'ay. ¹⁹ Mut ko jodoty winma'añótyu du'un pyudsemy yu axuk winma'añ, yu yajja'ay'o'k, ko yu ja'ay dyajtugóy ja pujk úkanu wyindsu'kan, yu mu'induunk, yu ma'tsk, yu andakan es yu ni'o'o niyáxuk. ²⁰ Tyaadudyu du'un ya''adútsypy axuuk ja ja'ayuty, per ko nga'ayam, oy ngakubújumbu, kyaj ja'ay dya''axuugu.

Toxytyjk kyaj 'yisraelítuty tmušky ja Jesús

21 Ta tsoyo'oiñ ja Jesús jap es oj ñejxy wingón ma Tiru kajpn esu Sidón kajpn. 22 Es tu'ugu kananeeu toxytyujk di'ibu tsunaapy ma tadu naxwíñudu, tniimiñ ja Jesús, es tmugajxy jantsy muk:

—¡Windsún, tyuamp 'yaats ja Davit, pa'ayooguts uj mij! Yu nnuuxuts myudajtypy ja ka'oybyu es nugo 'yoktsaatsyjajnu.

23 Esu Jesús kyaj ni wi'ix kya"adsooju. Net ja 'yuxprijkraty ñimiinudu, es myunu'xtákudu:

—Anuunu tadu toxytyujk wa'an tnejxy, ja'a ko yax jojkr xypyami'inu.

24 Jesús t'adsooy ja 'yuxprijkraty:

—Ja Diósuts tu xkyexy jaayu ma yu tugoybyu borreegy ma yu naxwíñudu Israel.

25 Es ja toxytyujk mywingoonu es ñagyoxtnaaydyáku Jesús wyindum, es t'anunu:

—¡Windsún, pudujkugats!

26 Esu Jesús 'yadsooju:

—Kyaj 'yóyuty esu u'unuk uná'k nbujkum ja tsajkaaky es nmo'oyum ja úkuty.

27 Ta ja toxytyujk 'yadsooy:

—Tuy'ajtunu'u, Windsún. Per ja uk kyaaydyup ja tsajkaakywyáy di'ibu ka'ap ma ja wyindsunu myeesu.

28 Net ja Jesús jyunañ:

—¡Byeen jyantsymyújuty ja mmubujkun! Wa'an dyajkuydyúñ di'ibu mij mdsejpy.

Netyu ja ñuux 'yagudaky.

Jesús dya"aguda'aky may ja puma'ayuty

29 Ta Jesús tsoyo'oiñ jap es ñajxy ma yu Galileeu Myejoyñbya'a. Ta pyatujku ma tu'ugu kopk. Jam ñaxwe'tsy. 30 May ja ja'ayuty oj ñejxy ma yu'u

naty, es oj tmunajxtu uxneybyu, wiints, uumuty, kutúkruty, es mayu wiinkruty ja pa'am ja'ayuty. Jar tpejtáktu Jesús tyeky'ujxy es yu'u dya'agudaky. ³¹ Es du'uñu ja ja'ayuty wuy'amudyaaydyu ko t'ijxtu ko ja uumuty kajxtur, ja uxneybyu ye'ery, ja kutukru wye'emy jatugoku kyu'u yajxon, es ja wiindsaty ijxtur. Ta t'awdattu Dios.

Jesús dyajkáy nimajtáxk mil naxy ja ja'ayuty

³² Net ja Jesús dyáxudu ja 'yuxrujkruty, es t'anmaaydyu:

—Nmudajtypyuts ja pa'ayo'on mudu tyadu ja'ayuty, mut ko tu 'yijnudu tuguk xu ja yaa mut uj es kyaj tudattu ti 'yokju'x 'yokráktur. Kyajts ngaxa'añ ayuu ma yu tyujkuty, éxkam muum du'uñu 'yokkudaanudu tu'aay.

³³ Net ja 'yuxrujkruty 'yanmaayudu:

—¿Per wi'ix mbaat nbátum ja kya'ay 'yúkanu tyadu mayja'ay? Ma tyadu it kyaj rún tsuunnu.

³⁴ Ta Jesús 'yadsooy:

—¿Naak xymudattu tsajkaaky?

Ta ja'ajaty 'yadsoodu:

—Juxtujk, es naagudyu ajkxu'unk.

³⁵ Ta tni'ana'amu es ja ja'ayuty ñaxwaatstat naxkujxy. ³⁶ Ta tkone'ky ja juxtujkru tsajkaaky es ja ajkxu'unk. Ta tja'aygyudáky ja Dios. Net ttujkwa'xy ja tsajkaaky es ttuknuku ja ajkx, es tmooy ja 'yuxrujkruty es dyajwa'xut ma ja mayja'ayuty. ³⁷ Nidugekyu kyaay 'yuktu jotkuda'aky, es dyajmujktu juxtujk katsy ja naduku. ³⁸ Di'ibu kaay uktu ja'a wyínuty nimajtáxk milu yedyujk, es kyaj yajmadsyóy ja uná'ku'unk es ja toxytuykuty. ³⁹ Ta

ja Jesús ñayjyugajxun, es tyujkun ma ja barku es oj ñajxun ma yu Magdala it.

16

Fariseeuty es saduseeuty t'amdowdu tu'ugu maj'ajtun

¹ Ja fariseeuty es ja saduseeuty oj tniujxtu Jesús es t'ixa'andu wi'ix t'ok'yajka'adut. Ta t'amdoodu es tyuk'ixadut tu'ugu ijxw'amun majru di'ibu tsajpótm. ² Es ja Jesús 'yadsooy:

—Ko tsyu'uju miits mjuna'andu: “Poju'ugaamp bom. Ix tsaptsu tsajp.” ³ Es jépyur mjuna'andu: “Tyam kyaj pyoju'uga'añ. Ix tsaptsu tsajp es mudu yoots.” Mnija'adur xyajnikajtat ja tiempu tsajpótmudu, ¿wi'ix xykyanijáwudu xyajnikajtat di'ibu tuun jajtup ma tyadu tiempu? ⁴ Ja pojru ja'ayuty di'ibuty myastúttup ja Dios, 'yamdoodur tu'ugu ijxw'amun di'ibu myudajtypu ja maj'ajtun, per kyaj yajtuk'ixa'andu wiinkru ijxw'amun, yu'uyu du'un ja jya'aju Jonás.

Ta Jesús tmastuty, es oj ñejxy.

Fariseeudy 'yuxrujkn

⁵ Ko ja Jesús mut ja 'yuxrujkruty tyujkudu barkoty es 'yawinnaxa'andu ma ja mejyñ, jya'aydugooydu 'yuxrujkruty dyajnujxtat ja tsajkaaky. ⁶ Net ja Jesús t'anmaaydu ja 'yuxrujkruty:

—Jaygyúudu, mnygywentu'átudur mut ja lye-vaduuru fariseeuty esu saduseeuty.

⁷ Net ja 'yuxrujkruty ñayjunánudu ak yu'ujuty:

—Ja'a du'un mut ko kyaj tu njamyajtsam nya-jmi'inum ja tsajkaaky.

8 Jesús ñija'ap wi'ix ja'a ñayjyuna'anudu, ta t'anmaaydyu:

—¿Ti ko mjuna'andu ko kyaj xymudattu tsajkaaky? ¡Waandi'knu mubujkun xymudattu miidsuty! ⁹ ¿Kyajnum xyjaygyúku, ni xykyajamyátstunam ja mugoxkru tsajkaaky di'ibuts nyajwa'x ma nimugoxk milu ja'ayuty, es naak katsy xy'ak'yajmujktu? ¹⁰ ¿Ni xykyajamyatstu ja juxtujkru tsajkaaky di'ibuts nyajwa'x ma yu nimajtaxk milbu ja'ayuty, es naak katsy xy'ak'yajmujktu? ¹¹ ¿Wi'ixu du'an ko miidsuty kyaj xymuwinma'añbyaattu ko uj kyajts yu'ujuty nmadya'aky ja tsajkaaky ko n'anmaaydyu es mnaygywentu'átudut mut ja lyevaduuru ja fariseeuty es ja saduseeuty?

¹² Net tjaygyujku ko Jesús yu'u naty myadyakpy ja fariseedyu 'yuxrujkan esu saduseedyu 'yuxrujkan.

Peedru tnigajxy ko Jesús ja'a ja Kristu

¹³ Ko jap tsyo'oñ ja Jesús, es jyajty Sesaree Filipu ñaaxóty. Ko jap jyajttu, ta ja Jesús dyajttudu ja 'yuxrujkruty:

—¿Wi'ix ja ja'ayuty jyuna'andu mut uj, ja Naxwíñudu Ja'aydyu Kyudunaabyu?

¹⁴ Ja 'yuxrujkruty 'yadsoojudu:

—Naaguty jyuna'andu ko mij mja'ajuty ja Fwank Yajnubajtru. Naaguty jyuna'andu ko m'Eliusuty, es janándup ja wiinkruty ko mijtsu du'an ja Jeremiis o jatu'ugu wiinkru Diosu kyugajxru.

¹⁵ Ta ja Jesús dyajttudu ja 'yuxrujkruty:

—Es miidsuty, ¿wi'ix mjuna'andu, pándsu dun uj?

¹⁶ Netu Simonk Peedru 'yanmaayyu:

—Mijtsu du'an ja Kristu, ja Diosu 'yU'unk.

¹⁷ Net ja Jesús 'yadsooy:

—Kuni'xy mij, Simonk, Jonasu 'yu'unk, mat ko ni pán tu mgatuk'íxyudyu tyaađu, yu'ayu du'anu nDeedyats di'ibu ijtp tsajpótm. ¹⁸ Mijtsu du'an Peedru (di'ibu 'yandijpy tsaa). Du'an mijts éxtam ja tsaa ma tu'ugu tujk tsyonda'aky. Mijtskyujxm may ja ja'ay xymyubáktudats, es ni ja o'kun tkamamada'agut ja ja'ayuty di'ibuts xymyubáktup. ¹⁹ Ujtsats mij nmo'oyup ja tsajpótmadu 'yawatsn ma Dios yajkutíky. Di'ibu mij m'awi'impy ya naxwiiñ, nandu'un ya'awuunup tsajpótm; es di'ibu mij m'agejpy ya naxwiiñ, nan ya'agájup tsajpótm.

²⁰ Net ja Jesús ttuknipujktu ja 'yuxprijkruty es kudiibu pán t'anuumat ko yu'u du'an ja Kristu.

Jesús tnigajxy ja 'yo'kun

²¹ Es net oga'an ja Jesús t'awa'anudu ja 'yuxprijkruty ko tsojkrup yu'u ñjxut Jerusalén, es ko kanak peky ya'ayowa'anudu yu mujja'aydyujkututy es teedywyindsúnuty es ja di'ibuty tsajptugóty ya'uxprijktup. Ya'anmaaydyu extu ko ja'ay ya'ooga'anudu, per ko tyugukxubátut jyikyryaka'añ. ²² Net ja Peedru dyajnejxy wiink tsoo ja Jesús, es t'ooy. Ta t'anmaay:

—Nindsun'ajtam, ini tkatsókut ja Dios, es ni na'a du'an mgajátut!

²³ Es ja Jesús wya'kambijty es t'anmaay ja Peedru:

—¡Nikákuts mij, mujku'ugópk Satanás! Je'eyats mij xy'adsipy. Mij kyaj mwinmay éxtamu Dios, je'eyu du'an éxtamu ja'ayuty.

²⁴ Net ja Jesús t'anmaay ja 'yuxprijkruty:

—Pun jaats pán xypyanaɣa'añ, tsojkuɣ
tmastu'udut ja kyum winma'añ es jyiky'átut
éxtam tu'ugɣa ja'ay di'ibɣa pyagiipy ja kyruuz ko
'yo'kun tninejxy, esats xypyatsoonat. ²⁵ Mut
ko di'ibɣa jiky'ataamp mɣdu kyum winma'añ,
du'ambɣa ja'ay yajtugeepy ja jyiky'ajtɣn, per
di'ibɣa jiky'ataamp éxtamts ɣj ndukni'ixɣa,
du'ambɣa ja'ay kyaj dyajtugóy ja jyiky'ajtɣn. ²⁶ ¿Ti
tyimpatyɣu tadɣa ja'ay, oy tjaniwindsɣn'ajtrɣ
tugekyɣ naxwíñɣdu, pɣn yajtugeepy ja jyiky'ajtɣn
ma Dios? ¿O ti mbaat ja ja'ay dyaky es kya'ayówɣt
winɣ xɣn winɣ tiempɣ? ²⁷ Mut ko ɣj, ja Naxwíñɣdu
Ja'ayɣdyɣ Kyudɣnaabyɣ, nmina'añats mut ja
myaj'ajtɣnɣdsɣ nDeety es mɣdu 'yánklusaty, es
nétats nmo'oydyut éxtam nidu'uk nidu'uk tɣ
'yadu'utstɣ. ²⁸ Tɣy'ajtɣn n'anɣmɣdu ko ta yaa
naagɣty di'ibɣa kyaj 'yooktat maanɣm tka'ixy ɣj, ja
Naxwíñɣdu Ja'ayɣdyɣ Kyudɣnaabyɣ, kots nmínt
yajkutujkɣ.

17

Jesús tyɣatsy

¹ Ko tɣdujk xɣn ñajxy, ta ja Jesús dyajnejxy
ja Peedɣa, Santya'agɣa esɣ Fwank, myɣga'axɣ
Santya'agɣa, es pyatúkuɣ ma tu'ugɣa kopku
kɣjxmbɣ. ² Es jam ja Jesús tyɣajtsy éxtamɣ du'an
yɣ'ɣ. Yɣ wyiín jyɣjp jyantsytye'xy éxtam ja xɣn,
es ja wyit tyɣajtsy poop éxtam ja jajɣn. ³ Es ti'in
yɣ'ɣjuty ti'ijxtɣ ja Moisés esɣ Eliás myadya'aktɣ
mɣdu Jesús. ⁴ Net ja Peedɣa t'anmaay ja Jesús:

—Windsɣn, joy ko ɣdsajtam nyaaj'ajtam! Pun
mdsejpy, n'ok'ya'óyɣdats tɣgɣuɣa axkɣda'ak tɣjk,

tu'uk mij mja'a, tu'ugu Moisés jya'a es jatu'uk tja'a'átut ja Eliiis.

⁵ Maanum naty ja Peedru 'yakkajxy, tu'ugu yoots jantsy t'xp 'yabijttu, es ma ja yoots yajmudooy ko jyuna'añ:

—Tyaadumsu du'un ja n'U'unguts di'ibuts uj njantsytsyejpy es di'ibuts uj mmut njotkujku. ¡Mumudowdu yu'u!

⁶ Ko tyaadu tmudoodu ja xprujkruty, ta ñayjujpuu naxkujxy es jyantsytsyu'kuu. ⁷ Net ja Jesús ñimiinudu ja'ajuty, ñinaxkuxájudu, es 'yanmaayu:

—¡Pudu'uktu! ¡Katu mdsu'ugudu!

⁸ Es ko 'yijxu'ktu, kyaj tnaky'ijxtu ni pún, yu'uyu ja Jesús naydyi'igy.

⁹ Ko naty jam wyinjunaaktu ma ja kopk, ta ja Jesús tyuknipujkudu:

—¡Katu pún xytyukmumadya'agyu tyaadu di'ibu tu xy'ixtu extu koonam uj, ja Naxwíñudu Ja'ayudyu Kyudanaabyu, naty tu njikypyeky madsu naty tu n'eeky!

¹⁰ Net ja xprujkruty dyajtudu ja Jesús:

—¿Es ti ko jyuna'andu di'ibuty tsajptugóty ya'xprujktup ko koonam Eliiis myina'añ jawyiin?

¹¹ Jesús 'yadsooy:

—Tuy'ajtunu'u ko Eliiis miimp jawyiin es dya'oyuya'añ tugekyu. ¹² Per uj n'anmaayduup miits ko Eliiis tu myiñ, es ja ja'ayuty kyaj 'yaxkajpuu. Yu'uyu tyuundu mut yu'u di'ibu yu'u tsyojktu. Du'un nandu'un uj, ja Naxwíñudu Ja'ayudyu Kyudanaabyu, xya'ayowa'anduts yu'ujuty.

13 Net ja 'yuxpɛjkpɛty tmɛwinmɑ'añbyáttɛ ko Jesús yɛ'u naty myadyakypy ko ja Fwank Yajnbajtrɛ yɛ'u dɛ'un ja Eliiɛs.

Jesús dya'agɛda'aky tu'ugɛ mixy di'ibɛ ka'oybyɛ myɛdajtypy

14 Ko jyajttɛ mɑ naty ja ja'ayɛty, ta ja Jesús ñimɛjwɑ'kɛ tu'ugɛ yedyɛjk, es ñaygyoxtnaaydyákɛ wyindum, es 'yanmaayɛ:

15 —Windsún, pa'ayówɛts ja n'u'unk, éxtɛm dyajnáxy ja ayo'on ko myo'oty. Kanak ok jyɛngujɛbipy es kanak ok ñɛgujɛbipy. 16 Tyaats tɛ njayajmíñ mɑ yɛ m'uxpɛjkpɛty, per kyaj tɛ tmɛmada'áktɛ dya'agɛda'agɛt.

17 Ta ja Jesús 'yadsooy:

—¿Éxtɛ mabaatnɛmts n'akmɛmada'agɛdɛts yɛ ja'ayɛty di'ibɛ kyaj jyiky'attɛ éxtɛm jyatsékɛty es kyaj Dios tmɛbaktɛ? Yajmín ja yaa ja mixyu'unk.

18 Net ja Jesús t'oobɛdseemy ja ka'oybyɛ mɑ ja mixy. Ta netyɛ 'yagɛdaky.

19 Oknɛm ja xpɛjkpɛty myadyaktɛ mɛt ja Jesús wiink tsoo, es dyajttɛdɛ:

—¿Ti kots ɛɛdsɛty tɛ ngamɛmada'áktɛ nyajpɛdsúmdɛts ja ka'oybyɛ?

20 Jesús oj 'yadsówɛdɛ:

—Mɛt kooxyɛp miits xymɛdattɛ waandi'knɛ yɛ mmɛbɛjkɛnɛty. Tɛy'ajttɛn n'anɛmɛdɛ kooxyɛp xymɛdattɛ ja mɛbɛjkɛn, oy dɛ'unɛn je'eyɛ éxtɛmɛ mortás pɛjk, m'anmaapxyɛp miidsɛty tyadɛ kopk: “Jɛgɑ'ak yaa es nɛjx wiink tsoo”, es jɛgákrxyɛp. Ni ti di'ibɛ kyaj m'o'oyxyɛdɛt ko xymɛdattɛ ja mɛbɛjkɛn. 21 Tyaadɛ dɛ'ɛmbɛ ka'oybyɛ, yɛ'uɛm mɛtt pɛɛdseemy ko n'ayu'ajttɛm es ko ngajxtákɛm.

Jesús tnigajxy myɯmajtsk ok ja 'yo'kɯn

²² Maanum naty 'yakɯdittɯ ti'igyɯ ma yɯ ñaxwíñɯdɯ Galileeɯ, Jesús t'anmaaydyɯ:

—Yɯ Naxwíñɯdɯ Ja'aydyɯ Kyudɯnaabyɯ yajtukɯdɯkɯya'añ ja ja'ayuty di'ibɯ kyaj kyurákɯdɯ, ²³ es dya'ooga'andɯ, es ko tyugakxubátut, jyikyryuka'añ.

Ko dɯ'ɯn oj ya'anɯmɯdɯ, ta oj jyantsyjoyot-maybyuktɯ.

Tsajptɯjk kugɯbajtn

²⁴ Es ko Jesús es ja 'yɯxɯɯjkɯɯty jyajttɯ Kafarnaúm, ja di'ibɯ yajkugɯbajttɯɯ ma ja mɯj tsajptɯjk oj tɯnɯjxtɯ ja Peedrɯ, es dyajttɯdɯ:

—¿Ti kyaj t'ayákat miidsɯdyɯ mwindsán ja tsajptɯjk meeñ?

²⁵ Peedrɯ 'yadsooy:

—¡Ti ko kɯdii!

Es ko Peedrɯ tyajkɯ tɯgoty, ta Jesús oj jawyiin jyɯna'añ:

—¿Wi'ix mjɯna'añ, Simonk? ¿Pán yajtukɯbajtp ja ayakɯ ja réyuty, ja jya'ayuty, o yɯ wiink ja'ayuty?

²⁶ Peedrɯ 'yadsoojɯ:

—Yɯ wiink ja'ayuty.

Jesús 'yadsooy:

—Pɯnɯ dɯ'ɯn, ja jya'ayuty kyaj kyɯbety. ²⁷ Per kɯdiibɯ nmɯdɯgo'oyɯm ni pán, nɯjx ma yɯ mejyñ es xyúyɯt ja ajkx. Es di'ibɯ jawyiin mxiipy, 'yaajóty xypyaadɯt tu'ugɯ meeñ di'ibɯ mbaat mɯɯt xykyɯbajtta'ay ja mgugɯbety es ja nja'ats. Es nɯjx xykyɯbety.

18

Pun ni'igun muj

¹ Ma tyaadu du'un jyajty, ja 'yuxpajkradya Jesús ñimiinadu es yajtuujadu:

—¿Pán ma udsuty waanu muj tsajpótm?

² Net ja Jesús dyaxu tu'ugu unaku'unk, es tpujtáky kujk'am ma ja 'yuxpajkraty, ³ es t'anmaadyu:

—Tuy'ajtun n'anuumadu, pun miidsuty kyaj mdagatsu es mjambítut éxtumu tyadu unaku'unk, kyaj mdákut ma ja tsajpótmadu kutujkun. ⁴ Es du'un di'ibu ni'igun myudajtypy ja muj'ajtunu tsajpótmadu, yu'uy du'un di'ibu yuunk náxyrup es jyumbity éxtumu tyadu unaku'unk. ⁵ Es ja ja'ay di'ibu 'yaxájup mududsu nxuagyuxm tu'ugu unaku'unk éxtumu tyaadu, nan xy'axájupts uj.

Puroobuty ko pekyoty nyajka'am ja wiink ja'ay

⁶ Es pun ja pán dyajpekykya'ay nidu'ugu tyadu unaku'unk di'ibuts uj xumyubjkr, waanu oy pyudsu'amxuty yu'u kooxyup yajtuk'yo'kmawunu tu'ugu muj paan es yajkujubijpnáxut mejyñóty.

⁷ Puroobu naxwíñadu ja'ay, ja'a ko may di'ibu yajpekytyuump! Du'añam jyata'añ, per puroobu tadu ja'ay di'ibu wiinkru yajpekytyiimpy! ⁸ Paaty pun myajpekytyuunup tu'ugu mgu'u o tu'ugu mdeky, niboot es uxjwip jagam. Waanu oy ko mnajxut tsajpótm ma ja jiky'ajtunu winu xuu winu tiempu, éxtum mbaat njuna'anam kutuk o tekytyuk, es kudiinam ko myajpujta'agut ma ayoodákn mut majtsk adu'umadyu mgu'u mdeky.

⁹ Es pun myajpekytyuunup tu'ugu mwiin, juut es

uxka'ats.* Waanu oy ko mnajxat tsajpótm ma ja jiky'ajtunnu winu xuu winu tiempu, éxtum mbaat njuna'anum mut tuk adu'um je'eyu mwiin es kadiinam ko myajpujta'agut ma ayoodákn mut majtsk adu'umadyu mwiin.

Borreegu di'ibu tugoy ijxajtan

¹⁰ 'Katu xy'axtijy ni tu'ugu tyadu una'ku'unk. Pes n'anuumadu ko jam tsajpótm ja ánkusaty wyin'ijxtuudup ja nDeedyuts tsajpótmadu. ¹¹ Mut ko uj, ja Naxwíñadu Ja'ayudyu Kyudunaabyu, tu nmíñats esuts nyajnitso'oga'añ di'ibu naty tu tugoy.

¹² 'N'okpujtákum pun ja pán tmudaty mugo'pxu byorreegu es 'yux'yo'oy tu'uk, ¿ti kyaj dyajwu'umut yu tadu majta'px majmókx majtáxkpu jamyu ujtsóty, es nujx t'axta'ay tadu tu'ukpu? ¹³ Es pun pyatypy, tuy'ajtunats nmudaty ko xonda'agup ni'igu mada tadu tu'ukpu kadiinam mada tadu majta'px majmókx majtáxkpu di'ibu kyaj tu 'yux'yo'oy. ¹⁴ Es nandu'unu du'un yu mDeedyuty di'ibu ijtp tsajpótm, kyaj ttseky tugóyut ni tu'ugu tyadu una'ku'unguty.

Wi'ix nmagu'ugu pyeky mye'xyuty

¹⁵ 'Pun yu mmagu'uk mmadugooyp, madya'ak mmut nimajtskyu, es tukmumadya'ak di'ibu tu mdukmaduundugóyuty. Pun mjaygyujkxup, tu dan oy mwe'emy mut ja mmagu'uk. ¹⁶ Pun kyaj mjaygyúkyuty, manujx tu'uk o majtsk di'ibu myudówdup, es du'un tugekyu ja u'unun

* **18:9** Xytyuk'ijxamu Jesús ko di'ibu xyajpekytyu'unam, yu'u jot winma'añ, es kyaj yu'adyu ku'u, teky, es ni yu'u wiin. Ix Matewu 15:17-20

yajtukmadya'agut wi'ix jyuna'andu ja majtskrũ o tugũukrũ di'ibu naty ta tmdoo'ittũ. ¹⁷ Es pũn nan ni yũ'ũ tkamũmdoy es tjaygyúkũt, anũũmũdũ ja mũmũbũjkrũtũjk mã ñaymyúkũdũ. Es pũn kyaj tjaygyukũ, wa'an dũ'un ñáxũt éxtũm tu'uk di'ibu kyaj tmũbeky ja Dios o éxtũmũ yajkugũbajtrũ. ¹⁸ Tũy'ajtũn n'anũũmũdũ ko di'ibu miits m'awũ'ũndũp yã naxwiiñ, ya''awũũnũp nandũ'un tsajpótm, es di'ibu miits m'agajtũp yã naxwiiñ, ya''agájũp nandũ'un tsajpótm.

¹⁹ 'Nandũ'unũ dũ'un pũn yã naxwiiñ nimajtsk miits xyajti'igyũdũ m'ayuk es xy'amdowa'añ oytyiity, mmo'oyũdũbũ'ũ ja nDeedyũts di'ibu jam tsajpótm. ²⁰ Mũt ko mã nimajtsk o nidũgũũk mnaymyúkũdũ es xy'awdátũts, jámũts ẽj n'ity kujk'ám mã miidsũty.

²¹ Net ja Peedrũ oj dyajtáy ja Jesús:

—Windsũn, ¿extũ naãk ókũts nma'xũt ja pyojpũ yũ nmũgu'ugũts kots ẽj xymyũduundũgóy xymyũgajxtũgóy? ¿Extũ jũxtũjk okũ?

²² Jesús oj 'yadsóyũty:

—Kyajts njũnã'añ ko extũ jũxtũjk ok, ja'a dũ'un extũ jũxtũjk ok tugũ'px majkrũ.

Tuumbũ di'ibu kyaj ja myũmũduumbũ mye'xyũty

²³ 'Es mũt yũ'ũgyũjxm tadũ naymya'xũ n'okpũjtákũm tu'ugũ ijxpajtũn. Ja tsajpótmũdũ kutũjkũn ja'a dũ'un éxtũm tu'ugũ rey di'ibu jyaya'oyũyán yũ kywentũ mũdũ tyuumbũty.

²⁴ Ko naty ttuundsonda'aky ja kwentũ, net yajtuknimiiñ tu'uk di'ibu myũni'xy'ajtypy majtsk mil jũmũjt naxy niduunk. ²⁵ Ja'a ko ja tyuumbũ kyaj tmũdaty ti mũũt dya''adúkũt ja ñi'xy, ta ja

wyindsán oj ñi'ana'amaty es yajtoogut, ti'igyu mat ja ñudo'oxy, ja 'yu'unguty es tugekyu tijaty myadajtypy, es da'un 'yadúkat ja ni'xy. ²⁶ Net ja mæduumbu ñaygyoxtnaaydyáku wyindsán winduuy, es tmænu'xtáky: “Windsán, mædat ja ma'xtujkæn mat uj es nmægubátup tugekyu.” ²⁷ Ja wyindsán pya'ayooju es mya'xu ko tkamæubejty. Ta oj yajnasmtsæ.

²⁸ 'Per ko pyædseemy ja mæduumbu, net tpaty jatu'ugu myæmæduumbu di'ibu naty yu'u kamægubajtup mægo'px xu niduunk. Ta dyo'kmæmajtsæ es dyo'kréñ, es t'anæmu: “¡Kubat di'ibuts xykyameery!” ²⁹ Net ja myæmæduumbu wyingoxtnaaydyáku, es myænu'xtáky: “Mædat ja pa'ayo'on mat uj es nmægubátup tugekyu.” ³⁰ Es ja myæni'xy kyaj oj myæma'xtíkyaty, nik ni'igu oj dyajtsimyaty extu ko tkæbátut ja ñi'xy.

³¹ 'Ko ja wiinkpædyu myæmæduumbu t'ijxtu tyæadu, net byeen oj tjáwædu es oj ttukmæmadya'aktu ja wyindsán tugekyu éxtumu naty tu jyaty. ³² Net ja windsán oj dyajwóyaty ja tyuumbu, es t'anmaay: “¡Axæk mæduumbu, kyaj oy tu mduñ! Uj tuts mij nme'xy tugekyu yu mni'xy mat ko tu xymyænu'xta'agyuts. ³³ Mij nan mbaatxyup tu xymyæma'xtíky ja mmæmæduumbu, éxtumts uj mij tu nba'ayoy.” ³⁴ Ta ja windsán jyantsyjjot'ambejky, es tni'ana'amæ es yajtædyúnut extu ko tkæbajtta'ayut tugekyu di'ibu kyayajkyry.

³⁵ Esu Jesús 'yakjænáñ:

—Da'un nandæ'unuts ja nDeedyuts ttuna'añ mat miidsaty pæn kyaj nidu'uk nidu'uk

mnaymya'xudu mat winu mjot.

19

Kasaadu ja'ayuty ñaymyastu'ududu

¹ Ko Jesús yu tyaadu tmadyaktaay, ta oj tsooñ Galileeu es jyajty Judeeu ñaaxóty di'ibuu ijtp jadsoo ma yu xuu pyndsemy, ma yu Jordán mñjnuba'a. ² May ja ja'ayuty oj pyanajxudu, es jap dya'agudaky ja puma'ayuty.

³ Net naagudyu fariseeuty tnimiindu ja Jesús es t'ixa'andu wi'ix t'ok'yajka'adut. Ta dyajtuumu:

—¿Ti mbaat ñaywya'xyuty tu'ugu yedyujk mudu ñudo'oxy mat oytyi winma'añaty?

⁴ Yu'u 'yadsoojudu:

—¿Kyajnum miits xykyajxtu ja Diosu jyaabyajtun ma tmadya'aky ko jawyíñup ja Dios tkojy ja ja'ayuty, ja yedyujk esu toxytyujk?, ⁵ esu Dios jyunañ: “Paaty ja yedyujk myastu'udup ja tyaaak tyeety es ñaybyuwa'agudut mudu ñudo'oxy, es du'un nimajtsk 'yittut ti'igy.” ⁶ Es du'un kyaj ñakyñimajtskuty, je'eyu du'un tu'uk. Es paaty ja yedyujk kyaj tmastu'udut ja ñudo'oxy, mat ko ja Dios tu yajnaymyíkyuty.

⁷ Net yajtuumudu:

—¿Es ti ko yu Moisés tni'ana'amu es ko tu'ugu yedyujk tmastu'uta'añ ja ñudo'oxy, jawyiin tu'ugu neky yajmo'ot ma jyuna'añ ko tu tmastu'uty ja toxytyujk?

⁸ Jesús 'yanmaayudu:

—Ja'a du'un mat ko jyuunudyu mjótuty ja Moisés dyajkutijky es ja yedyujk tmastu'udut ja ñudo'oxy, per tim jayujp kyaj dyu'unuty. ⁹ Es n'anmaaydyup

ko di'ibũ myastutypy ja ñudo'oxy, es kyaj mat ko dyajtũgooy ja pũjk úkũnũ wyindsũ'kũn, es pyúkũt mat ja wiinkrũ toxytyũjk, yajtũgeebỹũ dũ'un ja pũjk úkũnũ wyindsũ'kũn.

¹⁰ Net ja 'yũxpũjkprũty 'yanmaayũdũ:

—Pũnũ dũ'unũ dũ'unũ taadũ, nik oy ko kyaj pãn tyimpúkũt.

¹¹ Jesús jyũnãñ:

—Kyaj nidũgekyũ mbaat tkupúkũt yũ ayuk, yũ'ũyũ dũ'un mbaat di'ibũdyũ Dios tũ myo'oyũty ja myadakũn. ¹² Ta di'ibũ kyaj pyũktũ. Naagũty dũ'unũ dũn tyimmín tyimja'ttũ kyaj kya'px'áttũ, naagũty kyaj pyũktũ mat ko ja'ay yajma'adũdũ, es naagũty kyaj pyũktũ mat ko ni'igũ oy tmũdunã'andũ Dios. Pãn mbaat tkupeky yũ ayuk di'ibũts tũ ngajxy, wa'an tkupeky.

Jesús tkuni'xy ja unã'ku'ungũty

¹³ Net naagũty ja ja'ayũty dyajmiindũ ja 'yũnã'ku'ungũty mã ja Jesús es tnigajxtã'aktũ; es ja 'yũxpũjkprũty 'yoodũ ja di'ibũ myũmiindũp ja 'yũnã'ku'ungũty. ¹⁴ Net ja Jesús t'anmaaydyũ ja 'yũxpũjkprũty:

—Mastu'uttũ, wa'andsũ unã'ku'ungũty xyñimíndũts, es katũ xyajjũmbítỹ, mat ko ja tsajpótũdũ kutujkũn yũ'ũ jya'a'ajtypy di'ibũ dũ'un éxtũm yũ'ũjũty.

¹⁵ Es ko ja Jesús tkũ'unikooñ ja unã'ku'ungũty, ta jap oj tsoyo'onũnũ.

Mũkjã'ay tmũmadya'aky ja Jesús

¹⁶ Tu'ugũ mixy oj tninejxy ja Jesús, es dyajtũũy:

—Windsũn, ¿di'ibũ óybyũts ndúnũp esũts nmũdátũt ja jiky'ajtũnũ winũ xũn winũ tiempũ?

17 Netu Jesús 'yadsoojü:

—¿Ti kots xyajtáy di'ibü dñn oy? Ti'igyü dñ'un di'ibü dñn oy, yü Dios. Pñn mmadataampy yü jiky'ajtñn winü xñn winü tiempü, kuydyún ja Diosü 'yana'amñn.

18 Ta yajtññ ja mixy:

—¿Di'ibüty?

Jesús 'yanmaayü:

—Katü myajja'ay'eeky, katü xyajtügóy ja pñjk úkñn wyindsü'kñn, katü mmeetsy, katü pñn xy-wyingajxpéty, 19 mwindsü'ugup ja mdaak mdeety es mdsókup ja mmudajkra'a éxtñm mij kñm mnaydsyékyty.

20 Ta ja mixy jyññ:

—Tügekü tyaaðu tats nguudyún extü tü ndim-mutsk'átyuts. ¿Tits xy'aktügoy'ajtxup?

21 Jesús 'yanmaayü:

—Pñn m'itaamp wa'ats, to'kta'ay di'ibü mmudajtyty es mo'oy ja ayoobü ja'ayty, es xymyudátat pñjke'eky ja m'oy'ajtñn tsajpótmü. Es net mjñmbítat es xupyamínaduts.

22 Es ko ja mixy tmüdooyü tyaaðu, ta oj ñejxy jotmaymüñt, mñt ko jyantsymükja'aydyü naty.

23 Ta ja Jesús t'anmaaydyü ja 'yñxpñkpty:

—Tüy'ajtñn n'anñmüdü ko ni'igü ñimajaaty es tu'ugü mükja'ay tyákt mñ ja tsajpótmü kutujkñ. 24 Waanü pojñn es tu'ugü kameyü ñáxñt xu'uñ jutoty, es ñimajaaty es tu'ugü mükja'ay tyákt mñ yñ tsajpótmü kutujkñ.

25 Ko tyaaðu tmüdoodyü ja xpñkpty, dñ'uññ wyñmüdyaydyü es ñayajtññüdü ak yñ'ñjty:

—¿Es pññ dñn mbaat ñitse'eky?

26 Jesús wyin'ijxpajtɛdɛ es 'yanmaayɛdɛ:

—Yɛ ja'ayɛty kyaj mbaat ttuñɛ tyaadɛ, perɛ Dios mbaat ttuñ tɛgekyɛ.

27 Ta ja Peedru 'yanmaayɛ:

—Windsún, ɛdsɛty tɛts nmastu'uttɛ di'ibɛdsɛ naty nmɛdajttɛp tɛgekyɛ es nbanɛjxtɛpts mij, ¿es tiidsɛ net nmɛdáttɛp?

28 Netɛ Jesús 'yadsoojɛ:

—Tɛy'ajtɛn n'anɛɛmɛdɛ ko ma tadɛ tiempɛ ma tɛgekyɛ 'yóyɛt jemy, ko yɛ Naxwíñɛdɛ Ja'ayɛdyɛ Kyudɛnaabyɛ 'yu'uñɛt mɛt ni'igɛ mɛj'ajtɛn ma yajkutuka'añ, miidsɛty éxtɛm xɛpyanɛjxtɛ m'u'uñɛdɛp nandɛ'un ma majmajtskɛ uñaaybyajn es xɛpyayo'oydyɛt ja nimajmajtskɛ kajpnɛɛ Israel ja'ayɛty. 29 Es nidɛgekyɛ di'ibɛ tɛ tmastu'uttɛ tyɛjk, o myɛga'ax, o tyeety, o tyaak, o 'yu'unɛk, o ñax, mɛt ɛjtskyɛjxm, 'yaxájɛdɛp mɛgo'px dɛ'unɛn éxtɛm di'ibɛ tɛ tmastu'uty, es nan 'yaxájɛdɛp ja jiky'ajtɛnɛ winɛ xɛɛ winɛ tiempɛ. 30 Per may di'ibɛ tyam ijttɛp mɛj windum, yɛ'u dɛn nɛjxtɛp ɛx'am; es di'ibɛ tyam ɛx'am nɛjxtɛp, yɛ'u dɛ'un íttɛp mɛj windum.

20

Tuumbɛtɛjk éxtɛmɛ ijxpajtɛn

1 'Ja tsajpótɛdɛ kutujkɛnɛ dɛ'un éxtɛm tu'ugɛ ja'ay di'ibɛ myɛdajtyɛp ja 'yuuvɛ kam, es ñejxy tsejkyɛ mɛduumbɛ ɛxtaabyɛ es ttúnɛt ma 'yuuvɛ kam. 2 Ja tuumbɛtɛjk tkurɛjktɛ éxtɛm ja kugam myɛjuyá'anɛdɛ mɛt tu'ugɛ denaryɛ meeñ. Ta kyajxɛdɛ ma ja kyam. 3 Oknɛm ja kugam tsyo'oñ waambetyxyɛɛ, es t'ijxy ja wiinkɛpty jap maayóty

di'ibü awaadsaty. ⁴ Ta t'anmaay: “Nüjxtü mi-idsaty nandü'ün mdundü maḍsü n'uuvü kam, es nmüjúyup éxtüm pyaadyaty.” Ta ja'ajaty oj ñüjxtü.

⁵ Ja kugam tso'oñ jatugok kijkyxyü, es nandü'ün tüguk yaxp xyü, es nandü'ün ttuüñ jatugok. ⁶ Es ta natyñü éxtüm jawaanxü, ta ñejxy jatugok jap maayóty, es tpaty ja wiinkpüty di'ibü naty awaadsaty. Ta t'anmaay: “¿Ti ko miits xyajtugóydyü ja mxü es ni mgatundü?” ⁷ Ta 'yadsoojüdu: “Mat ko ni pánats tü xykyá'anu'xtü.” Net ja kugam 'yanmaayüdu: “Nüjxtü nandü'ün miits mdundü maḍsü ngam es nmüjúyup éxtüm pyaadyaty.”

⁸ Es ko oj tsyu'ujüñ, ta ja kugam t'anmaay ja di'ibü yajtuump: “Yáxüdu ja tuumbüty es müjuydyü, mdsonḍa'agut müdu di'ibü ok tüjküdu tuumbü es xytyukkugáxüt müdu di'ibü jawyiin tüjküdu tuumbü.” ⁹ Net myiindü di'ibü naty tü tyuundáküdu tim tsuu, es nidu'uk nidu'uk t'axájüdu ja myüju'uñ tuk xü nidún. ¹⁰ Oknüm ko pyátüdu yajmüjúydyut di'ibü naty jawyiin tü tyáküdu tuumbü, ja'ajaty jünandü ko waanü ni'igü da yajmüjuyá'andü. Per nandü'ün t'axajü tuk xü nidún ja myüju'uñ. ¹¹ Ko t'axajüdyadyü, ta ttukjot'ambüjktü ja wyindsün, ¹² es t'anüümüdu: “Tyaadü di'ibü tü jyá'ttü ok es je'eyü tuk oorü tü tyundü, tü xymüjuy nandü'ün éxtüm üdsaty di'ibátyats tü nyajnáxtü ja ambü maḍs tü ndundü tuk xü.” ¹³ Es ja windsün t'adsooy nidu'ugüty ja'ajaty: “Ix mügu'uk, kyajts jayam ti nbuwítsyats di'ibü mbátup. ¿Tii kyaj tü nnay'anma'ayüm es nmüjúyut éxtüm jayam nmo'oyü? ¹⁴ Jüwá'ak. Nüjx

mud̄u tyad̄u mm̄ju'uñ. Ɔj nmo'oyaambyuds̄u tyad̄u di'ib̄u tim ok t̄u tyuk̄u tuumb̄u d̄u'ən éxt̄m mij jayam nmo'oy. ¹⁵ ¿Tii kyajts Ɔj mbaat̄ nduñ di'ib̄uts Ɔj ndsejpy mud̄uds̄u nmeeñ̄? ¿O mnay-wyinnax̄ja'ap kots Ɔj n'oyjya'ayuty?"

¹⁶ Net ja Jesús t'anmaaydȳu ja 'ȳx̄p̄jkr̄aty:

—Es d̄u'ən jyata'añ di'ib̄u ijtp ok, ȳ'u d̄u'ən n̄jx̄p̄ jawyiin; es di'ib̄u d̄u'n jawyiin ijtt̄p, ȳ'u d̄u'n ítt̄p ok. Ja'a ko may yajwowa'and̄u, per waan̄ di'ib̄u yajtukwijtstu'udaamp.

Jesús tnigajxy myad̄uḡuk ok ja 'yo'k̄uñ

¹⁷ Ko ja Jesús tso'o'onn̄ es ñ̄jxn̄ Jerusalén, ta twoonejxy wiink tsoo ja nimajmajtskr̄u 'ȳx̄p̄jkr̄u, es t'anmaaydȳu:

¹⁸ —Ext̄m xy'ixt̄u, tyam nbat̄jkm̄ Jerusalén, mā Ɔj, ja Naxwíñud̄u Ja'ayudȳu Kyud̄naabȳu, nyajkyak̄a'añ̄uts mā ja teedywyinds̄un̄uty es ja di'ib̄uty tsajpt̄ugóty ya'x̄p̄jkt̄p, es xytyuknikajxpata'and̄uts ja o'k̄uñ ¹⁹ es nyajkyak̄a'añ̄uts mā ȳu roman̄u ja'ayuty es̄uts xyñixi'ik xytyukxi'ikt̄ud̄uts, xywyópt̄ud̄uts es xyajkruuzpát̄ud̄uts, per ja kumd̄uḡuk x̄u njikyryúkd̄uts.

Toxytyujk pyujktso'oj̄uñ

²⁰ Santya'aḡu es̄u Fwank, Zebedeeȳu myaanḡuty, ñ̄jxt̄u mud̄u tyaaḡuty es t̄nimujw̄akt̄u Jesús. Net ja tyaak̄ ñ̄aygoxt̄naaydyák̄u Jesús wyindum es t'amdowa'añ̄ ja may'ajt̄uñ. ²¹ Ta ja Jesús yajt̄uuj̄u:

—¿Tii d̄u'n mdsejpy?

Ta ja'a 'yadsooy:

—Tyaats majtsk_u n'u'unk. Tun_u may'ajt_un es xya'u'uñ_ut tu'uk aga'añdsyoo es jatu'uk anajñdsyoo ma mij myajkutúkat.

²² Jesús t'adsood_u ja tukka'axp_u xp_ujkp_uty:

—Kyaj xyñijáw_ud_u di'ib_u m'amdood_up. ¿Mbaat miits xy'uukt_u ma ja kál_uz ma_{ts} _uj n'uuga'añ?

Ta ja'aj_uty 'yadsood_u:

—Ti ko k_udii, mbaat.

²³ Net_u Jesús 'yadsooj_ud_u:

—T_uy'ajt_un ko miits m'uukt_up ma_{ts} ja ngál_uz, per kyaj_{ts} _uj xypyaaty es_uts njana'an_ut p_un_uty u'uñ_up ma_{ts} n'aga'añdsyoo es ma_{ts} n'anajñdsyoo. Taad_u y_u'_u d_u'_un ít_up di'ib_uts ja nDeety t_u ttuknibajtaag_u.

²⁴ Ko ja nimajkp_u xp_ujkp_uty tm_udood_u, ta ttukjot'ambajkt_u ja nimajtskp_u xp_ujkp_u. ²⁵ Es_u Jesús dyajnaymyujk_ud_u, es t'anmaaydy_u:

—Miits mnija'ad_up ko y_u di'ib_u y_u naxwíñ_ud_u ñiwinds_un'ajtypy es di'ib_u 'yane'empy y_u'_uj_uty, tyuktiimpy di'ib_u y_u'_u k_u'_um tseyjpy. ²⁶ Per kyaj dy_u'_un'át_ut ma miids_udy_un. Ja'a d_u'_un di'ib_u sit_uy m_ujp_uds_uma_up ma miids_udy_un, y_u'_u d_u'_un mm_ud_un_ud_up. ²⁷ Es di'ib_u naybyjta'agán_up nidu'uk ma miids_uty éx_um_u jawyiimb_u, y_u'_u d_u'_un mduumb_u'át_up. ²⁸ D_u'_un éx_um_u _uj, ja Naxwíñ_ud_u Ja'ay_udy_u Kyud_unaaby_u, kyaj_{ts} t_u nmiñ es_uts p_un xymy_ud_und_ut, ja'a d_u'_un es_uts _uj nm_ud_und_ut es nyák_ud_uts ja njiky'ajt_un es ni-mayjya'ay ñitso'okt_ut.

Jesús dya'ijxpéky nimajtsk ja wiints

²⁹ Ko naty ja Jesús es ja 'y_uxp_ujkp_uty tsoond_u Jerikoo, may ja ja'ay_uty oj tranajxt_u ja Jesús.

³⁰ Nimajtsk_u naty ja wiints 'yu'uñ_udu tu'ubu'aay. Es ko tm_udood_u ko Jesus_u naty ñaxy, ta yaxkakt_u:
—¡Windsún, ty_ump 'ya_uts ja Davit, pa''ayooduguts u_udsuty!

³¹ May ja ja'ay_uty 'yooj_udu es 'yamónd_ut, per ja'aj_uty ni'igu 'yaktim'yaxka'akt_u jantsy muk:

—¡Windsún, Davit_u ty_ump 'ya_uts, pa''ayooduguts u_udsuty!

³² Ta Jesús oj waan_u wy_u'am_u es dyax_u ja wiindsuty, es dyajt_udu:

—¿Wi'ix xytsyokt_u es ndúnd_ut?

³³ Net ja'aj_uty 'yadsood_u:

—Windsún, y_u'u es_udu nwiin_uty 'yijxp_uk_ut.

³⁴ Ta ja Jesús tpa''ayooy ja wiindsuty, es ttoon_u ja wyiin es nety_u oj 'yijxp_uky. Ta oj tranajxt_u ja Jesús.

21

Jesús ty_uk_u Jerusalén éxt_um tu'ug_u rey

¹ Ko naty jya'tánn_u Jerusalén, ko jyajtt_u Betfajee, jamy_u mā ja Oliiv_us Kopk, net_u Jesús tkejxy nima-jtsk_u 'y_uxp_ujk_u, ² es t'anma_uay:

—N_ujx mā y_u mutsk kajpnu'unk di'ib_u ya-jwingu'ijx_up, es jap xypya_uad_ut kuw_uñ tu'ug_u bur_u to'oxy m_udu 'yu'unk di'ib_u ni p_unn_um tkatuk'u'uñ_u, es m_ugaj_u es xyajmín_ut. ³ Es p_un jap p_un wi'ix m'an_u'_um_uty, an_um_u ko y_u mwindsún dyajtuna_u'añ es p_uj_un_uk tkajx_umbít_ut jat_ugok.

⁴ Tya_udu d_u'_un jyajty es yajku_udyún_ut di'ib_u ja Dios_u kyugajx_up myadyak mā tk_uxjaay:

⁵ An_um_u Syon kajpn:*

“Ixt_u y_u mrey mnimín_udu, tuda'aky,

* **21:5** Syon y_u'_u nand_u'_un ya''andijp Jerusalén.

es ttuk'u'uñ tu'ugu burru to'oxyu 'yu'unk.”

⁶ Net ja 'yuxprijkraty oj ñijxtu es ttuundu éxtumu naty ja Jesús tu tyuknipúkudu, ⁷ dyajmiindu ja burru to'oxy es ja 'yu'unk, es trujáktu ja ñikujxyudu wit éxtumu jyuba'an. Ta ja Jesús ttukpejty. ⁸ Es ja mayjya'ayuty dwinya'pudu ja ñikujxyudu wit ja tu'aa, es wiinkratty ttajt ja kepyu 'yaay xye'entsy es ttukwin'o'oxudu ja tu'aa. ⁹ Ja ja'ayuty di'ibu najxtup jawyiin es nandu'un ja di'ibu miindup ux'ok ya'ax jyoktu:

—¡Muj'yítut ja rey Davitu tyuamp 'yaats! ¡Kuni'xy di'ibu miimp éxtumu Kyudunaabyu Nindsun'ajtum Dios! ¡Awdattu Dios!

¹⁰ Ko kyajpndujkudu Jerusalén, nidugekyu ja ja'ay tmuj'ix dmujjáuudu, es dyajtáwdu:

—¿Tii dnu tyaaudu?

¹¹ Ja ja'ayuty jyuna'andu:

—Yu'u dnu ja Diosu kyugajxpu, Jesús di'ibu kugajpn Nazaret, Galileeu ñaaxóty.

Jesús dyajpudsémy di'ibu juuy to'ktup ma ja muj tsajptujk

¹² Oknum ja Jesús tyujku muj tsajptujk ñabotsoty es dyajpadseemy nidugekyu di'ibu naty jap juuy to'ktup, es dyajjumbijty ja myeesaty di'ibu naty jap wyingugoondup ja meeu di'ibu kyaj ja tsajptujk tja'a'áty, es nandu'un dyajjumbijty ja syíuty di'ibu tyo'ktup ja pak. ¹³ Ta ja Jesús jyunañ:

—Dnu ja Diosu jyaaybyajtun jyuna'añ: “Yu ndujkats yu'u dnu ma ja'ay kyajxta'aky”, per miidsaty tu xyajwá'andu ma'tspu aank.

¹⁴ Jap ma muj tsajptujk ñimiinudu ja Jesús naagudyu wiints esu uxneybyu, es yu'u

dya'agudaky. ¹⁵ Es ko ja teedywyindsúnuty es ja di'ibuty tsajptugóty ya'axpújktap t'ijxta ja maj'ajtán di'ibú Jesús tyiimpy, es ko tmádoodu ko ja ana'ku'unguty jyuna'andu muk ma ja maj tsajptujk: “¡Muj 'yítut ja rey Davitú tyuump 'yaats!”, ta jyot'ambujktu. ¹⁶ Ta t'anmaaydyu ja Jesús:

—¿Mmudeepy éxtam jyuna'andu?

Ta Jesús 'yadsooy:

—Nmudeebyuts. ¿Per tii, kyajnum xyajmadya'aktu miidsuty ja Diosu jyaaybyajtán ko tyaadu tmadya'agyu? Du'un jyuna'añ:

Tu xyryujta'aky es ja ana'ku'unguty, es exta di'ibu tsi'tspnum, m'awdatudut amumdu'uk jot.

¹⁷ Ta ja Jesús japyu tnikaktu, es oj ñejxy ma Betañ kajpn. Jap myaay.

Jesús tkajxpéky ja iigu kepy

¹⁸ Jakumbom jepy ko Jesús jyumbijty es jatugok ñejxy Jerusalén, ta yu'o'ku. ¹⁹ Ta t'ijxy tu'ugu iigu kepy tu'ubu'aay. Ta tnimajwa'ky, es kyaj tpaty ni ti tyuump ja kepy, je'eyu 'yaay. Ta ja Jesús t'anmaay ja iigu kepy:

—Ni na'a mganakytyuump'átut.

Netyu ja iigu kepy oj tyutsnu.

²⁰ Ko t'ijxta tyaadu ja xpújkraty, du'añu wyu'umudyaaydyu es dyajtuudu ja Jesús:

—¿Es wi'ixu du'un ko tyadu iigu kepy tu tyu'utsy tim pójnu?

²¹ Jesús 'yadsooy:

—Tuy'ajtán n'anuumudu ko pñ mmdajttap ja mabujkun es kyaj xyujrpjáuudu, kyaj yu'uyadyu tyaadu mbaat xtyuundu éxtamts tu nduñ ja

iigu kepy, extu m'anuumudubu tyadu kopk: “Jüwa'ak ja yaa es nüjx mejyñóty.” Es du'an jyátut. ²² Es tügekyu di'ibu miits m'amdoodup ma mgajxta'aktu, pün mmubajktup, m'axájudup.

Jesusu kyutujkun

²³ Ta ja Jesús tyujku müj tsajptujk ñabotsoty. Es ma naty ya'uxpeky ñimiinudu ja teedywyindsúnaty es ja israelítudyu myujja'aydyujk, es yajtuumjudu:

—¿Pún kyutujkun müüt xytyuñu tyaadu? ¿Pún tu mgutujkunmo'oyuty?

²⁴ Ta Jesús t'adsoodu:

—Ëj nandu'an nyajtwaambyats tu'ugu ayuk miidsuty. Pün xy'adsoojambijtruts, net n'anuumat ti kutujkunuts üj müüt nduñu tyaadu. ²⁵ ¿Pún kutujkunmooyu ja Fwank es yajnubátut, Dios o yu ja'ayuty?

Ta ak yu'ujuty ñay'uu ñaygyajxudu es ñayjyana'anudu:

—Pün n'okjuna'anam ko Dios tuk'ana'amu, ta yu xy'adso'om: “¿Es ti ko xykyamubaktu?” ²⁶ Es pün njuna'anam ko ja'ayuty, ta yu ja'ayuty xytyu'unum axuuk, müüt ko nidugekyu yu'ujuty tmubaktu ko Fwank yu'ujuty ja Diosu kyugajxpu.

²⁷ Ta t'anmaaydyu ja Jesús:

—Kyajts nnijáwudu.

Ta ja Jesús 'yadsoojudu:

—Es üj nan kyajts miits n'awánudut ko ti kutujkunuts üj müüt ndúñudsu tyaadu.

Nimajtsku ja'ay tukka'ax éxtamu ijxpajtun

²⁸ Min n'oktukmumadya'aktu tu'ugu ijxpajtun:

—Tu'ugu ja'ay tmudaty majtsku myaank. Ta t'anmaay nidu'uk: “Nitu, nüjx mduñ madsu

n'uuvu kam.” ²⁹ Ta ja 'yu'unk 'yadsooju: “Kyajts nuujxa'añ.” Oknum dyajtagajtsy ja wyinma'añ, es oj ñejxy tuumbu. ³⁰ Ta ja u'unkteety oj tninejxy jatu'uk, es nandu'un t'anmaay. Es 'yadsooju: “Oy, tatu, nnejxyats.” Es kyaj oj ñejxy. ³¹ ¿Di'ibu nidu'ugu tyadu majtskpu tyuun éxtum ja tyeety ttsejky?

Ta ja'ajaty 'yadsoodu:

—Ja jawyimb.

Ta ja Jesús 'yanmaayudu:

—Tuy'ajtun n'anumudu ko yu yajkugabajtpaty esu kujeñdyo'oxyuty tákudap ma yu tsajpótmudu kutujkun oy miits mgadimtákdut. ³² Mut ko yu Fwank Yajnbajtpu myiñ tuk'ijxpu wi'ixu Dios ttseky mjiky'áttut, es miidsaty kyaj xymyubajktu, es nik ja yajkugabajtpaty es ja kujeñdyo'oxyuty mubajkudu. Es miidsaty, oy oj xyja'ixtu tyaadu, kyaj xyajtagajtstu mjot mwinma'añ esxup xymyubajktu.

Axuk kamgwentu'ajtpaty éxtumu ijxajtun

³³ 'Mudowdu tyadu jatu'ugu ijxajtun. Tu'ugu ja'ay oj tkojy ja uuvu kam. Ta tnageemy es dya'uyuy ma dyajnipátut ja uuvu ko yajwinma'adsa'anut, es tkojy tu'ugu potsy kujxm ma mbaat jam n'ijxkákum es ngwentu'ajtum tugekyu.

'Oknum tmooy ani'xy ja uuvu kam mut wiink ja'ayuty, es tsoy'onnu. Jagam nax jagamgajpn oj ñejxy. ³⁴ Ko tpaty ja timpu ma ja uuvu ya-jtujkmukánnu, ta tkejxy naagudyu tyuumbu es t'amdówat ja muduumbuty ja uuvu di'ibu pátap ja kugam. ³⁵ Es ja uuvu kamgwentu'ajtpu tmajtstu ja

di'ibũ ja windsún kyajx. Ta twojptũ es dya'o'ktũ naagũty, es naagũty tka'tstũ. ³⁶ Net ja kugam tkejxy ja wiinkpũ tyuumbũty waanũ ni'igũ, es ja uuvũ kamgwentũ'ajtpũ nandũ'un ttuundu jatũgok.

³⁷ 'Es tim ok tkejxy ja kyũ'um u'unk, es wyinmaay: “Wyindsũ'ugũbũ daa yũ n'u'unk.”

³⁸ Es ko t'ijxtũ ja uuvũ kamgwentũ'ajtpũ ko myiñ ja wyindsũnũ 'yu'unk, ta ñayjyũnánũdũ ak yũ'ujũty: “Tyaadũ dũ'un di'ibũ 'yaxajũyaampy ja kyuma'añ. Min n'ok'ya'o'kũm es dũ'un nmũwũ'mmũm yũ uuvũ kam.” ³⁹ Es ta tmajtstũ, es dyajpũdsũmũdũ uuvũ kamoty es dya'o'ktũ.

⁴⁰ Ta Jesús dyajtũy:

—Es ko myínut ja kugam, ¿ti tyúnũp mudũ tadũ kamgwentũ'ajtpũty?

⁴¹ Ta t'anmaaydyũ:

—Ya'ooktũp es ni tkapa'ayówũt, es ttuk'anũ'xũt yũ tadũ ñax ja wiinkpũty mæduumbũty di'ibũ tukkũdũkũdũp mã ja timpũ tpaadũt ja pyũjta'aky di'ibũ pátũp.

⁴² Net ja Jesús t'anmaay:

—Ja Diosũ jyaaybyajtũn jyũna'añ:

Ja tsaa di'ibũ ja pojtspũ 'yũxtijtũ, tũ tpaaty ja lyugaar mã ja tũjk t'ũjx'áty.

Tyaadũ dũ'un ja tyu'unũnũ Nindsũn'ajtam Dios, es n'okwũ'mũdya'ayũm dũ'ũñũ.

¿Tii ni na'anũm miits xykya'uxpũktũ yũ tyaadũ? ⁴³ Mũdũ tyaadũ, ja'ats n'andijpy ko myajpũjkũya'anũdũ ja tsajpótũdũ kutũjkũn, es yajmo'oya'añ ja ja'ayũty di'ibũ myeepy ja Dios di'ibũ pátũp. ⁴⁴ Es oytyim pũnũty ko

kyudáwut mā tyadu tsaa, jo'pts tyúnudut; es di'ibu níkuuybyajtubū tyadu tsaa, tukwa'ayadya'ayudur.

⁴⁵ Ko ja teedywyindsúnuty es ja fariseeuty tmūdoodū ja ijxpajtun di'ibu Jesús pyajtákyry, ta tmūwinmā'añbyáttū ko yu'u naty yajmadyákr.

⁴⁶ Ta tjamatsandū, per tsyū'kudū ja mayjya'ay, mat ko ja ja'ayuty jyūnā'andū nidūgekyū ko Jesús yu'ujuty ja Diosū kyugajxru.

22

Di'ibu rey tyuun ko 'yu'unk pyejky

¹ Jesús t'akrųjtáky ja wiinkru ijxpajtun, es t'anmaaydyū:

² —Yū tsajpótmedū kutujkanū dū'un éxtm tu'ugū rey di'ibu tyuun ja xū mā ja 'yu'unk pyejky. ³ Ta tkejxy ja pyo'oduumbuty woobū di'ibu naty jawyiin tū t'anūmū, peru taaduty kyaj myinandū. ⁴ Ta jatugok ja rey tkejxy ja pyo'oduumbuty, es t'anūmū: “Anūmū taaduty ko tyam tū 'yabatadya'ay ja ka'ay ukū. Tūts nya'eegyuty ja ndsajkaatsū ni'xyátyutyry es tūgekyū 'yity abaadū. Wa'an tmindū.” ⁵ Per ja di'ibu oj yajwówdū kyaj ttuundū kwentū, nidu'uk oj űejxy kyamoty, jatu'uk oj űejxy to'krū, ⁶ es ja wiinkruty tmajtstū ja reyū pyo'oduumbū es ttuundū axūk, extū ko dya'o'ktū.

⁷ Es ta ja rey jyantsyjoyot'ambejky, es tkejxy ja syoldaaduty es dya'o'ktū taadū di'ibu tū ya'o'kxuty ja pyo'oduumbū, es dyajno'ktū yū kyajpn. ⁸ Net t'anmaay ja tyuumbuty: “Tūgekyū 'yity abaadū mā tyadu xū, peru taaduty di'ibu tū yajwówdū, kyaj űitákyty myíndut. ⁹ Nūjxtū mā yū kajpngijkyadū

maj tu'u, es wowdu ma tyadu xuu nidugekyu di'ibu mbatypy.” ¹⁰ Ja po'oduumbuty tso'ondu es dya-jmiindu nidugekyu di'ibu pyattu, oyjya'aybyu esu kyaj 'yoyjya'aybyuty; es du'un 'yujtspejty ja tujk mat ja ja'ayuty.

¹¹ 'Net ja rey tyujku tugoty es t'ixa'añ di'ibu naty tu yajwówdu. Net t'ijxy tu'ugu ja'ay jap ko kyaj tmudaty ja wyit éxtam pyaadyuty ttuktuku tadu xuu. ¹² Es ja rey t'anmaay: “Mugu'uk, ¿wi'ixu du'un mij tu mduku ja yaa es ni tu xykyatuktuku yu mwit éxtam pyaadyuty xytyuktuku tyadu xuu?” Es amoñu oj wye'emy ja yedyujk. ¹³ Net ja rey t'anmaaydyu ja wingiibyuty: “Kuwuun tekywyuandu es jubijppudsúmdu awa'atstúm ma ja koots'át, ma ja'ay jyu'ay ya'axtat es ñaydyutskaadudat mat ja ayo'on.”

¹⁴ Ta ja Jesús 'yakjunáñ:

—Pes may di'ibu yajwoodup, per waanu di'ibu yajtukwijtstútp.

Jesús tmadya'aky ja kugubajtun

¹⁵ Ta oj ñajxndu ja fariseeuty es dyajti'igyudu ja wyinma'añuty wi'ix mbaat dya'anuguga'adu ja Jesús. ¹⁶ Es ta tkajxtu naaguty ja jya'ayuty ti'igyu mat ja Eroodusu jya'ayuty, es t'anmaaydyu Jesús:

—Windsún, nnija'adupts ko mgajxy mat ja tui'ajtun es ko mya'uxpeky mat ja tui'ajtunu Diosu ñu'u tyu'u, es ni xykyatuñu kwentu di'ibu ja'ayuty myadyáktup, mat ko kyaj mmujpudsémy mat ni pún. ¹⁷ Winma'añmyoodyugats. ¿Oyu daa kots ngugabáttat ma yu yajkutujkpu kopk, o kyaju?

¹⁸ Ñija'abu naty ja Jesús ja tyaadudyu 'yaxuk winma'añuty. Ta t'anmaaydyu:

—Miidsuty di'ib_u nay'andíj_udap es jyiky'att_u t_uy'ajt_un m_uut, ¿ti kots miits xyajka'aja'and_u?
 19 Tuk'ijxt_ug_uts ja meeñ di'ib_u m_uut mgug_ubety.

Net dyajmiind_u tu'ug_u plat_u meeñ. 20 Ko tyaad_u t'ijxy ja Jesús, net dyajt_uy:

—¿P_un_u tyaad_u wyiin jy_ujp es_u xy_un_u di'ib_u yam k_uxja'a_y?

21 Ta ja'aj_uty 'yadsood_u:

—Y_u yajkutujk_u kopk_u wyiin jy_ujp.

Net ja Jesús 'yanma_uy_ud_u:

—Pes mo'oyd_u ja yajkutujk_u kopk ja di'ib_u y_u'_u jya'a'aj_uty_u, es mo'oy ja Dios di'ib_u Dios jya'a'aj_uty_u.

22 Ko tm_udood_u tyaad_u, ta d_u'uñ_u wy_u'_um_udy_uayd_u. Ta tmastutt_u es oj ñ_ujxn_ud_u.

Ja'ay dyajt_uwd_u p_un jiky_upy_ukt_up ja o'kr_uty

23 Nan ja x_un_u naag_ud_uy_u sadusee_uty oj t_un_ujxt_u Jesús. Ja sadusee_uty jy_una_u'and_u ko kyajp jyiky_upy_uka'a_uñ ja o'kr_uty. D_u'_un_u tyaad_u ttuknib_ujt_uak_ud_u:

24—Ya'x_urp_ujk_u, Moisés ja 'yana'am_un j_unaamp ko tu'ug_u yedy_ujk 'yeeky es kyaj t_u t_upaatt_u 'yu'unk, ja my_uga'ax py_uak_up ja ku'eky_utyo'oxy es tm_udátt_ut ja 'yu'unk, es ja'a tyuknik_ujxm'_uát_up ja jamy_ui.

25 D_u'_un jyaj_u m_u u_uds_uty. Tam_u naty j_ux_ut_ujk tukka'ax_u yedy_ujk_uty. Ja ka'axk_uórk pye_ujk_u, es 'ye'ky, es kyaj t_upatt_u ja 'yu'unk. Ta ja my_uma_ujsk_up t_up_ujk_u ja ku'eky_utyo'oxy. 26 Es nand_u'_un jyaj_u, es ja my_ud_ug_uak_up nand_u'_un jyaj_u, ext_u ko 'yab_uds_um_ud_uay nij_ux_ut_ujk. 27 Es ko tyaad_u d_u'_un t_ugeky_u ñajxy, ta 'ye'ky nand_u'_un ja toxy_uty_ujk. 28 Es m_u jyiky_upy_uka'a_und_u ja o'kr_uty, ¿p_un_uak nidu'ug_u

tadu juxtujkpu ana'kutty ñudo'oxy'átur, ja'a ko tu pyujkta'aydyu mut yu'u?

²⁹ Jesús 'yadsoojudu:

—Miidsuty nugo m'okkajxtugooyñudu mut ko kyaj xyñijáwudu ja Diosu jyaaybyajtun es ni ja myak'ajtunu Dios. ³⁰ Es ko ja o'kputy jyikyryúktut, ni kyapáktut ni rán, pes du'un 'yittut éxtumu Diosu 'yánklusu tsajpótmudu. ³¹ Yu o'kputy situy jikyryúktur. ¿Tii kyajnam miits xykyajxtu di'ibu Dios ku'am junaamp ma ja jyaaybyajtun?, ma t'anmaay ja Moisés: ³² “Ujtsu du'un ja Abraan Dyios, Isaa esu Jakoob.” Yu Dios kyaj yu'u Dyios'átyuty ja o'kputy, yu'u du'unu jiikyryuty.

³³ Ko ja ja'ayuty tmudoodu tyaadu, du'uñu wyu'umadyaadyu mut ja 'yuxpuknuty.

Ana'amunu waanu mup

³⁴ Ko ja fariseeuty tnija'adu ko Jesús tu dya'amondu ja saduseeuty, ta ñaymyujkudu, ³⁵ es nidu'uk yu'ujuty di'ibu tsajptugóty ya'uxpukp tjakajxywyitsa'añ ja Jesús. Ta dyajtuuy:

³⁶ —Ya'uxpukpu, ¿di'ibu du'un ja ana'amun ni'igu myújuty?

³⁷ Jesús jyunañ:

—“Mdsókup ja mWindsún Dios mut winu mjot, mut winu m'anmujaja'an es mut winu mjot mwinma'añ.” ³⁸ Tyaadu du'un ja jawyiimba ana'amun di'ibu ni'igu myújuty.

³⁹ Ja myumajtskpu nandu'un éxtumu tyaadu: “Mdsókup ja mmudujkpa'a éxtum mij ku'am mnaydsyékyuty.” ⁴⁰ Tyadu majtskpu ana'amun yu'u tyukwa'kpejtypy tugekyu ja Moisesu

'yana'amən es ja 'yuxpəjknaty ja Diosu kyugajxraty.

¿Púnu tyuamp 'yaats ja Kristu?

⁴¹ Maanumu naty ja fariseeuty 'yak'ittanum ni'amuku, ⁴² Jesús oj yajtáwudu:

—¿Ti mwinmaaydyur miidsaty mət ja Kristu? ¿Púnu du'unu tyuamp 'yaats?

Ta 'yadsoodu:

—Yu'u Davitu tyuamp 'yaats.

⁴³ Ta Jesús 'yadsoojə:

—¿Wi'ix ko yu Davit mət ja Espírítu Santu myak'ajtən t'anumə nWindsún? Ja'a ko du'un jyənáñ:

⁴⁴ Yu Dios t'anmaay əjtsə nWindsún:

“U'uñu yaa aga'añdsyoo mə əjən, extə kots əj nyajtəgoyət nidəgekyu ja mmədsip.”

⁴⁵ ¿Es wi'ix mbaat yu Kristu tyuamp'áty 'yaats'átyuty ja Davit?, ja'a ko Davit ku'əm jənaamp “nWindsúnəts.”

⁴⁶ Es ni pún tkapaaty wi'ix 'yadsówat ni tuk əə. Es extə ja xə ni pún kyanakyñaydyuk'a'ijxu es tii dyajtáwət.

23

Jesús tnigajxy ja fariseeuty es di'ibu tsajptəgóty ya'əxpəjktəp

¹ Net ja Jesús t'anmaay ja 'yuxpəjkraty esu ja'ayaty:

² —Yu di'ibaty tsajptəgóty ya'əxpəjktəp esu fariseeuty kyajxwátstəp ja Moisesu 'yana'amən.

³ Pes du'un məmədowdu miidsaty es tundu təgekyu di'ibu mduknipəjkəp; per katə xyryanəjxtə éxtəm

yu'ujuty jyiky'attu, mat ko wiinkru myadyáktap es wiinkru tyuundur. ⁴ Pes yu'ujuty 'yawu'undur ja tsemy jantsy jemtsy di'ibu ni mbaat ngamumadáku, es trujta'aktu es tsumu'aktat ja ja'ayuty, per yu'ujuty ku'um ni je'eyu madu kyawa'xy tkapuduku. ⁵ Tugekyu di'ibu tyuundur, yu'u du'an wi'ix myajpudsámdat mayjya'ayoty. Pes t'aktim'yajmájudu ja kaju'unu ma dya'ittu waanu Diosu 'yana'amun es ñaydyukwimbokmuwuuñuty es ñaydyukkawuuñuty, es nandu'un dya'óyudu yéñadyu kyaryu pyadyu pyaxunán kadiinun ja wiinkruty, ⁶ es jam tyim'u'uñaya'añ ma ja ja'ayuty mbaat yajxon 'yixudu tsajptugoty, es jam 'yu'uñaya'añ ma yu windsu'kan tyu'uyo'oy maj windum ma pan kyay 'yiiky, ⁷ es tsojktap es ja ja'ayuty 'yabo'x kyajxpo'xudat madu windsu'kan tu'ay es 'yanu'umxudat ya'uxrajkra.

⁸ 'Per miidsuty katu xy'adsoktu es ja ja'ayuty m'anu'umxudat ya'uxrajkra, mat ko miits mduka'ax'ajttap nidugekyu es tiligyu je'eyu xymudattu yu mYa'uxrajkra, uj, yu Kristu. ⁹ Es katu pan miidsuty xytyeetyñiwa'añ ja wiinkru, mat ko mmdajttap tu'uk je'eyu mDeedyuty di'ibu ijtp tsajpotm. ¹⁰ Es ni mgajuna'andat ko jyaadyu mwindsunu wiinkru, mat ko uj, ja Kristu, uju du'an je'eyu mWindsu'ajtyu. ¹¹ Di'ibu myadiimpy opyuñuty ma miidsadyun, yu'u du'an ijtp maj ma miidsuty. ¹² Mat ko di'ibu nayyajmájuduamap ku'um, yu'u du'anu Dios pajtakap mutsk; es di'ibu nayjya'ap mutsk, yu'u du'anu Dios pajtakap maj.

¹³ 'iPuroobu miits di'ibuty tsajptugoty ya'uxrajktap es miits fariseeuty, mnay'andíjudap

mjiky'attu tɔy'ajtɔn mɔɔt! Mya''adujktɔp esɔ ja'ay kyatúkɔdɔt mɔ tsajpótɔmɔdɔ kutujkɔn. Miidsɔty kɔ'mɔty kyaj mdúkɔdɔ es ni xykyana'ixtɔ es ja wiinkpɔty tyúkɔdɔt di'ibɔ jatɔkuyáandɔp.

14 'iPɔroobɔ miits di'ibɔty tsajptɔgótɔ ya'ɔxpɔjktɔp es miits fariseeɔty, mnay'andíjɔdɔp mjiky'attu tɔy'ajtɔn mɔɔt! Miits mbɔjkɔdɔp ja ku'ekytyo'oxy yɔ tyɔjkatɔ, es ko kyaj xyajniɔɔxɔ'ɔgá'andɔ, jeky mgajxtá'áktɔ. Páɔty myajmó'oydyɔt ni'igɔ ja kumɔdo'on.

15 'iPɔroobɔ miits di'ibɔty tsajptɔgótɔ ya'ɔxpɔjktɔp es miits fariseeɔty, mnay'andíjɔdɔp mjiky'attu tɔy'ajtɔn mɔɔt! Miits mdukyo'oydyaaɔdyɔp tɔgekyɔ ja naxwíñɔdɔ esɔ jikymyejyñɔty es xytyukpanɔjxá'andɔ ja ja'ayɔty ja mmɔbɔjkɔnɔty, es ko natɔ tɔ xytyukkɔpáktɔ, majtskɔ dɔ'ɔn ñitákɔdyɔ tadɔ ja'ay ja ayoodákɔ es kɔdiinɔm miidsɔty. 16 iPɔroobɔ miidsɔty, wiindsɔty di'ibɔ wyijts'ye'epy ja myɔwiints!, mɔt ko mjɔnɔ'andɔ ko kyaj tyimwi'ixɔty ko nwandákɔm es nyajtestiigɔ'ajtmɔ ja mɔj tsajptɔjk; per pɔn ja pún twanda'aky es dyajtestiigɔ'áty ja mɔj tsajptɔjkɔ 'yoorɔ, yɔ'ɔ sitɔy koonɔm tkuydyúnɔt. 17 iWiints kunɔbáɔty! ¿Tiibɔ dɔn ni'igɔ mɔj'ajtmɔ myɔdajtyɔp? ¿Ja oorɔ o ja mɔj tsajptɔjk di'ibɔ ya'ijtyɔp wá'áts tadɔ oorɔ?

18 'Miidsɔty nandɔ'ɔn mjɔnɔ'andɔ ko pɔn ja pún ñaywyanda'agyɔty mɔt ja artal, kyaj jyatyimpaádyɔty tkuydyúndɔt; per di'ibɔ naywyandákɔp mɔdɔ windsɔ'kɔn di'ibɔ ijtp artalkɔxm, yɔ'ɔ sitɔy koonɔm yajkuydyúnɔt. 19 iWiindsɔty! ¿Tiibɔ dɔn ni'igɔ

maj'ajtun myudajtypy, ja windsu'kun, o ja artal di'ibun ya'ijtypy wa'ats ja windsu'kun?
 20 Es di'ibun naywyandakur ma ja artal, kyaj ñaywyanda'agyuty yu'uyun ma ja artal, nandu'unun du'un mat tugekyun di'ibun ijtp jam. 21 Es di'ibun naywyandakur ma ja maj tsajptujk, kyaj yu'ujuty ñaywyanda'agyuty ma ja maj tsajptujk, nandu'unun du'un ma ja Dios tsyusun. 22 Nandu'un di'ibun naywyandakur ma ja tsajp, naywyandakur ma Dios 'yu'uñ yajkutiky, es nandu'un mudu Dios di'ibun jam yajkutujkp.

23 'i'uroobun miits di'ibuty tsajptugoty ya'uxpuktap es miits fariseeuty, mnay'andijudap mjiky'attu tay'ajtun maut! Miits mdukwinyojxtap ja Dios ja dyezmun tojx tsooy: ja xu'uk, ja anís esu kominus, per kyaj xytyundu kwentu ja xpujkan di'ibun ni'igun 'yóyuty ma yu ana'amun, di'ibun du'un ja tay'ajtun, ja pa'ayo'on es ko ja'ay jyiky'attu yajxon. Oy ko xytyukwinyoxtu ja dyezmun, per tsojkap nandu'un es xytyúndut di'ibun ni'igun 'yóyuty. 24 Du'un miidsuty éxtun púnaty wyijts'ye'epy ja myawiints, es éxtun púnaty 'yaxijttap tu'ugun tsuktsu'unk es jy'unudap tu'ugun kamey.

25 'i'uroobun miits di'ibuty tsajptugoty ya'uxpuktap es miits fariseeuty, mnay'andijudap mjiky'attu tay'ajtun maut! Miits myajwátstap nikajxy ja mvasun es ja mdexy, per jyodoty ujts 'yity mat di'ibun tu xymyaatstu es tu xy'adsoktu. 26 ¡Fariseen wiindsuty! Jawyiin xpyujat jodoty ja mvasun es ja mdexy, ja'adsun du'un n'andijpy yu m'aa mjot, es nétnun wyu'unut wa'ats nandu'un mnikajxy.

27 'iEs p̄uroobu miits di'ibuty tsajptugóty ya'uxp̄ujkt̄ap es miits fariseeuty, mnay'andíj̄ud̄ap mjiky'att̄u t̄ay'ajt̄an m̄uut! Du'an miidsaty éxt̄am ma o'kr̄u ñaxtuk̄u. Ñikóyuty poop es tsuj kyaxe'eky, per naaxóty jar̄u o'kr̄u pajk es t̄agekyu axuk'ajt̄an. 28 Du'an̄u d̄an miidsaty éxt̄am̄u t̄yāadu. Mguxu'ukt̄u éxt̄am̄u ja'ay di'ibu jiky'ajtp̄ t̄ay'ajt̄an m̄uut, per mjodótyuty ujts m̄udu andak̄un es̄u axuk'ajt̄an.

29 'iP̄uroobu miits di'ibuty tsajptugóty ya'uxp̄ujkt̄ap es miits fariseeuty, mnay'andíj̄ud̄ap mjiky'att̄u t̄ay'ajt̄an m̄uut! Miits mbojtst̄ap ma ñaxt̄ujk̄udu Diosu kyugajxp̄uty es m'oydyuund̄ap ja kyupótsyuty ja di'ibu t̄u jyiky'ajtt̄u t̄ay'ajt̄an m̄uut, 30 es net mjuna'andu: “Kooxyūp udsajtm̄u oj njiky'ajtm̄u ma jyiky'ajtt̄u ja n'apt̄ujk'ajtm̄u, kyajxyūp oj nbud̄ujk̄um es nya'o'k̄umxyūp ja Diosu kyugajxp̄uty.” 31 M̄udu t̄yāadu miidsaty k̄u'um mnay'axkápūdu ko m'ok'át̄udu di'ibu ya'o'kt̄u ja Diosu kyugajxp̄uty. 32 Pes aktuungáxt̄u di'ibu ja m'apt̄ujk̄uty yajtsondákt̄u.

33 'iMiidsaty du'an éxt̄am̄u awa'andsa'añun! ¿Tii mjunānd̄ap xtyijy ko mnitso'okt̄at̄ ma ja m̄uj t̄aydyu'un̄un? 34 Es ūj n'akkaxaambyuts̄ yu Diosu kyugajxp̄uty, yu kuwijpyu es yu ya'uxp̄ujk̄p̄uty, es miits mya'ookt̄ap es myajkruuzpátt̄ap naaguty, es̄u wiinkp̄uty xywyópt̄at̄ es xyp̄yajudítt̄at̄ kajp̄ngajpn. 35 Es du'an̄u ma miits kya'ada'ayut̄ ja pojpū ma dya'o'kt̄u t̄agekyu ja jyiky'att̄u t̄ay'ajt̄an m̄uut, tsyonda'aky ma Abel, tu'ugu ja'ay di'ibu jiky'ajt̄ t̄ay'ajt̄an m̄uut, es ext̄u Zakariius, Berekiiusu myaank, di'ibu miits mya'o'kt̄u m̄uj tsajpt̄ujk̄ winduuy es artal uxk̄u'uy. 36 T̄ay'ajt̄an

n'anuumu ko ja pyeky yu tyaadu tugekyu, jaa kya'ada'ay ma ja ja'ayuty di'ibu tyam jiky'ajttap.

Jesús tniya'axy ja jerusaléngudu ja'ayuty

³⁷ 'iJerusalén ja'ayuty, Jerusalén ja'ayuty, miits mya'o'ktap ja Diosu kyugajxputy es mguka'tstap ja Diosu 'yayuk kajxwa'xpu di'ibu mduknigajxudup! jKanak ókats tu njayajmuka'añats yu m'u'unk m'uná'kuty, éxtamu tuttaak dyajmíky ja tyutku'unguty kyaknbatka'p, per kyaj tu xytsyoktu! ³⁸ Ixtu miidsuty ja mdujk wi'ix wyu'uma'añ kubak. ³⁹ Du'unats miits n'anuumudu ko kyajts xyñaky'ixtat jaanam extu ko jya'tat ja tiempu ma mjuna'andut: “Kuni'xy di'ibu miimp Nindsun'ajtamgyajxm.”

24

Jesús tnigajxy ko ja muj tsajptujk tyugoya'añ

¹ Tso'onubu naty ja Jesús ma ja muj tsajptujk. Tamu naty ñujxnu ko ja 'yuxpukpudy myawingoonudu es ttuk'ixa'andu ko jantsy tsuj ja tsajptujk potsy'ajtan. ² Es ja Jesús 'yadsooy:

—¿M'ijxtap tugekyu tyaadu? Tyy'ajtan n'anuumu ko yaa kyaj wyu'uma'añ ni tu'ugu tsaa ñayñikoombéuty, tugekyu tyugoya'añ.

Ijxwu'umun ko ja naxwíñudu tyugoya'añ

³ Net oj ñujxtu ma ja Oliivus Kopk. Es ko naty Jesús jam 'yu'uñu, ta yu 'yuxpukpudy oj 'yanu'amxudu ayu'udsyu:

—Njanijawuyándupts na'a dunu tyaadu jyata'añty. ¿Wi'ix ja ijxwu'umun esuts nujx nnijawu ko mmina'añu naty es ma ja naxwíñudu tyugoya'añ?

4 Ta Jesús 'yanmaayudu:

—Mnaygywentu'átudup kudiibu pán mwin'uuudat. ⁵ Mut ko may myina'andu win'u'ambuty di'ibu juna'anaamp: “Ujtsu du'un ja Kristu”, es wyin'uuanaampy mayu ja'ayuty. ⁶ Es ko xymudoo'ittat ja tsip nixim niyam, katu mnay'adsu'ugudu. Du'un jyata'añ, per kyajnum du'un yu'ujuty ma ja naxwíñudu tyugoya'añ, ⁷ mut ko tsiyptuna'andu tu'ugu naxwíñudu mudu wiinkpu esu ana'ambuty nandu'un, es myina'añ ja muk yuu esu muk ujxuty omyaaty. ⁸ Tugekyu tyadu yu'u du'un maanum je'eyu tsyonda'aky ja ayo'on.

⁹ Net mguyaka'anudu miidsuty es myajtúndat axuk, es extu mya'ooga'anudu; es nidugekyu naxwíñudu ja'ayuty mduk'ak'ata'anudu mut ujtskyjxm. ¹⁰ Ma tadu tiempu may dyajtygoya'andu myabujkanuty, es ñaymyudsip'átudat nixim niyam es ñayya'ooga'anudu nandu'un. ¹¹ Kuxu'ugaamp mayu andákruty es juna'andut ko yu'ujuty ja Diosu kyugajxpu, es du'un twin'uuana'andu mayu ja'ayuty. ¹² Es jaa'ataamp waanu ni'igu ja axuk'ajtun, es kyaj ja ja'ayuty tnakymudáttat ja tsojkan nixim niyam. ¹³ Es di'ibu 'yakmabejkyurum du'uñum, yu'u nitso'ogup. ¹⁴ Tyadu oybyu ayuk di'ibu ñimadyakypu ja tsajpótmodu kutujkan yajkajxwa'xaamp es yajknijáwut ma tugekyu naxwíñudu, es net myina'añ ma tyugoya'añ ja naxwíñudu.

¹⁵ Yu Diosu kyugajxpu Dañel tkaxjaay di'ibu tyúndup ja axukpu. Jaygyúudu di'ibu yam n'anuumyándup. Ko xy'ixtat ma wa'ats lugaar

tyanu di'ibu kyaj tmuj'ixy ja Dios, ¹⁶ net di'ibáty ijtta_u naty Judee_u, ka'aktap jap es ñajxtut tungujxy kopkkujxy. ¹⁷ Di'ibu naty jam tujkkujxm, kyaj jyunákut es najx tniduku di'ibu jap es tjuuda'anat. ¹⁸ Es di'ibu naty jam kyam, kyaj jyambítut es min t'ooxy ja wyit. ¹⁹ ¡Puroobu ja toxytyujkuty di'ibu naty ijtp u'unkmuut ma_u tadu xuu es di'ibu ya'u'unktsi'tstap! ²⁰ Amdow pujktsówdu miidsuty ja Dios kudiibu mga'aktut ma_u naty xyuxy es kudiibu du'un mjáttut ma_u ja po'xanxuu. ²¹ Mut ko net 'yita'añ ja muk ayo'on, éxtam ni na'anam kyajaty extu ma_u naxwíñudu tsyondaky, es ni du'un kyanakyjyata'añuty jatugok. ²² Es punu Dios kyaj dyajwaanu tadu tiempu, ni pán kyatso'oktut, per yajwaanubu'u mat ko ttseky pánuty yu'u tu twin'ixy.

²³ 'Ko naty pán miits m'anu'umxudu: “¡Ixtu!, tyaadu du'un ja Kristu”, o “¡Ixtu!, taxim ja Kristu”, katu xymyubuktu. ²⁴ Mut ko minaamp ja win'u'umbuty di'ibu nayyajnaxánudap éxtamu Kristu es éxtamu Diosu kyugajxpu, es tyunaampy yu ijxwu'amun esu muj'ajtun, es extu yu'u jyawin'uunándap ja ja'ayuty di'ibu Dios wyin'ijx. ²⁵ Tu n'anuumudu miidsuty yu tyaadu tim jayajp. ²⁶ Paaty ko pán m'anu'umxudu: “Taxim ja Kristu ma_u yu muj itun”, katu jam mnajxtu. O pán m'anmaayudap: “¡Ixtu!, tyap kwartu tugoty”, katu xymyubuktu. ²⁷ Mut ko éxtam tye'xy ja judsuk ma_u yu xuu pyudsemy es extu ma_u xuu tsyil'ity, du'un nmina'añuts uj, ja Naxwíñudu Ja'ayudyu Kyudanaabyu. ²⁸ Ma_u ti tu 'yeeky, jam ñaymyúkadu ja kus.

Wi'ix jymbítut ja Naxwíñudü Ja'ayudyü Kyudünaabyü

²⁹ 'Es ko dü'unü naty tü ñajxta'ayü tadü ayo'on, ja xüü wyingoodsüya'añ, ja po'o kyaj ñakyjyaja'añ, kya'adüt ja müdsä'ajuty es yu'xüt ja mük'ajtün di'ibü jam tsajwínm. ³⁰ Net ya'ixüt tsajwínm ja ijxwü'umün kots üj, ja Naxwíñudü Ja'ayudyü Kyudünaabyü, nmíñüts. Nidügekyü naxwíñudü ja'ayuty jyü'üy ya'axtüt es xy'ixtädüts nmiñ üj, ja Naxwíñudü Ja'ayudyü Kyudünaabyü, yoodsóty müts ni'igü ja mük'ajtün es ja müj'ajtün. ³¹ Es ngáxüpts ja n'ánklusaty ko naty ja trompetü mük xyu'uxy, es ñaymyúküdüt di'ibáty tü nwin'ixtats oytyim maaty, mä yü jumboj esü yukroj myiñ es mä yü xüü pyüdsemy es mä tsi'i'ty.

³² 'Jattu tyädü 'yijxwü'umün ja iigü kepy. Ko ja xye'entsy 'yity u'unk, es pyüdsemy ja 'yaay, miits mnija'adüp ko wingoombü dü'un ja ambü. ³³ Nandü'un ko xy'ixtüt tügekyü tyaadü, mnijáwädüp ko wingonü naty esüts nmínüt, éxtüm mbaat njana'anüm tük agü'übyü. ³⁴ Tüy'ajtün n'anümmüdü ko tügekyü tyaadü jyata'añty maanüm naty ja ja'ayuty di'ibü tyam kyaj 'yooktünüm. ³⁵ Ja tsajp es ja naxwíñudü náxüp, per ja n'ayúkats ni ña'a kyakexy kyanaxy.

³⁶ 'Per ja xüü es ja oorü ni pún tkanijawü, ni yü Diosü 'yánklusaty es ni üj, ja Diosü 'yU'unk, yü'üy dü'un je'eyü ñija'ap ja Dios Teety.

³⁷ 'Kots nmínüt üj, ja Naxwíñudü Ja'ayudyü Kyudünaabyü, dü'un jyata'añ éxtüm mä ja No'ee jyiky'aty. ³⁸ Mä tadü tiempü mä naty kyajnüm myiñ ja ayo'onduu, ja ja'ayuty kyay

'yuuktá es ñayyajpákudá extá ja xuu má ja No'ee tyujkú má ja 'yarkú. ³⁹ Es ni ti tkaja'adú wi'ixú naty jyata'andú extú jaanum ko myiín ja ayo'onduu. Ta yajji'xudú nidugekyú. Nandú'un jyata'añ kots nmínat új, ja Naxwíñudú Ja'ayudyú Kyudúnaabyú. ⁴⁰ Má tadú tiempú majtskú ja'ayú naty tyundú kyamotm, tu'uk yajmánújxat es tu'uk yajnika'agat. ⁴¹ Majtskú toxytyujk jyatstá, tu'uk yajmánújxat es tu'uk yajnika'agat.

⁴² 'Wijy m'ittat miidsaty, mat ko kyaj xyñijáwudú ti oorú dú'un myina'añ ja mWindsúnaty. ⁴³ Es nijáwudú tyaadú, kooxyup tu'ugú kudújk tnijawú ti oorú má ja koots'át myina'añ ja ma'tsprú, wijxyup 'yity es kyajxyup tna'ixy es ja ma'tsprú ya'awátsxudat ja tyujk es myaadsudat. ⁴⁴ Paaty miidsaty nandú'un ittú wijy es nay'uxkúkudú, mat ko má naty xykya'awix xykyajup'ixtá, jaats nmina'añ új, ja Naxwíñudú Ja'ayudyú Kyudúnaabyú.

Oyduumbú es di'ibú kyaj

⁴⁵ 'N'okrajtákm tu'ugú kudújk tmúdaty tu'ugú tyuumbú di'ibú kuwijy es tyiimpy ti wyindsún tseyjpy. Ta ttukmánikaagú ja tyujk es bom bom dyajkáyt ja po'oduumbaty di'ibú jam. ⁴⁶ Jotkujk ja tuumbú ko ja wyindsún jyá'tat es pyaadudat tkuydyúñ di'ibú tú yajtuknipéky. ⁴⁷ Tay'ajtán n'anúumudú ko ja windsún ttuknipákudup tugekyú di'ibú myudajtypy. ⁴⁸ Es n'okrajtákm, pún ja máduumbú kyaj 'yoyjya'ayaty es je'eyú twinmay ko yú wyindsún jákup má jyá'tat, ⁴⁹ ta ttúnat axúuk ja wiinkpadyú myúmduumbú, es tyuku kaay ukpú múdu myú'ami'ikyjya'ayaty, ⁵⁰ es

mā tadu xuu mā ja tyuumbu kyaj 'yawíxyuty es kyaj tnijawu ti oorū ja wyindsún jya'ta'añ, net jya'ty ja wyindsún. ⁵¹ Net yajmo'oyat ja muk tūdyu'unun, yajpajta'agup mā púnuty nay'andíjudup jyiky'attu tūy'ajtun muut, mā ja'ay jy'uuy ya'axtat es ñaydyutskaadudat mat ja ayon.

25

Nimajkru to'oxyuna'k éxtum ijrapjtan

¹ 'Esa tadu tiempu mā myina'añ ja tsajpótmadu kutujkun, du'un jajtp éxtum nimajkru to'oxyuna'k di'ibu wyijtsu'ktu ja lyampru es t'awixtu ja pūjkru yedyujk. ² Nimugoxkru tadu to'oxyuna'k kyuwimā'añuty es janimugoxru kyaj. ³ Di'ibu kyaj yajxón twinmaaydyu, ja'a je'eyu myunujxtu 'yaseytu di'ibu jap lyamproty; ⁴ es ja kuwinmā'añbyu oj tmunejxy ni'igu ja aseytu, kyaj jya'ayuty di'ibu jap lyamproty.

⁵ 'Es kom ja di'ibu naty pakaamp kyajru naty ñaja'ty, ta pyátadu ja tsuu. Ta myanajxtu ni'amuku. ⁶ Es éxtum tsu'pūn tmudooy kyajxy muk, es jyuuna'añ: “¡Ta myiñ ja pūjkru yedyujk! Nujx jūpkubaadudu.” ⁷ Nidugekyu tadu to'oxyuna'k pyudu'ktu. Ta yu lyampru t'uxkujkudu. ⁸ Net ja nimugoxkru di'ibu kyaj kyuwimā'añuty t'anmaaydyu ja nimugoxkru kuwinmā'añbyu: “Meegyuts waanu ja m'aseytu, mat ko tap kyujxnu yu nlámpudsu 'yaseytu es pi'idsaamp.” ⁹ Es ja kuwinmā'añbyuty 'yadsoodu: “Kyaj, mat ko kyaj tpaadut esuts uudsuty nyajtúndut es ni miidsuty. Nik nujxtu mā tyeegyuty es juudyu mja'a.” ¹⁰ Es mā naty ja nimugoxkru tjuudyu ja aseytu, net

yyajty ja puykpu yedyujk. Ja to'oxyuna'k di'ibu naty tã ñay'uxkúkaty, ta tyujkudu mat ja puykpu ma puykpuñigaya'andu. Ta 'yadijky ja tujk.

¹¹ Oknum yyajttu ja nimugoxkpu to'oxyuna'katy. Ta kyugajxudu: “Windsún, windsún, ya'awa'ats.”

¹² Es ya'adsooy: “Kyajts miits n'ixy'attu.”

¹³ Net ja Jesús t'anmaaydyu ja 'yuxpuykpu:

—Wijy m'ittut, mat ko kyaj xyñijáwudu ti xuu ti ooruu nmina'añats.

Tuktujkpu ooruu meeñ éxtum ijxrajtun

¹⁴ 'Ma myina'añ ja tsajpótumudu kutujkun, nandu'un jajtpu du'un éxtum tu'ugu ja'ay ko ñijxa'añ wiink naxwíñudu, es twoodsooy ja tyuumbuty es ttukkudujku ja myeeñ.

¹⁵ 'Nidu'uk tmooy mugoxku ooruu meeñ es jatu'uk majtsku ooruu meeñ es jatu'uk tu'ugu ooruu meeñ. Du'un tmooy nidu'uk nidu'uk éxtum mbaat tmamada'aky. Ta net oj tso'onnu. ¹⁶ Ja di'ibu 'yaxaju ja mugoxkpu meeñ, ta tyujku ajuuy ado'kpu mat ja meeñ. Ta nandu'unan dyajganarajty. ¹⁷ Nandu'un di'ibu yajmooy majtsku meeñ dyajganarajty nandu'unan. ¹⁸ Es ja di'ibu 'yaxaju tu'uk, yu'ts ja meeñ ma ttajjujty ja nax.

¹⁹ Tu naty oy yyajkpu ko yyajty ja wyindsún. Ta tyujku kwentutuumbu. ²⁰ Jawyiin ttuun mat ja di'ibu naty tã tmo'oy mugoxk. Ta tyukkudujku ja tyuumbu jamugoxk ja meeñ ni'igu, es 'yanmaay: “Windsún, xmyooyats mugoxk, es tyaa jamugoxk di'ibuts tã nyajganaráty.” ²¹ Net ja windsún t'anmaay ja tyuumbu: “A weenu. Oymyuduumbu mij. Extum oy tã mduñ ma waanu tã ndukkuduku,

n'aktimtukkudákup waanü may. Min es nxondákum.”

²² 'Ok jyajty di'ibü naty tû yajmo'oy majtsk. Ta t'anmaay ja wyindsún: “Windsún, xymyooyts majtsk, es tyaa jamajtsk di'ibuts tû nyajganaráty.” ²³ Ta ja wyindsún 'yanmaayü: “A weenü. Oymüduumbü mij. Extüm oy tû mduñ mä waanü tû ndukkudákü, n'aktimtukkudákup waanü may. Min es nxondákum.”

²⁴ 'Es ko jyajty jatu'ugü tyuumbü di'ibü naty tû yajtukkudákü tu'ugü meenü, ta t'anmaay ja wyindsún: “Windsún, kom nnija'abudsü naty ko m'adsojkr, es ko mdsiky mä kyaj tû mni'ipy es xyajpude'eky mä kyaj tû xywyujwa'xy, ²⁵ paadyats ndsü'kü es tû ndájuts ja nmeeñ naaxóty. Pes tyaa di'ibü mij mja'a'ajtypy.” ²⁶ Ja windsún t'adsooy ja tyuumbü: “¡Nuux, axak müduumbü! Es pün mnija'ap kots üj ndsiky mats kyaj tû mni'ipy es nyajpude'egyts mats kyaj tû nwujwa'xy tii, ²⁷ paaty tûxyüpts ja nmeeñ xpyujtákü mä yü bankü, es kots tû njambity, taaxyüpts n'axajü nandü'ün ja nmeeñ'ajuydyúküts.” ²⁸ Ta ja windsún t'anmaay di'ibü naty jápaty: “Püjküdü tadü meenü, es mo'oy di'ibü myudajtypy majk. ²⁹ Mut ko di'ibü myudajtypy, aktim'yajmo'oyüp es tmúdatü waanü ni'igü; es ja di'ibü kyaj tmúdaty, aktim'yajpüjküdy'aayüp di'ibü oynü'ünün myudajtypy. ³⁰ Esü tyädü nduumbuts di'ibü kyaj ti ttsooty, jubijppüdsúmdü awa'atstüm mä ja koots'át, mä ja'ay jyü'üy yá'axtüt es ñaydyütskaädüdü mut ja ayo'on.”

Ja'ay yajpayo'oy

31 Esu Jesús 'yakjunáñ:

—Kots uj, ja Naxwíñudu Ja'ayudyu Kyudanaabyu, nmínut mat ni'igu muj'ajtun es juwadity madudsu n'ánklusaty, nétats n'u'uñut ma uñaaybyajn mats uj nyajkutuka'añ. ³² Nidugekyu naxwíñudu ja'ayuty ñaymyujka'ayudat ma ujun, esats nyajnaywya'xudats nidu'uk nidu'uk éxtam ja borreegu kwentú'ajtpu dyajnaywya'xyuty ja byorreegu esu tsyiip awiingáty. ³³ Nbujtá'agudats ja borreegu n'aga'añdsyoo es ja tsyiibu n'anajñdsyoots. ³⁴ Nétats n'anuumudat ja nborreegats di'ibuts nya'ijtypy n'aga'añdsyoo: “Mindu miidsaty di'ibuts ja nDeety tu kyunu'xudu. Axájudu ja oy'ajtun ma ngutujkunats di'ibu Dios mduknibujtaaguty extu ma oj dyajkojy ja naxwíñudu. ³⁵ Ja'a ko nmudajtats ja yuu es miits xyajkaaydyats, nmudajtats ja tuudsu es miits xyajnu'uktats, du'anats njudijty éxtam di'ibu kyajpu jyuun tyujk, es miidsats xymyoodyu jajttákn, ³⁶ xytyugoy'ajtxats ja nwit es miidsats xymyoodyu, ijtats pa'am muut es miidsats oj xykyu'ixtu, ijtats pujxndugóty es miidsats oj xykyu'ixtu.”

³⁷ 'Es di'ibu jiky'ajt tay'ajtun muut xy'anuumudats: “Windsún, ¿na'a tu n'ixtu myu'eegyuty es tu nmo'oydyu mga'ay m'ukun, o na'a tu n'ixtu xymyudaty ja tuudsu es tu nyajnu'uuktu, ³⁸ o na'a tu n'ixtu mjadity éxtam di'ibu kyajpu tyujk, es tu nyajjajtta'aktu, o tu mdugoy'ajtxaty ja mwit es tu nmo'oydyu, ³⁹ o na'a tu n'ixtu mbékyuty es tu ngu'ixtu, o na'a tu m'ity pujxndugóty es tu oj ngu'ixtu?” ⁴⁰ Es uj

n'adsówdúts: “Túy'ajtan n'anuumúdu ko má d'ún xytyuundu mat oytyim di'ibuty nmágu'ugúts, mduundu mat új nand'ún.”

⁴¹ 'Net új n'anuumúdu di'ibu nya'ijtypyúts n'anajñdsyoo: “Mastúttúgúts miidsúty di'ibu t'ú yajkajxpókt'ú. N'újx má ja j'anya'ang'ú win'ú x'ú win'ú tiemp'ú di'ibu t'ú yajtuknib'újtaag'ú es t'aa'átut ja májku'ugóp'k es ja 'yánk'úsyty.

⁴² Ja'a ko nmúdjat'úts ja yuu es miidsúty kyajts xyajkaaydy'ú, nmúdjat'úts ja t'úds'ú es miidsúty kyaj xyajnu'úkt'úts, ⁴³ j'údi'úts éxt'um di'ibu kyajp'ú ty'újk, es miidsúty kyajts xymyoody'ú j'ajtták'ú, xytyúgoy'ajtx'úts ja nwit es miidsúty kyaj xymyoody'ú, nmúdjat'úts ja pa'am es ijt'úts pujxndúgúty es miidsúty kyajts oj xykyu'ixt'ú.”

⁴⁴ 'Net ja'ajty xy'adsówdúts: “Winds'ún, ¿ná'a t'ú n'ixt'ú mj'údi'úty myu'eegyúty, o xymyúdaty ja t'úds'ú, o éxt'um di'ibu kyajp'ú ty'újk o kyajp'ú mwit, o t'ú mbékyúty, o pujxndúgúty es kyaj t'ú nbudák'ú?”

⁴⁵ Es új n'adsówdúts: “Túgeky'ú di'ibu kyaj t'ú xytyundu m'údu oytyim di'ibuty nmágu'ugúts, nan kyaj t'ú xytyundu mat új.”

⁴⁶ 'Net'ú tyaadúty ñ'újxt'ú má ja t'údyu'un'únu win'ú x'ú win'ú tiemp'ú, per di'ibu jiky'ajtt'úp t'úy'ajtan m'úut, y'ú'ú n'újxt'úp má ja jiky'ajtan'ú win'ú x'ú win'ú tiemp'ú.

26

Tkajxy'átt'ú p'ún wi'ix'ú Jesús yajmáts'ú

¹ Ko Jesús tkajxtaay túgeky'ú tyaad'ú, ta t'anmaay ja 'y'úxp'újkp'úty:

2 —Miits mnija'adap ko jaxtujm̄ du'an ja pasku xuu, es uj, ja Naxwíñudu Ja'ayudyu Kyudunaabyu, nyajkuayaka'añats esats xyajkruuzpátut.

3 Ma tadu tiempu ja teedywyindsúnaty es ja di'ibuty tsajptugóty ya'uxpuktap es nandu'anu israelítudyu myujja'aydyujkuty ñaymyujkadu ma tyujk aa Kaifás, ja teedywyindsungópk. 4 Jam dyajtydyujkadu wi'ix t'okmátstat ja Jesús mudu andakun, es 'yoogut. 5 Es ñayjyunánudu:

—Kyaj jyaaty ma ja xuu, kudiiibu xyñibudu'kun ja ja'ayuty.

Tu'ugu toxytyujk ttukkuutsy ja pa'ak xu'kpu ja Jesús

6 Jamu natyu Jesús Betañu ma tyujku Simonk di'ibu yajtijp nilepru pa'am. 7 Ta ñimawingoonu tu'ugu toxytyujk mat tu'ugu limetu alabastrabu ujts mudu aseytu pa'ak xu'kpu es jantsy tsooxpu. Ko naty ja Jesús 'yu'uñu meesu windum, ta ja toxytyujk oj tyukkuudsaty kyubajkkujxy. 8 Ko ja uxpujkruty t'ijxtu tyaadu, ta 'yajkadu es jyunandu:

—¿Ti ko tyaadu du'an tu 'yaxtugoy? 9 Tyaadu tuuxyup tsoox yajteeky esxyup tu yajtukpudákudu ja ayoobu ja'ayuty.

10 Ko Jesús tmadooyu tyaadu, ta jyunáñ:

—¿Ti ko xy'oodu tadu toxytyujk? Tyaadu óyudsu du'an tu xytyuñ. 11 Pes ja ayoobutujkuty mmudáttap du'añam ma miidsaty, per uj kyajts du'añam xymudáttat. 12 Di'ibu tyadu toxytyujk tu ttuñ kots tu xytyukkuudsyu tadu aseytu pa'ak xu'kpu madsu nnini'x, ja'a du'an jyajp'ijxnup esats nnaxtúkut. 13 Tu'y'ajtun n'anuumudu ko oytyim maaty yajkajxwa'xy yu oybyu ayuk ma tugekyu

naxwíñud̄u, yajmadya'agut nand̄u'ən di'ib̄u tyuun̄u tyād̄u toxytyujk, es d̄u'ən yajjamyátsut yu'a.

Juud̄us tk̄yaka'añ ja Jesús

¹⁴ Net nidu'uḡu nimajmajtskr̄u ja x̄p̄r̄ujkr̄u di'ib̄u xyu'ajtypy Juud̄us Iskaryot̄u, oj myadya'aky m̄ud̄u teedywyinds̄un̄aty. ¹⁵ Ta t'anmaay:

—¿N̄u'ən̄ats xymyo'oyut p̄ən ndukk̄ud̄ujk̄ud̄up ja Jesús?

Net myooyud̄u i'px majk̄u plat̄u meeñ. ¹⁶ Es net ja Juud̄us t'axtaay oga'an ja timp̄u mā t'okk̄uyákut ja Jesús.

Ninds̄un'ajtam̄u 'ya'ux

¹⁷ Es mā ja pask̄u x̄u tsyondaky mā yajkáy ja tsajkaaky di'ib̄u kyaj tm̄udaty ja levaduuru, ja x̄p̄r̄ujkr̄uty tnimiind̄u wingón ja Jesús es dyajt̄ud̄u:

—¿Māa xytsyeky n'axkúk̄ud̄ats es ndu'un̄am ja pask̄u a'ux?

¹⁸ Ta ja Jesús 'yanmaayud̄u:

—N̄ujxt̄u jam kajpnóty mā ja tyujk tu'uḡu yedyujk nm̄utnaymyaayub̄u, es an̄u'm̄ud̄u: “Ȳu Winds̄un̄ d̄u'ən jȳna'añ: Ȳu n̄x̄u n'oor̄ats t̄u wyingón, es mā ȳu md̄ujk nduna'añ̄ats ja pask̄u m̄ud̄uds̄u n'x̄p̄r̄ujkr̄uty.”

¹⁹ Net ja x̄p̄r̄ujkr̄uty d̄u'ən ttuund̄u éxt̄um ja Jesús tyuknip̄ujk̄ud̄u. Ta t'axkujk̄ud̄u ja pask̄u a'ux.

²⁰ Ko oj tsyu'uj̄n̄u, tam̄u natȳu Jesús mees̄u windum̄ mat ja nimajmajtskr̄u 'ȳx̄p̄r̄ujkr̄uty. ²¹ Mā natȳu jam 'ya'ux'att̄u, ta Jesús jȳn̄áñ:

—T̄uy'ajt̄un n'an̄u'm̄ud̄u ko nidu'uk miids̄uty xykȳyaka'añ̄ats.

22 Net ja ʏxpɹɹɹjkɹɹty jyantsyjjotmay-dyuktɹɹjkɹɹdu, es dyajtɹɹɹdu nidu'ugáty ja Jesús:

—Windsún, ¿tii ɹɹtsɹɹ daa?

23 Ta 'yadsoojɹɹ ja Jesús:

—Di'ibuts xyɹɹɹttojxɹɹɹjkɹɹ, yɹ'uɹdsɹɹ du'ɹɹn xykyɹɹyakaáamp. 24 ʏj ja Naxwíñɹɹdu Ja'áyyɹɹdu Kyudɹɹnaabyɹɹ, du'ɹɹn nnejxyɹɹts éxtɹɹm ja Diosɹɹ jyaaɹɹbyajtɹɹn jyɹɹna'añ. ¡Per pɹɹroobɹɹ tadɹɹ yedyɹɹjk di'ibuts xykyɹɹyakaáamp! Nik oy mɹɹt yɹ'u kooxyɹɹbu tadɹɹ yedyɹɹjk kyadimmiiñ kyadimjajty naxwiiñ.

25 Net ja Juudɹɹs di'ibɹɹ kɹɹyakánɹɹp, oj dyajtɹɹɹy ja Jesús:

—Windsún, ¿tii ɹɹtsɹɹ daa?

Ta Jesús 'yadsoojɹɹ:

—Mijtsɹɹ du'ɹɹn.

26 Mɹɹ naty jam 'ya'ux'attɹɹ, ta Jesús tkone'ky ja tsajkaaky, es tjá'aygyɹɹdákɹɹ ja Dios.

Es ko ttujkwa'xy, ta tmooydyɹɹ ja 'yɹɹxpɹɹɹjkɹɹty, es t'anɹɹɹɹɹɹdu:

—Kaydyɹɹ. Tyáádɹɹdsɹɹ du'ɹɹn ja nnini'x.

27 Net tkone'ky tu'ugɹɹ kálɹɹz mɹɹdu vinɹɹ, es tjá'aygyɹɹdákɹɹ ja Dios.

Ta tmooydyɹɹ ja 'yɹɹxpɹɹɹjkɹɹty, es t'anɹɹɹɹɹɹdu:

—Uuktɹɹ nidɹɹgekyɹɹ miidsɹɹty mɹɹ tyádɹɹ kálɹɹz. 28 Tyáádɹɹdsɹɹ du'ɹɹn ja nne'pyñɹɹts di'ibɹɹ yajtamaáamp yaj'yokaáamp es tyɹɹdyákɹɹt ja kajxy'átɹɹpɹɹ, es du'ɹɹn yajma'xɹɹt mayɹɹ ja'áyy ja pɹɹojɹɹty. 29 Es n'anɹɹɹɹɹɹdu ko kyajts nnaky'uuǵa'añɹɹ tyádɹɹ uuvɹɹ nɹɹ extɹɹ kodsɹɹ naty n'iiky mɹɹt miidsɹɹty ja jembyɹɹ uuvɹɹ nɹɹ mɹɹdsɹɹ nDeedyɹɹts yajkutíky.

Jesús tɹɹgajxy ko Peedrɹɹ 'yɹɹxtija'añɹɹty

³⁰ Ko t'udaay tu'ugu alabanzu, ta oj ñujxtu ma ja Oliivus Kopk. ³¹ Net ja Jesús t'anmaaydyu ja 'yuxpajkruty:

—Nidugekyu miits xymyatstu'udándupts tyadu koots, mut ko jyuna'añ ma Diosu jyaaybyajtun: “Nya'oogupts ja borreegu kwent'ajtrü, es ja byorreeguty 'yayo'oywya'xta'aydyut.” ³² Es kodsü naty tü njikypyeky, jawyiinats nnujxut Galileeu maanumu naty miits mganujxtu.

³³ Net ja Peedru 'yadsoojü:

—Oy nidugekyu mjamatstuttaayubu, uj kyajts mij nmatstu'udut.

³⁴ Net ja Jesús 'yanmaayü:

—Tuy'ajtun n'anumu ko nan ma tyadu koots, kyajnumu naty tugaak 'yuy, esuts mij xy'uxtija'añ tuguk ok.

³⁵ Netü Peedru jyunañ:

—Oyuts ndim'oogut mut mij, kyaj n'uxtijut.

Es nidugekyu ja xpxajkruty nandun jyunaandaaydyu.

Jesús kyajxta'aky Jetsemanii

³⁶ Net ja Jesús jyajttu madu 'yuxpajkruty ma tu'ugu nugam di'ibu xy'ajtypy Jetsemanii. Ta t'anmaaydyu ja 'yuxpajkruty:

—U'uñudu yaa mints xim n'okkajxta'aky.

³⁷ Ta tmanejxy ja Peedru es majtsku Zebedeü myaank. Ta ñayja'ajü jantsy jotmaymuut es 'yamutsk'ajty. ³⁸ Net t'anmaaydyu:

—Dunuts njawu njodoty éxtam tu'ugu jotmay di'ibu madu o'kun. Wu'mdu miits ja yaa es wijy m'ittut mut uj.

³⁹ Net ja Jesús oj waanü ñas'yo'oyü. Ta ñayjyujpü koxtanü naxkujxy, es kyajxtáky dü'an:

—Tatitu'unk, pün mbaat, küdiibats n'uugat yu ta'ambü. Per kyaj dyu'anuty éxtumts üj ndseky, wa'anü dü'anuty éxtum mij xytsyeky.

⁴⁰ Net jyambijty mā naty ja nidugüakpü 'yuxpüjkpü es tpattu mya'adü, es t'anmaay ja Peedrü:

—¿Kyaj tü mmada'aktü miits m'ittat wijy mat üj ni tuk oorü? ⁴¹ Wijtü es kajxtá'aktü küdiibü ja ka'oybyü mmamada'agudat. Tüy'ajtün ko ja anmüja'an tsyejpy es ttúnat di'ibü Dios tsyejpy, per yu nini'x kyaj oy tmudanü.

⁴² Ja myümajtsk ok oj ñejxy, ta kyajxtáky dü'an:

—Tatitu'unk, pün kyaj mbaat xya''adiky es küdiibats üjü dü'an n'ayówat, wa'anü dü'an dü'anuty éxtum mij xytsyeky.

⁴³ Net jyambijty jatugok mā ja nidugüakpü 'yuxpüjkpüty, es tpaty ak maadup, mat ko nūgoo naty ja tsuu tü 'yokwindüjkündü. ⁴⁴ Ta tna'ijxy es oj ñejxy myaduguk ok kajxtákpü, nandü'an éxtum tü t'ok'amdoo t'okpüjktsoobü. ⁴⁵ Ta oj jyambijny mā ja nidugüakpü 'yuxpüjkpüty, es t'anmaaydyü:

—¿Tii m'akmaa m'akpo'xtabü? Tü net tpaaty ja xü ja oorü mā üj, ja Naxwíñüdü Já'ayadyü Kyudünaabyü, nyajküyaka'añats mā yu pojpy ja'ayaty. ⁴⁶ ¡Püdü'uktü! ¡Jo'omdü! Ta myiñ ja di'ibats xyküyakaamp.

Jesús yajmátsy

⁴⁷ Tamü natyñümü Jesús 'yakkajxy ko jyajty ja Juudus di'ibü nandü'an 'yaróstulü'ajtypy mā yu nimajmajtskpü, es myndü müdü mayjya'ay

mudu 'yespaadu esu kyépyaty. Yu'u naty kajxadup ja teedywyindsúnaty esu myujja'aydyujkadyu israelítaty. ⁴⁸ Es tu naty Juudas ttukni'ixu wi'ixu naty dyaka'añ ja ijxwu'amun:

—Di'ibuts uj ndsi'xyry, yu'u du'unu naty ja Jesús. Yu'u du'un mmátstap.

⁴⁹ Nety Juudas tnimiiñ ja Jesús, es tkajxpe'xy:

—Dios maygyépyaty, Windsún.

Ta oj tsi'xy. ⁵⁰ Netu Jesús 'yadsooy:

—Mutnaymyaaybyu, ¿tun ti mnimiimpy?

Ta tnimawingoonda ja Jesús es tmajtsta es dyajnujxnudu tsimy. ⁵¹ Nidu'uk di'ibu naty jam mudu Jesús, tju'ty ja 'yespaadu es tnibo'tu tuk adu'umu tyatsk ja teedywyindsungópku tyuumbu.

⁵² Net ja Jesús t'anmaay:

—Pujku'ugu m'espaadu ma xya'ity. Mut ko nidugekyu di'ibu tsiptuump mudu espaadu, nan mudu espaadu 'yoogat. ⁵³ Es tim tyamyu mbaadats nja'amdoy ja nDeedyats es tkáxut tugoymyayu ánkusaty esxyupts xypyuduku. ⁵⁴ Per kyajtsu du'un ndúnat, mut ko wi'ix yajkuydyúnat ja Diosu jyaabyajtan di'ibu janaamp ko du'un tyun jyátat.

⁵⁵ Net ja Jesús t'anmaaydyu ja mayjya'ayaty:

—¿Tii du'unats miits tu xyñimíndats mudu m'espaadu esu mgepy es xymyatsa'andats éxtamxyupts uj nma'tspaty? Bom bómuts uj tu n'u'uñu mut miidsaty muj tsajptujk ñabotsoty es nya'axpuktú, es ni na'ats tu xkyatsumdu. ⁵⁶ Es tugekyu tyaadu du'un játyaty es yajkuydyúnat di'ibu ja Diosu kyugajxpaty myadyaktú ma ja Diosu jyaabyajtan.

Jesús, Anás wyindum

Ta nidugekyu ja xprujkputy tmastuttu ja Jesús, es kyaktaaydyu. ⁵⁷ Di'ibáty myajtsta ja Jesús, yu'ujuty yajnujxtu ma ja teedywyindsungópk Kaifás, ma naty ja di'ibuty tsajptugóty ya'xprujktup esu mājja'aydyujkuty tu ñaymyúkudu. ⁵⁸ Es yu Peedru pyanujx extu ma ja tyuja'a ja teedywyindsungópk. Jap tyujku es ñaxwe'tsy madu polasiuty, es tñijawuya'añ wi'ix 'yokwe'emy ja Jesús.

⁵⁹ Yu teedywyindsunuty es ja mājja'aydyujkuty es tugekyu di'ibu ana'amdup maj tsajptugóty t'uxta'aydyu ja winma'añ wi'ix t'okniwaambattat ja Jesús es 'yoogat, ⁶⁰ es kyaj tpattu ja pyojpu oy may ja ja'ay oj jyamindu es tñaniwaambajttu ja Jesús. Es tim ok myiñ nimajtsku testiigu di'ibu andáktup, ⁶¹ es jynandu:

—Tyaadu yedyujk du'un jyuna'añ: “Mbaadats njity tyadu maj tsajptujk es tuguk xwats ngójut jatugok.”

⁶² Net ja teedywyindsungópk pyude'ky es t'anmaay yu Jesús:

—¿Kyaj m'adsoy ni tii? ¿Tii danu tyaadu di'ibu yam myadyáktup mut mijtskyujxm?

⁶³ Es ja Jesús oj wye'emy amoñ. Net ja teedywyindsungópk 'yanmaayu:

—Ujtsats mij n'anmaapy madu Diosu xyuugyujxm es xy'anuumadats ja tuy'ajtun pan mijtsu du'un ja Kristu, ja Diosu 'yU'unk.

⁶⁴ Jesús 'yadsooy:

—Ujtsu du'un éxtum mij mjana'añ, es nandu'un n'anuumadu miidsaty ko m'íxtup ko uj, ja Naxwíñudu Ja'ayudyu Kyudunaabyu, n'u'uñuya'añuts ma yu 'yaga'añdsyoo ja Dios

di'ibũ tugekyũ muk'ajtũn myudajtypy, es ma naty nmina'añats yoodsoty.

⁶⁵ Net ja teedywyindsungóp̄k tku'tsy ja wyit es ñũgũxũ'ugũt ja 'yakũ, es jyunañ:

—¡Tyadu yedyũjk tũ tmũdũgoy ja Dios mũdu kyũ'ũm ayuk! ¿Oy njadimtsojkm ja testiũgũ? Miidsuty kũ'ũm tũ xymyũdowdu yũ 'yaxuk ayuk.

⁶⁶ ¿Wi'ix mjuna'andu?

Es ja'ajuty jyunandu:

—Myudajtypy ja pyeky, es pátuƀ 'yoogũt.

⁶⁷ Ta twindsujũ'ktũ es twojptũ es naagũty twimbojtsũ'ktũ, ⁶⁸ es t'anmaaydyũ:

—Mij Kristũ, ¡may pũn tũ mgóxyuty!

Peedru t'ũxtijy ja Jesús

⁶⁹ Ma naty ja Peedru 'yu'uñũ tũja'p, ta ñimiinũ tu'ugũ kiixy po'oduumbũ es 'yanmaayũ:

—Mij nandu'ũn tũ mjũdity mũdu Jesús, Galileeũ ja'ay.

⁷⁰ Es ja Peedru 'yũxtijy ja Jesús mayjya'ayoty, es jyuna'añ:

—Kyajts nnijawũ ti dũn mmadyakypy.

⁷¹ Jamũ natyũ Peedru tũjk agũ'ũm ko jatu'ugũ kiixy po'oduumbũ di'ibũ naty jap 'yijxũ. Ta jyunañ:

—Tyadu ja'ay nandu'ũn tũ jyũdity mũdu Jesús nazareũ.

⁷² Ta jatũgok ja Peedru t'ũxtijy, es jyunañ:

—Diósũts ndestiũgũ'ajtypy ko kyajts n'ixy'atyũ tadũ yedyũjk.

⁷³ Ko waanũ 'yak'ijty, di'ibũ naty jápũty tniũmjwã'ktũ ja Peedru es t'anmaaydyũ:

—Tũy'ajtũn ko mij nandu'ũn mja'ay'ajtũbũ tyãdu, mũt ko mũdu m'ũ'ũ mgajxũn mya'ũxkapy.

⁷⁴ Netu Peedru oj ñaygyajxpékyuty ko kyaj tũy'ajtũn jyuna'añ:

—¡Ay, por tsyos! Kyajts n'ixy'atyũ tadũ ja'ay.

Ta netyũ 'yũũy ja tũgaak. ⁷⁵ Net ja Peedru tjamyejtsy éxtũm ja Jesusũ naty tũ 'yanũ'ũmũxaty: “Ko kyajnumũ natyũ tũgaak 'yũy, es mij mjũna'ana'añ tũgũk ok ko kyajts xy'ix'aty.” Taa ja Peedru pyũdseemy jap, es jantsy jyũũy yaxu.

27

Jesús, Pilatũ wyinduuy

¹ Ko oj xyũũñũ, ta ja teedywyindsúnaty es ja israelítadyũ myũjja'aydyũjkyty t'ũmũjk tkajxmũjktũ es dyajti'igyũdũ es 'yoogũt ja Jesús. ² Net tkũtsuumdũ es oj ttukkũdũkũdũ ja gobernador Ponsyũ Pilatũ.

Juudũs 'yeeky

³ Ko ja Juudũs di'ibũ naty tũ tkũyaky ja Jesús, t'ijxy ko tũ naty tkũyaky es 'yoogũt ja Jesús, ta oj jyajotmay'o'knũ. Ta tkoonũmbijty ja i'px majkrũ platũ meeñ tsajptũgóty mã ja teedywyindsúnaty es ja mũjja'aydyũjkyty. ⁴ Ta t'anmaay:

—Ëj tũts nbekytyũñ kots tũ ngũyaky es 'yoogũt tu'ugũ ja'ay di'ibũ kyaj tii pyeky.

Per ja'ajuty 'yadsoojũ:

—Esu taadũ, ¿tits uũdsuty ngwéntuty? ¡Mij taadũ mbátũp!

⁵ Net ja Juudũs tnaswũjũ ja meeñ mã mũj tsajptũjknũ, es ñũjxnũ es ñayyo'ktũũyũ.

⁶ Ja teedywyindsúnaty tkoonmũjktũ ja meeñ, es ñayjyũnánũdũ:

—Kyaj mbaat nbajtákum tuadu meen̄ ma ja limosna ñipety, mat ko yu'u yaj'yajk ko tu'ugu ja'ay 'yoogat.

⁷ Net ñaybyujtáku tu'igu es tjuyandu tu'ugu nax di'ibu ja'a'ajtypy ja tu'ts pojtspe, es du'un tmadátut ma dyajnaxtáku ja jabye'xyuty.

⁸ Paaty txu'atyu tadu nax extu tyambaat ne'pyññax. ⁹ Es du'un yajkuudyuñ yu tyadu di'ibu ja Diosu kyugajxpe Jeremius tu tkajxyu naty: “Es t'axáku i'px majku plat meen̄, éxtum ja israelitu ja'ayuty trujtáku ja tsyoo, ¹⁰ es madu tadu meen̄ tjuudyu ja tu'ts pojtspe ñax, éxtum ja Nindsun'ajtam xytyuknipejky.”

Jesús, Pilatu wyinduuy

¹¹ Net Jesús oj yajmunejxy ma ja gobernador, di'ibu yajtuju:

—¿Tii mijtsu du'un ja israelítadyu ryey?

Netu Jesús 'yadsooy:

—Du'unu du'un éxtum mij mjuna'añan.

¹² Es ko ja teedywyindsánty es ja mājja'aydyuky tu ñi'unudu, Jesús kyaj 'yadsooy.

¹³ Net ja Pilatu yajtuju:

—¿Tii kyaj xymudoy tugekyu di'ibu yam mdukni'u'unudup mij?

¹⁴ Es ja Jesús kyaj tyim'adsooy ni tuk aa. Es ja gobernador du'ñu oj wyu'umu es kyaj tñjawu wi'ix 'yakuñan'anat.

Jesús ñiduku es 'yoogat

¹⁵ Es ma ja xu ja gobernador jumajt jumajt tasmats tu'ugu tsimyja'ay di'ibu ja ja'ayuty tsy-ojktup. ¹⁶ Es ma tadu tiempu, jape naty 'yity tsimy tu'ugu muj pekyja'ay di'ibu xuy'ajtypy Barrabás.

17 Es ko naty ja israelítaty tã ñaymyúkudã, ta ja Pilatã dyajtũy:

—¿Di'ibã miits mdsojktãp esats nnasmátsãt, yã Barrabás, o yã Jesús di'ibã xyã'ajtypy Kristũ?

18 Du'ãn jyúnãñ ja Pilatã mãt ko ñija'abã naty ko ja teedywyindsúnaty tñaywyinnaxãjãwãdã ko Jesús may ja ja'ayaty pyanãjxãdã es paãty tã tyukkãdãkãdã.

19 Ko naty ja Pilatã 'yak'u'uñã mã yajkutíky, yã ñudo'oxy oj ñigajxykyáxaty es 'yanã'amxaty:

—Katã mij tã xytyuktãkã mãdã tadã ja'ay di'ibã kyaj tã pyeky, mãt ko tsu'uyãts ngumã'ay jantsy axũk mãt yã'agyãjxm.

20 Es ja teedywyindsúnaty es ja mãjja'aydyãjkaty oj ttukkupãktã ja ja'ayaty es jyúnã'anãt ko yaj-nasmátsãt ja Barrabás es ja Jesús 'yoogãt. 21 Ja gobernador dyajtũy jatãgókaty:

—¿Di'ibã nidu'uk mdsojktãp esats nnasmátsãt?

Tã ja'ajaty 'yadsoodã:

—Yã Barrabás.

22 Net Pilatã dyajtũy:

—¿Es tits ndúnãp mãdã tyãdã Jesús di'ibã mij m'andijtãp Kristũ?

Es nidãgekyã 'yadsoodã:

—¡Yajkruuzpát!

23 Net ja Pilatã t'anmaãydyã:

—Pes, ¿tã du'ãn tã ttimtuundãgóy?

Per ja'ajaty 'yaktim'yaxkãktã:

—¡Yajkruuzpát!

24 Ko ja Pilatã t'ijxy ko kyaj ja ja'ayaty tkupãktã es ni'igã ñaymyuk ñaydyã'ãdsãdã ja ja'ay, ta tni-gãjxã nã es oj kyãbuỹ mayjya'ay wyinduuy, es jyúnã'añ:

—Ûj kyajts nduktuk_u ja 'yo'kun_u tyad_u ja'ay. Mi-ids_udy_u taad_u mbátud_up.

²⁵ Es nid_ugeky_u ja ja'ay_uty 'yadsood_u:

—j_uds_uty es n'u'unk n'una'kut_u pyeky'átt_up m_udu tyad_u 'yo'kun!

²⁶ Net ja Pilat_u tasmajts_u ja Barrabás, ta tni'ana'am_u es_u Jesús yajwóp_ut. Ta net tk_uyajky es dyajkruuzpátt_ut.

²⁷ Net ja gobernadoor_u syoldaad_uty tm_un_uajxt_u ja Jesús m_u ja palasy_u es dyajnaymyuj_u nid_ugeky_u ja soldaad_uty m_u Jesús. ²⁸ Net tjaan_udu ja wyit, es ttukp_ujtákt_u tu'ug_u wit_u tsu'unkp_u éxt_um_u rey_u wyit. ²⁹ Ta tx_ugajtt_u ja apyñ éxt_um tu'ug_u koron_u, es t_up_ujtákt_udu ky_ubajkk_ujxm, es ttukk_ukajp_udu tu'ug_u tajk m_u 'yaga'añgy_u'u. Ta net twingoxtna_uaydy_u, ttukxi'kt_u es t'anma_uaydy_u:

—j_uM_uj k_ujxm mij, israelít_udy_u ryey!

³⁰ Nand_u'un twindsuj_u'kt_u, es ttukk_ukajptútt_u ja tyajk es ttukkuwojp_u'kt_u. ³¹ Ko ttukxikta_uaydy_u, ta dyajjn_uajkt_u ja tsu'unk wit, es ttukp_ujtákt_u ja ky_u'_um wit. Ta tm_un_uajxn_udu es dyajkruuz-pata'and_u.

Jesús kyruuzpéty

³² Ko naty tsoond_u, ta ñaybyát_udu mat tu'ug_u ja'ay di'ib_u kugajpn Sirene es tx_u'aty Simonk. Ta ttukkup_ujkt_u agwan_u es dyajn_uajxt_u ja Jesus_u kyruuz.

³³ Es d_u'un jyajt_u m_u tu'ug_u luga_uar tx_u'aty Gólgot_u, di'ib_u 'yandijpy Kalaveer_u Luga_uar. ³⁴ Jam tjatuk'uugá_udu ja vin_u taam'yo'oy m_udu tsajkadsuxknijy es kyaj m_uk tjáw_ut ja ayo'on. Es ko t'ukmajtsy ja Jesús, ta kyaj tim 'yiky.

35 Ko naty tã dyajkruuzpáttã, ta ja soldaaduty ttuundã ja rifã es dyajwã'xtã ak yã'ujuty ja Jesusã wyit. Dã'un yajkuydyuun éxtã jynãñ ja Diosã kyugajxpã: “Dyajwã'xtãts ja nwit ak yã'ujuty mat ko ttuundã ja rifã.” 36 Net ñaxwã'tstã jam es tkwentã'ata'andã. 37 Es kyubajky tpujtákãdu tu'ugã letreerã di'ibã junaãamp éxtãmã dã'un ja 'yã'unã: “Tyaãdã dã'un ja Jesús, israelítadyã ryey.”

38 Nandã'un majtskã ma'tspaty dyajkruuzpajttã mat yã'u, tu'uk agã'añdsyoo es jatu'uk anajñdsyoo. 39 Ja ja'ayuty di'ibã najxtãp jam, tnixi'ik ttukxi'iktã es ttuknãgow ttuk'yujkówdã, es jyuna'ãndã:

40 —¿Tii kyaj mmijtsuty di'ibã junaãamp ko mjítãp ja muj tsajptujk es taguk xã xykyójut jatagok? Mínuts n'ok'ixtã. Pãn mijtsã dã'un ja Diosã 'yU'unk, nayyajnitso'ogãdu mij kã'm es jãnak kruuzkãjxy.

41 Es nandã'un tyukxíkãdu ja teedywyindsúnuty es ja di'ibaty tsajptugóty ya'axpujktãp es madã fariseeuty es ja mujja'aydyujkuty. Es ak yã'ujuty ñayjyuna'ãndã:

42 —Tã dyajtse'eky ja wiinkputy es kyaj mbaat ñayyajtse'egyuty kã'm. ¿Tii kyaj yã'ujuty ja israelítadyã ryey? Wa'an tjanaky kruuzkãjxy es nmãbujkãm yã'u. 43 ¿Tii kyaj tã jyuna'añ ko yã'u Dios 'yU'unk'átyuty? Ko tyã'y'ajtanaty ko Dios yã'u tsyékyuty, jwa'anã net ja Dios dyajtse'egyuty jam kruuzkãjxm!

44 Extã ja ma'tspaty di'ibã naty jam mat yã'u kruuzkãjxy, twingajx tjujpkajxtã ja Jesús nandã'un.

Jesús 'yeeke

⁴⁵ Net tugekyu ja naxwíñudu kyoodsudyaay kikyxyu extu tuguk yaxp xunum. ⁴⁶ Es nan ma tadu oorú Jesús kyajxy jantsy muk:

—Elii, Elii, ¿lamu sabaktanú?

Di'ibu ayuk wimbudsump: “Dios miu, Dios miu, ¿ti kots mij tu xymyastu'uty?”

⁴⁷ Nidu'uguty di'ibu naty jam, tudoodu es ñayjunánudu:

—Yuh tyadu yáxup ja Elius, ja Diosu kyugajxpu.

⁴⁸ Netyu nidu'uguty oj ñexy puye'egyu es oj dya-tsooñ tu'uk di'ibu yuunkpunaanu. Ta dyajxe'ky madu vinu xun, es ttuk'ujptíju tu'ugu kepy, es tmuwingooñ ja Jesús es tmuugat. ⁴⁹ Per ja winkpúty jyunandu:

—¡Mastu'ut! Min n'ok'ijxum pan nimiinup ja Elius es yajtso'ogudut.

⁵⁰ Ta jatugok ja Jesús oj kyajxy jantsy muk. Ta oj 'yo'knu. ⁵¹ Netyu ja aduy di'ibu jap muj tsajptugóty kyu'tswa'xy kubajky extu ax'ambaat, ja naxwíñudu pumiimy, ja ju'u kaats oj 'ya'ajadya'ay, ⁵² es 'yawatsy ja o'kpu jut, es jyikyrujktu mayu Diosu jya'ay di'ibu tu 'yooktu. ⁵³ Es ko naty tu jyikyrujknú ja Jesús, net ñujxtu Jerusalén ma mayja'ay 'yijxudu.

⁵⁴ Ja soldadu windsun esu syoldaaduty di'ibu naty muut tkwentu'attu Jesús, ko t'ijxtu ja muk ujx es tugekyu di'ibu naty tuun jajtup, net jyantsytsyu'kudu es ñayjunánudu:

—¡Tuy'ajtandumu naty ko tyadu yuhjuty ja Diosu 'yU'unk!

⁵⁵ Jamu naty mayu toxytuykuty muyj'ixtu jagam di'ibu naty Jesús tu tranajxtu Galileu

es tã tpuđúkũdu naty. ⁵⁶ Mã yũ'ũdyũ naty ja Mariiũ Magdalenu, ja Mariiũ di'ibũ tyaak'ajtũp ja Santya'agũ esũ Josee, es ja Zebedeeũ ñũdo'oxy di'ibũ Santya'agũ esũ Fwank tyaak'ajtũp.

Jesús ñaxtũkũ

⁵⁷ Ko ja xũũ tsi'i'dánnũ, ta myiiñ tu'ugũ mukja'ay di'ibũ xyũ'ajtypy Josee, Arimateeũ kyugajpnũty, di'ibũ naty tã tpanejxy ja Jesús. ⁵⁸ Yũ'ũ oj tninejxy ja Pilatũ es t'amdooy ja ñini'xũ Jesús. Ta Pilatũ tni'ana'amũ es yajmo'oyũt. ⁵⁹ Ja Josee t'axajũ ja ñini'xũ Jesús. Ta t'abijty mũt tu'ugũ wã'atspũ saabũũ, ⁶⁰ es tpujtáky mã kyũ'ũm o'kpũ jut di'ibũ naty yũ'ũ tã dyajtsajtsjũty dyajpa'ajũtyũty tsawiiñ. Ta oj t'agũ'ũy mũt tu'ugũ mũjpu tsaa. Ta oj ñũjxũ. ⁶¹ Jamũ naty ja Mariiũ Magdalenu esũ wiinkpũ Mariiũ twin'u'ũñũdu ja jut.

Soldaadũty di'ibũ kywentũ'ajttũp ja o'kpũ jut

⁶² Jakumbom mã ja saabũdu xũũ, ja teedy-wyindsúnũty esũ fariseeũty oj tmũgajxtũ ja Pilatũ, ⁶³ es t'anmãaydyũ:

—Windsún, yũ'ũts njamyajtstũp ko tadũ andakpũ jyũnáñ mã naty 'yakjiky'átyñũm, ko mã tyũgũkxũbety jyikyryákũt mã naty tã 'yeeky. ⁶⁴ Paaty tunũ may'ajtũn, kaxtũ msoldaadũty es mũjx tkwentũ'atyũ tadũ jut aa extũ ko tyũgũkxũbátũtũm, kũdiibũ mũjx ja 'yũxpũjkrũty jyũũduũ koots, es ókũm t'anũmũduũt ja ja'ayũty: “Tũ jyikyryeeky mã tã 'yeeky.” Ko dũ'ũn jyátũt, ni'igũ naty 'yaxũũgũty es kũdiinũm mã naty kyakruuzpétyñũm.

⁶⁵ Pilatũ jyũnáñ:

—Jótum. Múnajxtu ja soldaaduty es yajxón xy-tyukkwentu'áttut ja jut aa éxtum kyaj mbaat pán tyuku.

⁶⁶ Ta tmúnajxtu ja soldaaduty es trujtaktaaydyu yajxón ja tsaa di'ibu aguu'y'ajtypy ja jut, es tsaaydyu mut ja syeyu, es ja soldaaduty oj wyu'umdu kwentu'ajtru.

28

Jesús jyikyrye

¹ Ko ja saabudu xuu ñajxy, xuuñubunu naty ma ja domingu xuu, ñejxy ja Mariiu Magdalenu es ja wiinkru Mariiu ma ja Jesús oj ñaxtuku. ² Es ti'in myiñ tu'ugu mak ujx, ja'a ko tu'ugu Nindsun'ajtum Diosu 'yánklusu naty kudakp tsajpótm, es jyajty ma ja jut aa. Ta dyajjugéky ja tsaa di'ibu naty 'yagu'y'ajtypy ja jut, es jam ñaxwe'tsy. ³ Esu wyiin jyup tye'xy éxtumu judsuk, esu wyit poop éxtumu tsajp'e'pyky. ⁴ Ko ja soldaaduty t'ijxtu, tsuyuydyu mut ja tsu'ugu es wyu'umdu éxtumu o'kruty. ⁵ Net ja anklus t'anmaaydyu ja toxytyjkaty:

—Katu mdsu'ugudu. Uj nnija'abuts ko xy'ixta'aydyu Jesús di'ibu tu dyajkruuzpátu.

⁶ Kyaj ñakyyaaty, pes tu jyikyrye, du'un éxtumu naty tu tnigajxy. Min xy'ixtu ja lugaar ma naty 'yity. ⁷ Najxtu pojun, anuumudu yu 'yuxryjkruty ko di'ibu tu 'yeeky tu jyikyrye, es nuxp Galileu jawyiin maanum miits mganajxtu. Jap xy'ixtat. Tyaadu du'un di'ibu naty miits n'anuumyándup.

⁸ Net ja toxytyjkaty pojun tso'ondu ma ja jut aa, jyantsxyondaktu es tsu'ugudu nandu'un, es oj puye'egyu t'awánudu ja xryjkruty.

9 Nujxtubü naty, ta tu'aay pyátudü ja Jesús, es kyajxpo'xudü. Ta ja'ajuty tmüwingoondü ja Jesús. Ta t'awdajttü es tmünaandü mä tyeky. 10 Ta 'yanmaayudü:

—Katü mdsü'ugudü. Nujx anuumudü nmügu'uktujkats ko jap ñujxtut Galileeu, es jápats xypyaattut.

Di'ibü soldaaduty myadyaktü

11 Ko naty ja toxytyujk ñujxtü, naaguty ja soldaadü oj ñujxtü Jerusalén kajpnóty es oj ttukmümadya'aktü ja teedywyindsúnuty tügekyü di'ibü tü tyuñ tü jyátyuty. 12 Tyadü teedywyindsúnuty oj ñujxtü mä ja müjja'aydyujkaty es ñayyaji'igyudü. Net tmeëñmyoodyü ja soldaaduty, 13 es t'anmaaydyü:

—Miits mjüna'andut ko koots mä naty miits mma'adü, ja 'yuxpüjkradyü Jesús oj tü tjuuttü ja ñini'xü Jesús. 14 Es pün ja Pilatü ñija'abü tyaadü, üdsuty müüt nnaygyajxadut küdiibü tü mjátudut.

15 Ta ja soldaadü t'axájudü ja meeñ es dü'ün oj tmadyakwa'xtü éxtümü naty tü ya'anuumudü. Es dü'ün tmadya'aktü ja israelítuty extü tyambaat.

Di'ibü Jesús tyuknipejkyü ja 'yuxpüjkraty

16 Ja nimajk tu'ukpü xrpüjkraty oj ñujxtü Galileeu mä ja kopk éxtümü naty ja Jesús tü 'yanü'amxudü. 17 Es ko t'ijxtü ja Jesús, ta t'awdajttü, oy naaguty 'yamajtsk jyotmajtsküdü. 18 Net ja Jesús tmüwingooñ ja 'yuxpüjkraty es t'anmaaydyü:

—Üjts tü xymyo'oy ja Dios tügekyü kutujkun, dü'ün jam tsajpótm es dü'ün yá naxwiiñ. 19 Paaty nujx ya'uxpüktü ja'ayuty mä tügekyü naxwíñudü esats üj nja'ay'áttut. Yajnúbáttü xyüügyujxmü Dios

Teety, es ʘj, ja 'yU'unk, es ja Espírítʘ Santʘ, ²⁰ es tukni'íxʘdʘ es tkuydyúnʘt tʘgekyʘ di'ibʘts ʘj miits tʘ nduk'ana'amdʘ, es mnijáwʘdʘp ko dʘ'ʘñʘmts ʘj n'ity mʘt miidsʘty extʘ ko jya'tʘt ja tiempʘ mʘ naxwíñʘdʘ tyʘgoya'añ.

Ja jembyu kajxy'átypyu mudu
Jesukristukyujxm: El Nuevo Testamento de
nuestro Señor Jesucristo en el mixe de
Juquila
New Testament in Mixe, Juquila (MX:mxq:Mixe,
Juquila)

copyright © 2009 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Mixe, Juquila

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Mixe, Juquila [mxq], Mexico

Copyright Information

© 2009, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Mixe, Juquila

© 2009, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 29 Jan 2022

0c492fbf-e19b-5f77-b2cc-07da5aab0305